1929. junius 29 Szombat

XI. évfolyam. 145. szám

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓ A 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fill. Vasárnap 20 fill.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16.
Szerkesztőség T. 3-47. — Kiadóhivatal T. 3—48.

A magyar dal lelke

(ln) Magyar dalosok érkeztek Debrecenbe. Nem a Minnesingerek utján, nem is a Csaba királyfién: trianoni mesgyéken, uttalan utakon jöttek... a magyar dalt ünnepelni.

A magyar nótát, mely ott született, a Maeotis partján, a Volga habjai mellett s Etelközben, a tábortüzeknél. A magyar nótát, mely egyszerre simogatta a hét vezér lelkét, az asszonyok haját s a paripák sörényét. — Végigjárta a Kárpátok koszorujját és ugy érkezett el Pusztaszer alá, mint Árpád szivének „Nibelungenhort"-ja: az *ős-magyar kincs,* a turáni lélek, melynek ritmusában a jövendő ezerév foglaltatott. A kalandozások féktelen riadója, Lehel kürtjének harsogása, az édes-bus szerelmi dal, mely először zengett a Tiszapartján s a cselédlány éneke, amelyet Szent Gellért hallott. Benne szunnyadt a templomi ének, a „Boldogasszony Anyánk", a regősök dala és Rákóczi-indulója. Ez a lélek már érezte Balassi szivét, a végvári sejtelmeket: a hóval belepett piros csizmák nyomát. Benne aludt az egyházi ének, mely ma is hivogatja a magyarok tündöklő csillagát. Kincses ládájában már lázadozott a Bihari-kesergője és Lilla szivének legszentebb csókja: a Lavotta-szerelme. Benne aludt a „Koronázziós Magyar", a „Csinom Palkó", a „Nyalka kuruc", s a legszebb altató-dal: a „Cserebogár..."

A magyar történet minden órájának s a magyar föld minden kis rögének ott született a kisérő zenéje. — Ezért kell nekünk a *magyar lelket: a dalt* ünnepelni.

*

Egy évvel ezelőtt *dalosünnep* volt Bécsben. Harmincezer ember vonult végig a Minnesingerek utján.— A Wachau-völgy zengett a dalosok énekétől. *A dalos-szellemet ünnepelték.* Nekik az volt a fontos, hogy eschenbachi Wolfram és Walther von der Vogelveide hétszáz év előtt énekeltek a thüringiai udvarnép előtt, hogy a *dalosversenyek* jubilálnak, a dalárdák és a tabulaturák. Ők a dalos szellemet *énekelték:* mi a magyar dalt *ünnepeljük,* a sirvavigadó lelket, mely Burschenschaftok és Gesangvereinek nélkül is él, mint az ezeresztendős őserő, melynél a *dalegylet* müvelődési keret, de sohasem lényeg. A lényeg a dal, az örök-szent nóta.

Mi nem vagyunk mesterdalnokok. A mi nibelung-utunk a magyar fájdalom sóhajtása, mely ezerév szárnyain hordja a zengő és daloló lelket. Szent Gellért szivétől Erkel Bordaláig. Tinódi énekétől a katonavonatok dübörgő zajáig. Hargitától a Lajta vizéig. Czinka Pannától — Budai Dalárdáig. Magyar igricek pengetésétől — Országos Dalosversenyig. Pannonhalmáról igy üzen: *„Virágos kert vala egykor Pannónia..."* A puszta Hortobágy felől: *„Kiszáradt a tóból mind a sás, mind a viz..."* Egyszer a bánáti buzáról beszél, máskor a gyergyói havasokról. A bujdosó kurucok ajkáról ezt sóhajtja:

„Mit busulsz, kenyeres,
Mikor semmid sincsen!"

És átszürődik a századok viharain, hogy uj dalba kezdjen a katonavonatok mellől:

„Ma még piros hajnal,
Holnap fehér álom:
Ne sajnáld a csókodat,
Gyönyörü virágom..."

*

Az Országos Dalosversenyen ezt a magyar dalt ünnepeljük. Megerősitjük lelkét a *„Himnusz"* hangjaiban és belevisszük a *„Nemzeti Hiszekegy"* énekébe. Mert a magyar dal nemcsak *történelem,* hanem *féltve őrizett reménység* is. Nemcsak történi multját és bujdosó jellegét, hanem jövendő igazságát is hordoznunk kell, hogy visszaszálljon a magyar dal *területi* és *lelki integritása.* Hogy az *„Érik a buzakalász"*-t majd egyforma élekkel énekelje az alföldi paraszt s a bánáti arató, egyformán zengjen a magyar nóta Késmárk felett, a fütyülő szélben, Krasznahorkán, a büszke vár alatt, hortobágyi pusztán és váradi hegyeken, Gyergyón innen, vagy még azon is tul...

Legyen áldott a magyar dal lelke!

A magyar testvériesülés lélekbemarkoló impozáns ünnepsége a debreceni dalosversenyen

Tizezer dalos másfélórás hatalmas menetben vonult be Debrecenbe — Vásáry István polgármester nagy beszédben köszöntötte a dalosokat

Megkezdődtek az országos ünnepségek

Debrecen, junius 29.
(A Hajdufőld tudósitójától.)

Debrecen és a Tiszántul magyar népe testvéri szivvel köszönti a magyar dalosokat.

Köszönti és ünnepli a magyar dalt, mely ma égre szárnyal a Rákóczi harang szavával. Köszönti a dalt, mely egy évezred messzijén át kisérte jóban és rosszban, vérben és halálban, örömben és bánatban ezt a szerencsétlen árva nemzetet. Búgott a táltosok tüzénél, zengett a Lehel kürtjében, volt Istendicséret, templomi ének Szent István monostoraiban, zengett a gályák mélyén és magyar Isten vad viharjaként száguldott Rákóczi hadai előtt. Volt siratója kuruc bánatnak, társa a bujdosónak, sötét hollóként szállt a letört zászlók felett s halálig kisérte fiait, ha indultak halni a magyarságért, az örökké való nemzetért.

A magyar Debrecen köszönti a magyart dalt! Azt a dalt, amely szomoru, itt már négyszáz esztendő óta, de amely soha sem hordott annyi keserüséget, mint mióta ránk esteledett a trianoni gyász. És mégis ünnepi lélekkel, örvendező szivvel köszöntjük ezt a dalt. Mert ma az kell itt a tört lelkeknek, megvert szivek keserves, tunya országának, hogy a dal rázza, ébressze fel az alvó magyar lelkiismeretet, élessze, gyujtsa a nem szünő harag, a sirig kisérő keserüség máglyatüzeit, hogy egyszer rettentő harci indulót verjen mindenik sziven, hogy egyszer soha nem hallott égi Himnusz lehessen a Kárpátok gerincén.

A magyar dalos tesvéreket, akik ennek a hitnek az apostolai ezzel a gondolattal, ezzel az érzéssel üdvözli falai között az a magyar Debrecen, mely soha sem szünik meg zászlóvivője, harcosa és fellegvivője lenni a magyar megujjulásnak, a nagyobb, jobb és magyarabb Magyarországnak.

Debrecen ünnepi diszben

Debrecen városa már csütörtökön diszbe öltözött arra a hatalmas ünnepségre, amelynek impozáns megnyitója volt a pénteki nap. Már a kora reggeli órákban zászló lobogott a házakon, lázas izgalom képét tükrözte minden utca, minden ház. Lobogó diszt vett fel a hatalmas főutca, girlandok diszitették a nagyobb középületeket s különösen az Arany Bika előtti térség volt rendkivüli mozgalmas.

Több mint tizezer vendégének elhelyezése, a róluk való gondoskodás, az ünnepségek sima lebonyolitása kétségtelenül szerfeletti gondot okozott a vendéglátó ősi civitásnak. Nem mi vagyunk hivatottak megitélni, de ugy hisszük a vendégek is el kell, hogy ismerjék, miszerint a rendezőség olyan óriási feladatot, olyan hatalmas munkát végzett, amely szinte meghaladja az emberi erőt.

Ennek a hatalmas munkának a középpontjában mindenütt elsősorban láttunk két embert. Than Gyula főrendezőt, aki éjt és napot eggyé téve, hónapok óta tartó nehéz munkával irányitotta, végezte az előkészités, rendezés ezer és ezer tennivalóit. Mindenre személyesen ügyelt fel, mindenről maga gondoskodott és elsősorban neki az érdeme, hogy ez három nap tul nő egy dalosverseny keretein és olyan hatalmas nemzeti ünneppé szélesül, amelyhez hasonlót talán még soha sem látott a messzi környék. Ugyanilyen elismeréssel kell megemlékezni Balla Bertalan városi tanácsnokról, aki csendben, de annál eredményesebben dolgozott a siker érdekében. Nagyszerü áttekintéssel intézte az egész ünnepség adminisztrációját. Hivatali elfoglaltsága mellett, akár csak Than Gyula is éjjel-nappal munkálkodott, s bár neki jutott az előkészités munkájának legháládatlanabb része, mégis olyan sikerrel oldotta meg a vállalt feladatokat, hogy róla is csak a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozhatik mindenki. Mig Than Gyula főrendező az ünnepségek külső fényét, impozáns méreteinek kibontakozását készitette elő, addig Balla Bertalan arról gondoskodott, hogy minden a legnagyobb rendben, katonai pontossággal és előre kitervezetten menjen végbe. Mindketten kiérdemelték nemcsak a vendégsereg, hanem az egész Debrecen nem muló háláját.

Az ő munkájuk eredményeként impozáns külsőségek és a legteljesebb rend mellett folyt le az első nap. A kora reggeli óráktól egészen délutánig egymásután érkeztek a különböző dalárdák. Zeneszó, magyar szeretet, kendőlobogtatás fogadta őket a vendéglátó Debrecenben. A debreceni dalegyletek gondos figyelmességgel álltak vendégeik rendelkezésére. Minden dalárdát a kijelölt tutorok vezettek szállásaira. Minden simán, az előre elkészitett „hadi terv" pontos betartásával folyt le. A város utcái hangosak voltak felvonuló dalárdisták énekétől. Lelkes éljen kisérte végig a városon a diósgyőri Jószerencse pompás zenekarát, Bocskay-sapkás lányait és kitünő dalárdáját. Ugyanilyen lelkesedéssel fogadtak még sok daliás, magyar ruhás dalárdát. Az utcákon szüntelen hullámzott az embertömeg, mig végre elérkezett a délutáni 3 óra, mely az ünnepség tulajdonképeni kezdetét jelentette és amelyről a következőkben számolnak be a Hajdufőld helyszinre küldött tudósitói:

Fogadtatás a pályaudvaron

A debreceni huszonkettedik országos dalosverseny résztvevői a pénteki nap folyamán érkeztek Debrecenbe s olyan fogadtatásban volt részük, amely szinte egyedül áll az országban. A pályaudvaron kivül, a perronon és a várótermekben már a kora délelőtti órákban özönlött a közönség, amely délután három órára már több ezer főre rugott. A perronon az egymásután érkező különvonatokat magyar ruhás asszonyok, cserkészek és a rendezőség tagjai fogadták a dalosok minden zavaró momentum nélkül helyezkedtek el a részükre kijelölt helyeken. A perronon és a vasuti sinek között, — amelyeket szintén teljesen elárasztott a hatalmas közönség, — a rendőrség tartotta fnn példásan a rendet, akik-

Ára 20 fillér

nek nagy segitségükre vo tak a dalosverseny tutorai, akik fáradtságot nem kimélve müködtek közre a közönség és az érkező dalosok eligazi- ában.

A fotoriporterek tömege, fényképészek, filmoperatőrök állandó munkában voltak. Minden pi lanatban ujabb és ujabb festői csoport érkezett a pályaudvarra, majd — mielőtt még befutott volna a budapesti és vidéki notabilitásokat hozó vonat — megjelentek a perronon a magyar ruhás asszonyok: Dr. *Vásáry Istvánné, Galánffy Jánosné, Balogh Istvánná, Keztyüs Lajosné, dr. Tankó Béláné, özv. Rácz Béláné, özv. Barna Gyuláné, dr. Nagy Jánosné, Kókay Lajosné, Fehértóy Dánielné, Balogh Péterné, dr. Szabó Gusztávné, Papp Gyuláné, Bánky Gáborné, Jándy Ferencné, dr. Rex Sándorné, Jámbor Jánosné, Giday Andrásné, Knetty Kovácsné, Veréb Lajosné, Hegedüs Károlyné, Magolcsay Nagy Mihályné.*

A Bika előtt a katonazenekar beleyorsvonat a pályaudvarra, amely a notabilitásokat és a dalosok egyrészét hozta Debrecenbe. Debrecenbe érkezett többek között Jeszenszky Sándor kultuszminiszteri államtitkár, Meszlényi Róbert, a zenemüvészti főskola igazgatója és Frühwirth Mátyás országgyülési képviselő, valamint igen sokan még a magyar társadalmi élet előkelőségei közül. A notabilitások a rendezőség kiséretében az Arany Bikához hajtattak, ahol az ünnepélyes fogadtatás volt, melyről lapunk más helyén teljes részletességgel beszámolunk.

Közben a Debrecenbe érkezett dalosok csoportjai a város különböző helyein gyülekeztek, majd amikor minden csoport elfoglalta a részére kijelölt helyet, minden utvonalon negindultak a pályaudvar felé, ahonnan a terv szerint a végeláthatatlan menet az Arany Bikához indult.

Tizezer dalos másfélóráig tartó felvonulása

A Bika előtt katonazenekar belevág egy frissen csendülő indulóba s a következő pillanatban a Bika előtti hatalmas téren megmozdul az óriási embertömeg:

Jönnek! Jönnek!

Valahol a posta előtt, a diadal kapunál feltünik az élen haladó lovasrendőrök csoportja s utána végtelen sorokban kigyózik a végeláthatatlan menet. A Piac-utca, a Főtér, a Kálvintér mindenütt meg van szállva emberekkel. Jutott belőlük még a házak tetejére, sőt a templomok tornyára is. Végig az utvonalon minden ablak foglalva. Szorongásig telve közönséggel. A tribünökön egymás hátán szoronganak az emberek. A fasori sétány minden padját elfoglalták azok, akik megváltották a harmincfilléres jegyeket. Mögöttük sürü nyolcas, tizes sorokban állnak az emberek. Az utolsó királylátogatás óta soha még ilyen embertömeg nem hullámzott a debreceni utcákon.

Most, mint egy villamos ütésre mozdul fel az egész óriási embersürüség:

Jönnek! Jönnek!

A diszruhás lovasrendőrök után festői látványban kigyózik elő a hosszu-hosszu, szines és tarka menet. Mintha valami szép álom elevenedett volna életre a debreceni aszfalton. Csupa csillogó magyar ruha, csupa kemény dübörgő lépés, csupa szállas, daliás magyarok. mosolygó szemü lányok. Nagyszerü hadserege a magyar dalnak, a jobb magyar jövendőnek.

A menet

Legelől Sallay Gittkó, Nagy Anci és Juhász Ibolyka, három magyar ruhás kislány halad, utánuk Misley József, Tárkány Szücs József és F. Tóth Sándor, három tógás diák következik. Azután a debreceni Egyetértés kiváló zenekara jön. Rögtön az elején óriási tapsvihar kiséri a debreceni vitézek daliás énekkarát, melynek élén Szücs Gergely halad s ugyan ilyen nagyszerü látványt nyujt az árvalányhajas cserkész csapat is, melyet Mezey Béla és Török Tibor vezetnek.

Lobognak a zászlók, nehéz selyem lobogókat emelnek mindenik csapat élén. ahol a vendég dalárda egyik tagja vezeti karonfogva a magyar ruhás koszorus-leányt.

Kétszázkét dalárda fegyelmezett sorai haladnak a zászlók nyomában. Mindenikről lehetne irni, mindenik megérdemelné, hogy külön is felemlitsük, ha hely volna rá. Mégis egy párat ki kell emelni, akik már megjelenésükkel is döntő sikert arattak. Igy a hajdunánási dalárda, mely a kék-fehér hajdu szineket mutatta meg a debreceni utcán, a miskolci református vegyeskar, amelynek lányai egyszerü, de mégis rendkivül hatásos fekete magyar ruhában vonulnak előttünk. Hatalmas taps és kendő lobogtatás kiséri az Acélhang dalárdát, a csepeli konzervgyár munkás dalárdáját.

A Rákóczi-induló hangjai mellett jön a BSzKRT nagyszerü, egyenruhás dalárdája, jönnek a miskolci cserkészek egyformán adjusztált turista ruhában az esztergomi turista dalárok, jönnek a fehér ruhás kék sapkás sátoraljaujhelyi lányok, a Lavotta Polgári Dalkör tagjai. Vége hossza nincs a szebbnél-szebb csapatoknak s az azokat kisérő, egetverő éljenzésnek. Mégis mint egy megujuló fergetek viharzik fel a lelkesedés, mikor egy jó nagy térköz után feltünik a mezőkövesdi dalárda.

Gyönyörü szines nemzeti viseletében, melyet megcsodál az egész világ, olyan mint valami szép álom. Árvalányhaj lobog a kalapok mellett, remek varrottasok, himzett kötők szinfoltjai keverednek bele az amugy is szines, nagyszerü képbe. Ám ami a legszebb, nemcsak a külsőségek: igazi magyarok is. Ezeknek a ruháknak viselői most a valóságban mutatják a magyar népet, ugy ahogy mi álmodjuk, ugy amilyennek mi szeretnénk. Csupa értelemtől, becsülettől sugárzó magyar arc. Elől. velük jön a plébánosuk is, dr Csepele Lajos kanonok. Látszik az arcán, az alakján és az egyenes magyar járásán, hogy ő is mezőkövesdi, ennek a drága, szent magyar népnek véréből való, igazi papja.

A magyar jövendő

A fergeteges tapsvihar még erősödik, amikor feltünnek a debreceni mikepércsi uti iskola magyar ruhás lánykái, a Bocskay sapkás sastollas legénykéi. Csak ugy sugárzik belőlük az erő, az ifjui vidámság. Csupa ruganyosság minden léptük. S amint fascista módra tisztelegnek a kezükben lévő nemzeti zászlócskákkal, könny futja be a szemeket. Mert imhol magyarok itt lépked előttünk a magyar jövendő, a magyar élet, a magyar megmaradás nagyszerü ifjuserege. Köszönti a multat, a jelent!

Munkások, földmivesek

Sok tapsot kapnak a diósgyőri „Jó-szerencse“ dalkör csinos, kedves Bocskay-sapkás lányai, az ózdi gyári munkások, akik szálasan, fekete Bocskay-sapkában, fekete egyenruhában jönnek, nagyszerü tipusaiként a magyar munkásnak. Barna arc. erős kéz, tiszta magyar sziv. Nem sokal utánuk a székesfehérvári földmüves dalárda, csizmás, fekete ünneplős csapata halad. Ezek a magyarok kint a dunántuli ankákon az eke szarva mellett tanulták a magyar dalt. Ők az igazi ápolói, hordozói. Testvéri szivvel lobog feléjük az öreg Debrecen megmegujuló lelkesedése.

Itt a magyar dalban együtt van mindenki. Tisztviselő, munkás, földmives, iparos. Itt nincs társadalmi különbség. Itt csak magyar érzés van.

A sárospataki theológusok, a hajduböszörményi *Törekvés* dalkör tagjai, a debreceni MÁV-dalárda szekerén jövő magyar ruhás lányai aratnak még rengeteg tapsot. Nagyszerü látvány a farkaslyuki munkások egyforma bányászruhába öltözött, katonásan menetelő csapata, a derecskeiek Petőfi-nyakkendős, fehér galléros csoportja és mind-mind a többiek, akik itt jönek végeláthatatlan sorbn.

Már negyed hét is elmult és még mindig nem akar végeszakadni a menetelő csoportoknak. Pedig a téren már alig van egy talpalatnyi hely. A Bika erkélyéről, ameddig csak ellát a szem, mindenütt ember ember mellett. Legalább harmincezer lönyi közönség szorong itt a téren. Lent az erkély alatt szivet-lelket gyönyörködtető látvány a koszorusleányok magyar ruhás serege, a felsorakozott zászlók erdeje Lent a pódiumon Magyarország legapróbb dalosainak gyermek-kórusa készülődik.

Lehel kürtjét is Debrecenbe hozták

Fél hétkor feszült várakozás. Mindenki vár valamit. Fent az erkélyen ott vannak a város előkelőségei. Minden ideg pattanásig feszült. Mert itt másfél órán tombolt, zúgott a magyar lelkesedés, örvendezett a magyar sziv és most harmincezer magyar van egy akaraton. Most ezzel a tömeggel el lehetne indulni akármerre, akármilyen nagy, távolinak látszó magyar cél felé. Csak egy kürtszó kellene! A jászberényiek elhozták a Lehel kürtjét is. Itt pihen bársony párnán a legendás ereklye, mely koponyát tört és seregeket mozditott.

Magyarok! Van-e aki belefujjon Lehel kürtjébe?

A Hiszekegy

A modern kor szava szólal meg helyette: a megafon.

— *A Hiszekegy!* — jelenti meszszehangzón.

A következő percben megmozdul a tér. A zászlók erdeje meghajol s vigyázzba merevülnek a sorok és *Szeghő* Sándor karnagy intésére megzendül a Nagytemplom előtt minden árva magyarok imádsága, a Magyar Hiszekegy!

A Magyar Isten alkonyba borult kék ege alatt mint egy roppant hitvallás szárnyai. Neki indul Keletnek, Nyugatnak, Északnak, Délnek és hirdeti, hogy van hit, van akarat, lesz feltámadás. Szebb és megrázóbb jelenetet alig lehetett látni valaha Könny uszik a szemekben, lelkesedés pirja lobog az arcon.

A dalosverseny
alkalmával
10% engedményt
adunk a raktáron levő divatáruk ugymint selymek, ruhakelmék, mosóáruk, bemberg selymek, tovabbá vásznak, zefirek, harisnyák és keztyük vétele után.
„Béke“ Áruház
Szent Anna-utca 2. szám.

Jól enni, jól inni
kell dalosainknak, akik három napon keresztül gyönyörködtetik városunk közönségét. Látogassa meg üzleteinket és látni fogja, hogy elismerten olcsó áraink ez alkalomra még olcsóbbak. Rögtönzött hideg vacsorákhoz, házon kivüli étkezésekhez a legváltozatosabb menüt szolgáltatjuk.
Kontsek Géza k. r. t.

A világhirü
MERCEDES-BENZ
személy és teherantók
és a M. kir. áll. Vas-. Acél- és Gépgyárak által gyártott
MÁVAG-MERCEDES-BENZ
teherautók, autobuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:
MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT.
Budapest, IV, Váci utca 24.
Körzetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi-utca 21.

Vásáry István polgármester nagybeszéde

Az imádság elhangzása után, az erkélyen álló előkelőségek csoportjából elő.ép gyönyörü diszmagyarjaban a vendeglátó Debrecen polgármestere, dr. *Vásáry* István s megafon által közvetitve olyan hatalmas beszéddel üdvözli a sokezernyi dalost, amely valóban méltó a nemes civitás polgármesteréhez:

Köszöntöm azokat a magyarokat, akik az elszakitott területekről jöttek ide. Nézzenek körül ezen a téren és lássák meg, hogy ha meg is tépázott bennünket az idők járása, ebben a népben van lélek, van akarat és lesz erő, hogy testvéri szivvel eggyé forrjon.

Amikor ezelőtt két évvel a szegedi XXI. országos dalosverseny alkalmával Debrecen város megbizottjai az Országos Dalosszövetséget meghivták Debrecenbe, arra készültünk, hogy Debrecenben a XXII. országos daolsverseny fog megtartatni. Forma szerint a városban tényleg a XXII. országos dalosverseny fog lezajlani a napokban. Ha azonban ennek a dalosversenynek a méreteit nézem, akkor ugy érzem, hogy itt most más is történik, hogy itt valami több is van mint a XXII. országos dalosverseny.

Ha megállapitom is azt, hogy a magyar dalosok dalversenyei jelentőségükben sohasem korlátozódtak pusztán a dalosokra s arra városra, amelyben lefolytak, most mégis azt kell mondanom, hogy a hely történelmi multja, a megjelentek nagy száma ennek a dalosversenynek a jelentőségét és hatását a szokottnál távolabb, messze e csonka haza határain tulra terjeszti ki.

Vajjon miért van ez a szokatlan méret, miért van a jelentőségnek és hatásnak ez a nagysága?

A dalban a nemzet lelke él. Ennek a léleknek öröme, boldogsága, szenvedése, fájdalma, forró vágya és reménysége ujjong, sir, vagy csendül fel.

Hogy a magyar lélek a dalban mindig inkább sir, hogy a magyar dal a tárogató hangjain annyiszor zokogott, hogy az öröm és boldogság a magyar dalban oly ritkán találnak hangot, vajjon nem azért van-e, mert e nemzet egy ezer éven át oly sokat szenvedett, oly sokat vérzett nemcsak saját létéért, hanem más népek boldogságának, jólétének, fejlődésének és gyarapodásának biztositásáért is. (Nagy éljenzés.)

Bizony ezer esztendő szinte megmérhetetlen fájdalma és tengernyi szenvedése sir el a magyar dalban

De ha a magyar lélek annyiszor sirt és zokogott is a fájdalmak és szenvedések izzó tüzében sohasem égett el, hanem mindig csak megacélosodott. A testi és lelki szenvedések sötét fellegei felett is mindig látta a szivárványt, tudta, érezte történelmi rendeltetését s a szenvedés és bánat keserü hangján csendülő dalában is mindig felcsillant a reménység, amely a nemzeti lélek nem egyszer már csak pislogó mécsesét felszitotta és lángra lobbantotta.

Ha valaha a történelem folyamán szinültig megtelt a nemzet keserü pohara, ha a szivekből valaha kicsordulhatott a fájdalom érzés tengernyi tömege, akkor a mi időnkben megtelt a keserü pohár, akkor joggal hullhatnak a fájdalom érzés kicsorduló cseppjei, amelyek a dal remekeiben csillognak s bennük csillog a reménység szines ivü szivárványa is. (Ugy van, ugy van!)

Ezért nem egyszerü dalosverseny az, ami a napokban Debrecenben lezajlik, hanem a nemzeti öntudat, a rendeltetésben és igazságban vetett hit hatalmas szárnycsapása, amely a nemzeti lelket a tátongó sötét mélységből sas szárnyakon röpiti a fényas magasságba.

És Debrecenben, amely annyit szenvedett századokon át e szenvedő nemzet kebelében, de amely mindig szivós kitartással követelte ki a létet, sőt a fejlődést magának, a fájó, szenvedő magyar lélek zokogó dalában is a történelmi tradició nyomán különösebben is méltán csendülhet ki a reménység, a feltámadás, élet biztató és fegyelmeztető hangja.

Itt zug a nagy szabadsághős Rákóczi harangja, itt hangzott el a magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata Kossuth ajkairól, itt mondotta a Tiszántuli ref. egyházkerület nagynevü püspöke Balogh Péter az erőszakot képviselő császári megbizottnak, amikor azt mondotta, hogy a gyülést a császár nevében megtiltom, hogy én pedig az Isten nevében megtartom. (Viharos éljenzés.)

Ez a történelmi tradició hozta ilyen nagy számban Debrecenbe a magyar dalosokat. És ezért nagy ennek a dalosversenynek a jelentősége, mert a magyar dalosok dalában e történelmi tradiciókkal megszentelt helyen az egész magyar nemzet lelke kiáltja oda az igazságot gyalázatosan arculvert földi hatalmasságoknak, hogy mindazok ellen, amit velünk tettek protestálunk az élő Isten nevében!

Borsy Jenő beszéde

A percekig tartó tapssal, tomboló éljenzéssel fogadott remek beszéd után *Borsy* Jenő a pécsi dalárda elnöke és a Magyar Dalos-szövetség alelnöke mondott nagyhatásu beszédet.

— A szivünk lelkesedésével és a vérünkben hoztuk ide Negy Magyarország sok százezer dalosának üzenetét. Megjöttünk ide, ahol minden füszál, a madárdal is csak a magyarságról, a magyar hazához való szeretetről beszél nekünk. Tüzeket gyujtani jöttünk ide s azt akarjuk, a határokon tul is vegyék tudomásul, hogy itt tizezer dalos képviseletében Nagy-Magyarország akarása van jelen.

Minket nem hallgattat el sem a puska, sem az ágyu dörej. Dalolni fogunk s a nótánk reménykedés, ha kell lesz acélt és fegyvert kovácsoló akarás. Mi mint az élő lelkiismeret őrködünk, hogy itt be ne következzék a halálnak csendje. Mi addig nem nyugszunk meg mig álmaink drága egységét Nagy-Magyarországot ujra meg nem alkotjuk.

A Himnusz

A lelkesedéssel fogadott szavak után az apró gyermekek dalárdája köszönti szárnyaló hangon a magyar dalosokat. Majd a hatalmas téren megzendül a Himnusz. Harmincezer ember énekli:

Megbünhödte már e nép!

Harmincezer könnyes szemü, imádságos magyar küldi a fohászt a messzi egekbe.

Hozz reá vtg esztendőt!

Ezután csend. Mélységes siri csend. Lehajolnak a fejek, lekerülnek a kalapok. Rákóczy harangja szól. Mintha Isten szava felelne buzgó magyar fohászra:

Magyarok! Lesz feltámadás!

A fenséges jelenet után Hadházy Zsigmond főispán és Vásáry István polgármester felesége koszoruzza meg a Dalos Szövetség zászlóját. S éljen fergeteg tombol, amikor Jan *Verde* tolmácsolja a hollandus testvérek együttérzését és üdvözletüket, amelyet általa küldenek el a most megnyilt XXII. országos Dalosversenyre. Az amszterdami Apollóénekkar egy szallagot küld, amely a hollandi szinek mellett a királyi családnak is képviseli a szineit, majd egy levelet olvas fel, amelyben a Debrecenben megjelent dalosokat üdvözli az amszterdami Apolló és biztositja mindenkori testvéri együttérzésükről. Kivánják, hogy a trianoni rongy határokat tépje széjjel a magyar életerő.

Szegedi Katóka, a legkisebb magyar dalosok nevében koszoruzta meg a dalos zászlót ezekkel a szavakkal:

„Segitsen Isten beneteket, hogy ti már Nagymagyarország boldog dalosai legyetek!"

Végezetül a koszorus lányok szalagozták fel a dalos zászlót s ezzel az impozáns felvonulás véget is ért, a tömeg pedig méltóságteljesen, a legnagyobb rendben szétoszlott.

Fényárba uszik Debrecen

Este kilenc órakor fényben uszik a máskor oly szürke, csöndes Debrecen. A Nagytemplom, a Kossuth-utcai templom reflekior-fényben tündököl, ivlámpák ragyognak végig a főutcán s alattuk ezerszámra hullámzik fel-alá a nép. Az egész város az utcán van. Kocsi és autóforgalom megállt, a villamos is csak nehezen tud közlekedni. A dalárdák lampionokkal, fáklyafény alatt járják az utcákat, szerenád szól a koszorus lányok ablaka alatt. Mindenütt hangos vidámság, a jókedv.

Hosszu évek, talán tizenötesztendő óta ez az első igazi ünnep. Utoljára, akkor volt csak ilyen amikor dallal virággal zászlóval, elindult vérbe és halálba szine java ennek az árva magyarságnak. Akkor is a dal vitte őket. És azt a dalt nem felejtettük el azóta sem. Azt a dalt ünnepeljük és az fog elvezetni ujra ami elveszett, Nagy-magyarországunkban.

Diszelőadás a Csokonai szinházban

Este nyolc órára megtelt a Csokonai-szinház nézőtere válogatott publikummal, amely mindvégig meleg lelkesedéssel honorálta a szép müsorszámokat. A diósgyőri vas- és acélgyár *Senger* H. Gusztáv karnagy által pompásan fegyelmezett és dirigált zenekarának preciz összetanultságu, müvészi nyitánya után *Mihalovits-Szüts* Margit szavalt elragadó stilusban, mély átérzéssel, erőt és sok finomságot egyesitve, egy alkalmi költeményt. Majd a *„Magyar dal diadala"* cimü szines és hatásos élőkép következett, amely ugy artisztikus felállitásával, mind hazafias tartalmával általános tetszést aratott. Marschalkóné *Galántfy* Ágnesnek az egész országot diadallal bejárt két dalát, — a Végvári: „Könnyek" és a Gyóni Géza: „Rab magyar imája" szövegére irottakat, — adta elő a tőle megszokott müvészi tökéletességgel a gyönyörü diszmagyarbaöltözött *K. Voith Ilonka*. Ugy a Tiszántul kitünő operaénekesnőjét, mint a szerzőt szünni nem akaró ünneplésben részesitette a közönség.

Ezután kezdetét vette *Than* Gyula kiváló népszinmüvének, a „Mi fa-

Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár rt.

Telefonszám 81. Ddebreceni fiókja Sürgönycim Főtakarék

Mint a Budapest székesfőváros tulajdonát képező pénzintézet, a legbiztosabb hely a betétek elhelyezésére. Takarékbetéteket a legnagyobb kamatozás mellett fogad el. Pénzkölcsönt folyósit: váltókra, házra, földre, nagy- és kisbirtokokra, folyószámlára a legolcsóbb feltételek mellett. Jelzálogkölcsönök folyósitása. Visszleszámitolás. Safe Deposits.

Szent Anna utca 13. Saját palotájában

Koszorus leányok

figyelmébe ajániom elegáns utcai és diszmagyar ruhák és mühimzés készitését.

Kovács Margit Péterfia-u. 11.

Épület és butor-vasalások, fournérok

Bészler Lajosnál,

Széchenyi-utca 2. sz.

Bártfa-fürdő!

A Bártfa-fürdői „Matild-lak" nevü nyaralóban a nyári idényre

még több szoba bérbe adandó.

Szivességből felvilágositást nyujt Debrecenben: Fekete Gedeonné kuriai biró neje, Szele György, dr Tóth Emil árvaszéki elnök, Uray Sándorné, — vagy a villa tulajdonosa:

Dr Sztehlo János

ügyvéd,

Bártfa-fürdő „Matild-lak".

lunknak" előadása, amelyben professzionista szinjátszókat is megcsúfoló ügyességgel, rutinnal szerepelt a diósgyőri vas- és acégyár „Jó szerencse" mükedvelői gárdája. Teljes elismerést érdemel szép játékáért minden szereplő s a publikum ugy a megjelenően magasnivóju előadás résztvevőit, mint a nagyszerü pontossággal és lendülettel debutiroző táncosnőket és táncosokat szeretettel ünnepelte.

A szerzőt igen sokszor hivták a lámpák elé. A második felvonás előtt két koszorus ány behivta a szinpadra *Than* Gyulát, akinek babérkoszorut és értékes emléktárgyat nyujtottak át szép és lelkes beszéd keretében.

Than Gyula meghatottan köszönte meg az ünneplést és hangoztatta, mikor a városi tanács őt kérte fel az ünnepség megrendezésére, az a cél lebegett a szeme előtt, hogy a debreceni dalos-ünnepségnek olyan impozáns méretünek kell lennie, mely figyelmet kelt a határokon tu is.

A közönség meg-megujjuló ünneplésben részesitette Than Gyulát, akit még sokszor hivtak a lámpák elé, bizonyságául annak, hogy kitünő szindarabjáva', mely Debrecenben olyan sorozatos sikereket aratott, meghóditotta a messzi vidékről összegyülekezett közönség szivét is.

Milyen sorren ben történt a felvonulás

A pénteki fogadtatásnál a dalárdák bevonulási sorrendje a következő volt:

1. Lovasrendőrök. 2. Zenekar. 3. Cserkészek csapata. 4. Vegyeskarok hölgy tagjai. 5. A Királydijas csoportban versenyző öt dalárda tagjai. (Sorrend: 74, 87, 169, 175, 185.) 6. Csonka-Magyarország élőkép csoportozata. 7. A nehéz müdal csoportozatban versenyzők közül sorrend szerint a következő számu dalárdák 16, 18, 20, 22, 30. 8. Jó szerencse zenekara. 9. A Jó szerencse dalárdája (43.) 10. A Jó szerencse mükedvelő gárdája, akik az esteli és másnap esti szinházi diszelőadáson szerepelnek. 11. A Nehéz Müdal csoportban versenyz és számszerint következő dalárdák (48, 56, 71, 76.) 12. A B. Sz. K. R. T. zenekara és utána ffolytatólagosan a Nehéz Müdal versenyében résztvevő dalárdák (78, 81, 82, 84, 89, 116, 123, 135, 146, 147, 154, 157, 158, 163, 167, 168, 182, 191, 197, 199.) 13. A dal. Élőkép csoportozat. 14. A Könnyebb Müdal csoportban versenyző dalárdák (számszerint: 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 19, 24, 26, 28, 31, 33, 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 64, 72, 73, 75, 77, 85, 86, 88, 91.) 15. Avilág legkisebb dalárdája. Nyolc, kilencéves fiuk és leányok vegyeskara. Élükön a három versenyen egymásután megnyert vándorzászlóval és a legkisebb koszorusleánnyal: Szegedi Katóval, Szegedi Gyula városi mérnök leányával. 16. A Könnyebb Müdal csoport versenyében (számszerint a következő dalárdák: 104, 106, 108, 117, 121, 124, 130, 134, 141, 142, 143, 144, 148, 171, 172, 173, 177, 180, 200.) 17. Debrecen diszmagyarruhás urnőinek csoportozata. 18. Nagy-Magyarország élőképcsoportozata. 19. Az Egyetértés zenekara. 20. A Népdal csoportban versenyző dalárdák: (folytatólag a következő 4, 10, 12, 15, 17, 21, 25, 27, 29, 36, 40, 47, 53, 60, 62, 63, 79, 102, 103, 109, 111, 112, 113, 114, 125, 128, 129, 136, 138, 140, 150, 152, 153, 156, 159, 161, 164, 186, 194.) 21. A magyar dal az aratók ajkán. Dalos-csoport debreceni szekéren. 22. A Népdal csoportban versenyző dalárdák (folytatólag a következő sorrendben: (13, 44, 54, 65, 67, 68, 69, 83, 92, 95, 96, 99, 100, 127, 131, 133, 137, 139, 145, 151, 155, 174, 178, 187, 188, 192, 195.) 23. A vegyes kar férfi tagjai: (8, 25, 55, 118, 126, 132, 141, 146, 185, 189, 193.) A magyar dal a szüretelők ajkán: Dalos debreceni szekéren. 25. A Kezdők csoportjában versenyző dalárdák: (1, 6, 14, 23, 30, 32, 34, 35, 37, 38, 41, 42, 51, 59, 61, 66, 70, 80, 90, 93, 94, 97, 98.) 26. A magyar nóta a Balaton partján. Éneklik a dalosok és dalosnők. 27. A Kezdők Csoportjában versenyző dalárdák (folytatólagosan: 101, 105, 107, 110, 115, 119, 120, 122, 149, 160, 162, 165, 166, 170, 181, 183, 184, 190, 196, 201.) 28. Nem versenyző dalárdák. 29. Egyesületek. 30. Leventék.

A Kormányzó látogatása Debrecenben

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország Kormányzója, mint azt már megirtuk, ma szombaton reggel fél kilenc órakor Debrecenbe érkezik, ahol természetesen óriási lelkesedéssel várja az Államfőt ugy a városközönsége, mint a nagyszámu vendég. A Kormányzó fél kilenckor érkezik meg az állomásra. Onnan a vármegyeházára hajtat, majd megjelenik a Királydijas versenyen és a Kormányzó dijas versenyen is.

A Nagyur előreláthatólag délulánig marad Debrecenben és innen autón utazik kenderesi birtokára.

Szerenád a vegyesdandárparancsnokságnál

A Királydij nyertes dalárda este 9 órakor szerenádot adott vitéz Siposs Árpád altábornagy, a m. kir. 6. honv. vegyesdandár parancsnokának. A dalárda tisztelgését vitéz Siposs Árpád meleghangu beszédben köszönte meg s a tőle megszokott szónoki készséggel adott kifejezést örömének a dalárda megjelenéseért, amelyben nem csupán egy dalárda énekét vélte hallani, mint katona, hanem annak a magyar egyesülésnek szivhez szóló szólamait, amelyek hivatva vannak a katonasággal együtt reprezentálni azt a magyar föld talajából sarjadzó és feltörő erőt, amely egyedül vezet a megcsonkitott ország megizmosodásához és feltámadásához. Őszinte örömtől áthatottan vette a dalárda kedves tisztelgését és azon keresztül 10 ezer dalos megjelenését, kiknek további munkájához őszinte s eredményes működést kivánt.

A szegedi dalárda szerenádja

A „szegedi dalárda", mely tegnap este szeretett elnökének König Péternek az országosan ismert és világ hirü zenetudósnak névünnepe alkalmából szerenádot adott, vasárnap reggel a róm káth. templomban a fél 10 órai misén a debreceni Filharmónikus zenekar kiséretével előadja Demény Dezső Szent Erzsébet miséjét.

A szóló részeket éneklik: Cholnoky Margit operaénekesnő, Felsmann Emilia, Fodor László és Sántha László. Az Introitust és Communiot a vatikáàni Coralis szerint éneklik, Graudale recitálva, utánna König Péternek a szegedi városi zenede igazgatójának orgonakiséretével "Tu es Petrus" c szerzeményét adja elő a vegyeskar. Offertoriumkor König Péter: Derfice gressus meus. Soprán és alt szóló éneklik: Cholnoky Margit és Felsmann Emilia, orgonán kiséri König Péter, A zene- és ének kart vezényeli Csomák Elemér a szegedi Fogadalmi templom karnagya.

A hajdunànási vegyeskar szereplése

A Hajdunánási Vegyeskar, vármegyénk egyik legismertebb kórusa a soproni és szegedi országos versenyeken első dijat nyert vegyeskar is részt vesz a Debrecenben tartandó országos versenyen s ez alkalommal junius 30-án, vasárnap dé előtt a Kistemplomban tartandó Istentisztelet alkalmával énekel. Tekintettel, hogy különösen az egyházi énekek előadását, — bár nem egyházi kórus, — ez az énekkar a tökéletesség legfelsőbb határáig vitte, bizonyára ezzel a szereplésével is kellemes meglepetésben és müélvezetben részesiti az Istentiszteleten megjelenő közönséget. — Egyébként a Hajdunánási Dalárda és Vegyeskara Debrecenben már több izben szerepelt s mindannyiszor igen nagy tetszést aratott. A férfikara most is a második csoportban, vegyeskara pedig ugy a vegyeskari, mint a Kormányzói dijas csoportban versenyezik s bizonyára erős riválisa lesz versenytársainak.

Az Országos Magyar Dalosszövetség és Csokonai.

A dalünnepségek vasárnapi programmja reggel 8 órakor kezdődik. Az Országos Dalosszövetség megbizásából megkoszoruzzák az összes debreceni szobrokot, azonkivül Mácsay Sándor, Torday Gábor és dr. Csath Sándor sirját. A Dalosszövetség rerója kegyeletét Debrecen halhatatlan költője, Csokonai iránt is, aki irodalmunkban a magyar dal elő igazi képviselője. *A Csokonai-szobornál a Salgótarjáni Munkás Dalkör énekel.* Az Országos Dalosszövetség megbizásából rövid beszéd kiséretében koszorut tesz a szoborra *Csobán* Endre, Debrecen sz. kir. város főlevéltárnoka.

DÉLUTÁN ÖT ÓRAKOR A KÜLÖNLEGESSÉGI KIÁLLITÁSON JÁTSZIK A ZENEKAR

A debreceni közönségnek kivételes élvezetet igér az a nagyszerü hangverseny, amelyet a Beszkárt budapesti zenekara tart a városháza előtt. A müsort két kiváló karnagy dirigálja: Márkus Jenő vezérigazgató, kormányfőtanácsos, a budapesti filharmonikusok kiváló tagja és Müller Károly az országos hirnevü karnagy, a Beszkár zeneigazgatója.

Müsorok ma délelőtt 11 órakor Erkel, Verdi, Strausz, Biset és Brahms.

Délután öt órától este hét óráig a különlegességi kiállításon gyönyörködteti a közönséget ez a kitünő zenekar népszerü müsorral. A kiállitási müsor még a térzene müsoránál is több számot ölel fel.

A DEBRECENI DALOSVERSENY A RÁDIÓBAN

Vasárnap, junius 30-án a Studió is közvetiteni fogja a debreceni dalosversenyt. Délután 17 óra 30 perckor az egyetemi sporttelepen tartandó összkari hangversenyt és 21 órakor a szinházban rendezendő diszhangversenyt adja le a rádió lapunk más helyén közölt programm szerint.

A DALOSOK FIGYELMÉBE

A Dalszövetség vezetősége figyelmezteti a debreceni dalosünnepen résztvevő dalosokat, hogy a Debrecenből való elutazásnál a MÁV üzletigazgatóság által beállitott vonatokat vegyék igénybe, mert kocsijukat más vonathoz nem kapcsolják, az egyenkénti utazás esetén pedig nem részesülhetnek menetkedvezményben.

Csődöt kértek a Krausz Simon Bankház ellen

Budapest, junius 28.
(A Hajdutöld tudósitójától.)

Mint ismeretes, a Krausz Simon Bankház hetek óta nehézségekkel küzködik, amelyekkel kapcsolatban egy bécsi cég nagyobb követelése erejéig ma megkérte a csődött a Krausz Simon Bankház ellen. Chrisovelloni és Bisthegi ez a bécsi bankcég, amely, állitása szerint, már többizben adott halasztást 96.000 pengős követelésének kigyenlitésére, aoznban ezt a nagyobb összegü követelést a bankház a mai napig se tudta kiegyenliteni.

A Chrisovelloni és Bisthegi bécsi cég ezért ma ügyvédje, Ulain dr utján kérvényt nyujtott be a budapesti törvényszékhez, amelyben csőd elrendelését kéri Krausz Simon Bankház ellen. A kérvény dolgában a napokban dönt a törvényszék.

Bem apó hamvai elindultak hazafelé...

Budapest, junius 28.
(Magyar Országos Tudósitó.)

Bem apó hamvait pénteken délelőtt 10 órakor bucsuztatták s a gyászpompa minden külső jelével, a magyar nemzeti muzeum előcsarnokában. Az ünnepélyes aktusnál a magyar társadalmi és közélet notabilitásai közül igen sokan jelentek meg. Az utcákat nagy néptömegek népesitették be s a nemzeti muzeum környékén rendőrkordont alkottak fel. A honvédség tüzérütegei, géppuskaszázadai és diszlovasrendőrök sorakoztak fel s a katafalk körül magyar huszárok állottak fel.

Pontban 10 órakor érkezett meg a kegyeletes ünnepségre Horthy Miklós Kormányzó. A küldöttségek között különösen feltünt Debrecen sz. kir. város delegációja, amelyet Vass Károly Debrecen városi tanácsnok vezetett. A Szózat után *Csáky* Károly gróf mondott ünnepi beszédet. *Molnár* Sándor főhadnagy, a székelyek nevében bucsuzott Bem hamvaitól, majd a rendőrzenekar a nemzeti Hiszekegyet jászotta el, a honvédzenekar pedig előadta „Isten kilengyel" kezdetü dalt. Ezek után Bem apó koporsóját ágyutalpra helyezték. A honvédzenekar rázenditett a Rákóczi-indulóra s a hatalmas menet megindul a keleti pályaudvar felé. A koporsót vivő ágyutalp után a Kormányzó lépdelt kiséretétől követve. A keleti pályaudvarig, ahol a menet elhaladt, tömött sorokban ezrekre s ezrekre menő tömeg kalaplevéve, néma áhitattal tisztelgett a 48-as hős szent hamvainak. A keleti pályaudvaron elhelyezték a koporsót a krakkói gyorsvonat gyászlepellel bevont különkocsijába s a vonat egy óra után elindult végső céljához.

A BELÜGYMINISZTER I. OSZTÁLYU MAGYAR ÉRDEMRENDET KAPOTT

Budapest, junius 28.

A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Szcitovszky belügyminiszternek a közigazgatás rendezéséről szóló törvény megalkotása körül kifejtett kiváló munkássága elismeréseül az I. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

Fizessen elő a Hajduföldre

DEBRECEN ZENEI ÉLETE

(Hajduföld tudósitójától.)

Debrecen falai között a magyar dalt és a nemzeti dalos-szellemet ünnepeljük. Az Országos Dalos-szövetség méltóbb helyet nem is választhatott volna erre az ünneplésre, hiszen a debreceni lélek mindenkor temploma volt a magyar dal s általában a nemzeti muzsika kultuszának. Egyetlen vidéki város sem mondhatja magáról, hogy *harminc dalegylet* ápolja benne a zenekultúrát, melyek közül a királydijas *Városi Dalegylet* 1863 ban alakult s a kollégiumi kantust a hires mathematika professzor, Maróthy György alapitotta a XVIII század végén.

Nem lesz érdektelen, ha dalosvendégeink előtt nagy vonásokban ismertetjük a város zenekultúráját és dalegyleteken kivül azokra az intézményekre is rámutatunk, melyek a magyar zenei élet egészséges decentralizálásában vezető szerepet visznek.

A városi zenede

Az országos hirü városi zeneiskola őse a debreceni *Hangászegylet* volt, melyet 1838-ban alapitottak „zenével foglalkozó s abban gyönyörködő egyének.“ Ebből fejlődött ki a zenede, ké őbben: Városi Zeneiskola, mely az Országos Zeneakadémia tantérve szerint a zeneoktatás minden ágazatát felöleli. Jelenleg *P. Nagy* Zoltán, a kiváló magyar zeneszerző és zongoramüvész igazgatja s neki köszönhető, hogy ma már minden tanszéke fővárosi szinvonalon áll. Első igazgatója *szotyori Nagy* Károly orgonamüvészünk volt, aki korálharmonizálásával országos nevet vi vott ki magának. Zenedénknek az 1928—29 iskolai évben 800 növendeke volt, akiket 30 tanár oktatott a különböző zenei szakokon. Megemlitjük, hogy zeneiskolánkban egy ifjusági szimfónikus zenekar, tanári és ifjusági quartett s egy vegyeskar is müködik. Az intézetnek 4000 müvet magába foglaló zenemütára van.

Debrecen müvészei

Debrecen müvészeit és zenetanárait nem szükséges a közönség e ött külön szavakkal bemutatni. N vek egyszerü felsorolása mindennél ékesebb bizonysága a város müvészi életének. Zongoramüvészeink : *P. Nagy* Zoltán igazgató, ki Jan Kubelikkel rendezett hangversenyén felejthetetlen élményt szerzett a zenekedvelő pupblikumnak, *Höchtl* Margit, a főváros ünnepelt zongoristája, aki legutóbb Rómában aratott döntő sikert. továbbá *Szabó* Emil, *Füredyné Halácsy* Margit, *Marschalkóné, Galánffy* Ágnes, *Bessenyeiné, Fábry* Irma, *Darkóné, Simonffy* Irén, *Nagy* Viola, *vitéz Tóth* Gyuláné, *Tüdős* Kata, *Werlin* Sándorné és mások. Debrecenben müködött *W. Wammerstaedt* János, a hires zongoravir uoz és itt született a magyar zongora játszás egyik fiatal igérete: *Galánffy* Lajos.

Hegedümüvészeink : *Wesiprémy* Andor (Hubay Jenő és Manén Juan világhires tanitványa,) — *Buza* Gábor, *Z. Csanak* Mária és *Piribauer* Ferenc. Debreceni származásu *Szilágyi* Imre dr., a magyar zene világszerte hires müvelője és Debrecenben müködik *Szücs* Gergely hegedümüvész, aki szintén a magyar muzsika ápolója. Debrecenben született *Rubinstein* Erna és *Páricsi* Pál, aki jelenleg Hubay vezetése mellett folytatja tanulmányait. Gordonkamüvészeink: *Eisler* Mihály éz dr. *Müller* Ottó. Sokáig müködött Debrecenben a nagy magyar csellómüvész : *Hajdu* István.

Az énekmüvészet terén *Hoór Tempis* Erzsébet és *vitéz Kolosváryné, Voith* Ilona reprezentálnak országos nevet. *Hoór Tempis* Erzsébet egyike Magyarország legkiválóbb dalénekesnőinek s mint pedagógus is büszkesége a városi zeneiskolának. *K. Woith* Ilona operaénekesnőnk, aki kitünetéssel, szerezte meg a zeneakadémia müvészi és operai oklevelét, szintén világvárosi nivón szolgálja zenei kulturánkat. Ve ünk együtt kell emlitenünk *gömöri Havas* Gábornét, aki az utóbbi időben visszavonult a nyilvános szerépléstől, de nemes müvészetével or zágos hirnevet szerzett a legelőkelőbb magyarországi hangverseny-dobogókon. Tehetséges énekeseink : Kiss Béla (tenor) és *Simon* István (bariton.)

Zeneszerzők és elméleti zenészek

Debrecen zenetörténetének legkimagaslóbb alekjai *Boka* Károly cigányprimás és *Dóczy* József a nótaköltő. Előbbi szerezte a magyar klasszikus zeneköltés egyik halhatatlan müvét: a *Boka-kesergőjét*, nellyel Paskievics herceget is elbüvölte. Utóbbinak nótaszerzemé nyei a magyar dalköltészet kincseivé váltak. Hires zenesznrzőnk P. *Nagy* Zoltán, különösen vokális müvei értékesek. Müvei közül megjelentek : 10 fétfikar, 150 orgona-átirat, mü dal átiratokf ongorára 2 capriccio, humoreszk, valse de concert és egyéb müvek. Nevezetes szerzőink : dr *Széll* Kálmán („Laczkfy“ opera), *Szabó* Emil és *Galánffy* Laos (mindketten Kodály-tanitványok), *Szathmáry* Endre (opera, operette és dal k). *Csanak* Béla (operette, dalok), *Szigethy* Gyula és *Forray* István. Egyik legkiválóbb müdalköltőnk *Marschalkóné, Galánffy* Ágnes. akinek eredeti stiluu, rendkivül értékes szerzeményei az egész országban ismeretesek. Külön kell emlitenünk dr *Tatay* Zoltánt, aki az opera-, operette- és dalszerzés terén alkot nagybecsü zenei müveket.

Jeles zeneesztétikusaink : dr *Tankó* Béla egy. tanár, *Füredy* F. Gusztáv, *Drumár* János (†) és dr *Simkó* Gyula, a zeneiskola tudós tanára.

Zenekedvelők Köre és Filharmónikusok

Debrecen zenei életének egyik nagyrahivatott kulturális tén ezője a Zenekedvelők Köre, mely husz év óta rendez *világvárosi sz nvonalu* hangversenyeket. Előadatta a XI. szimfóniát a pesti filharmónikusokkal és a Palestrina-kórussal. Müsorain Dohnányi, Vecsey, Szigeti, Németh Mária, Székelyhidy, Strende, Helge Lindberg, Ada Sári, Teiko Kiwa, Marcel Journet, Steiner, Kubelik stb. szerepeltek az utóbbi két év alatt. Rendkivüli kulturmisszíót teljesit a *Máv. Filharmónikus Zenekar,* melyet *Ba ás* K roly Máv. üzletigazgató, kormányfőtanácsos alapitott. A kiváló orchester *Ábrányi* Emil karnagy vezetésével a legnemesebb klasszikus müveket adta elő *eseményszámba menő* bérleti hangversenyein.

A Kántus és a Szent László Dalegylet

A 60 éves Városi Dalegylet zenei hivatását nem szükséges külön is méltatni. Ez a dalegylet *Forray* István kiváló vezetése mellett országszerte ismert és elismert. Mint zenei kulturtényezőkről kell megemlekeznünk a 160 éves Kollégiumi Kántusról, mely Debrecen reprezentativ ünnepségein szerepel. (Karnagya *Szigethy* Gyula.) A Szent László Dalegylet (27 év előtt alapitotta Wolaffka Nándor püspök) a legmagasabb rendü egyházi zenekultúrát szolgálja. Kiváló karmestere / *Kolwentz* Rezső oratóriumok előadására képezte ki s az utóbbi két esztendő folyamán Haydn: „Krisztus két szava“ és „Teremtés“ oratóriumait adta elő a Máv. Filharmónikusok közremüködésével.

Szinház és zenekultura

Utoljára hagytuk a Csokonai-szinház opera előadásnit, melyek csak rendkivüli áldozatok árán tarthatnak lépést a hangversenykulturával. Ezen a téren a legnagyobb elismerés *K Voith* Ilonát, a Tiszántul egyetlen operaénekesnőjét illető aki már évek óta erőssége a debreceni opera-előadásoknak Az a kivételes müvészetének, a vendégszereplő operaházi tagoknak s a *Nőth* Antal katonai főkarmester vezénylése alatt müködő katonazenekarnak köszönhető, hogy a *Parasztb csület, Hunyady László, Pillangó kisasszony, Carmen, Traviata, Trubadur, Bajuzzók, Tosca, Rigoletto* és *Tüzimádók* operák szinre kerülhettek Debrecen szinházában.

Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy a városnál jobbnál jobb kamarazene-társaságok müködnek, hogy a hortobágyi dalgyüjtés hatalmas munkája a tudós folklorista, dr. *Ecsedy* István muzeumigazgató nevéhez füződik, ha felemlitjük, hogy Magyarország leghiresebb cigány zenészei : Boka Károly, Magyary Kálmán, Magyary Imre, Kiss Béla, Rácz Károly, a Rácz-testvérek, Oláh Béla, a „Napoleon“ néven ismert gordonkamüvész és Veres Tóni : mind mind debreceni születésüek, — ugy nagy vonásokban rámutattunk arra a fejlődésképes zenekultúrára, mely országos vonatkozásban mindjári Budapest után következik.

Dalos napokra olcsó hetet rendez

PÁLFFY TIBOR

füszer, csemege- és italáru kereskedése

1 kg. prima trappista sajt P 2.20.

Kossuth-utca 7. Telefon 13-49.

Alföldi Takarékpénztár

Debrecenben

Alapittotott 1762-ben.

Betéteket a legjobban gyümölcsöztet. Kölcsönöket a legjutányosabban folyósit. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Ajánlja téglagyára elsőrendü gyártmányit

Raktárházában tároló árukra kölcsönöket nyujt.

— **A szőke nőnek** átlag 140.000, a vörösnek 88.000 hajszála van. A haj fényét és egészségét a hajfaggyuban levő cholesterinnek köszöni. Ezen fontos anyag hiánya hajhullást, korpásodást és más hajbetegségeket idéz elő. Ilyen esetekben a „Trilysin“ ezen fontos cholesterint tartalmazó biologikus hajápoló nélkülözhetetlen. „Trilysin beszerezhető a gyógyszertárakban, drogériákban és illatszertárakban. Tudományos ismertetést költségmentesen küld „Pharmatecnika“ Budapest, V. Rudolf-tér 1.

Hirdessen a Hajduföldben

ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor dr. Baltazár Dezső, délelőtt 10 órakor Szele György, délután 5 órakor Kardos Lajos. — Kistemplomban délelőtt 9 órakir dr. Dancsházy Sándor, délelőtt 11 órakor Hegedüs Kálmán, délután 5 órakor Módis László. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispotálytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Módis László prédikál.

Dr. Baltazár Dezső végzi vasárnap reggel 9 órakor a református Nagytemplomban a dalverseny alkalmi istentiszteletét a következő programmal: 1. Fennálló ének: „Tebenneed biztunk". 2. A diósgyőri „Jószerencse" dalárda éneke 3. Közének: Perelj Uram perlőimmel. 4. Imádkozik, prédikál, a gyülekezetet megáldja dr. Baltazár Dezső püspök. 5. A diósgyőri Jószerencse dalárda éneke. 6. Hymnusz. Énekli a gyülekezet.

A római katholikus templomban:

Junius 29-én, Szent Péter és Szent Pál ünnepén: Rendes vasárnapi ünnepi miserend. Szetmisék reggel 6 órától. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána prédikál dr. Lakatos Sándor. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután szentolvasó és litánia.

Junius 30-án, vasárnap: Rendes vasárnapi szentmiserend. Szentmisék reggel 6 órától. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután szentolvasó és litánia.

Egyházi zene a római katholikus templomban

Junius 30-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Szent Anna plébániatemplomban a szegedi Fogadalmi Templom énekkara a debreceni filharmónikusok közremüködésével előadja Demény Dezső prelátus Erzsébet-miséjét. A magánrészeket éneklik: Cholnoky Margit, Felsmann Emilia, Fodor László és Sánta László. Introitust és Communiot a vatikáni Chorális szerint éneklik. Graduále recitálva, utána König Péter Tu es Petrus. Vegyeskar orgonakisérettel. Offertórium. König Péter: Perfice gressus meos. Szoprán és altszóló orgonakisérettel, éneklik Cholnoky Margit é Felsmann Emilia. Vezényel Csomák Elemér. Orgonán játszik König Péter, a szegedi zeneiskola igazgatója.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Junius 29-én, Szent Péter és Szent Pál ünnepén: Rendes ünnepi miserend. Reggel fél 8 órakor mise. Énekel a szegedi Honszeretet Dalegylet. 10 órakor nagymise, utána prédikál Orosz Bálint segédlelkész. Utolsó mise fél 12 órakor.

Junius 30-án, vasárnap: Rendes vasárnapi szentmiserend. Reggel 7 órakor reggeli Istentisztelet, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise a görög és latin szertartásu róm. kath. katonák részére. 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Mise alatt a budai Törekvés Dalkör énekel. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután 3 órakor vecsernye.

Unitárius Istentisztelet:

Vasárnap, junius 30-án délelőtt 10 órakor a Hatvan-utcai unitárius templomban prédikál Józan Miklós budapesti püspöki vicarius. Az Istentisztelet alatt a makói belvárosi dalárda énekel.

Istentisztelet a baptista imaházban:

A Szappanos-utca 23. alatt levő baptista imaházban, vasárnap d. e. fél 9-ig imaáhitat, 9—10-ig prédikáció, délután 6—7-ig evangelizálás, — fél 8—9-ig ifjusági vallásos estély.

Dalárdák a templomokban

Református istentiszteletek junius 29-én, szombaton a Nagytemplomban reggel fél 8 órakor, gyulai ref. énekkar. Kistemplomban félnyolc órakor a miskilci ref vegyeskar. — Kossuth-utcai templomban fél 8 órakor, fóti ref. énekkar. Ispotály templomban fél 8 órakor sárospataki ref. főiskolai kórus. Árpádtéri templomban fél 8 órakor szegedi ref. énekkar.

Junius 30-án, vasárnap: Nagytemplomban reggel 9 órakor diósgyőri „Jószerencse" dal- és Önképzőegylet. Kistemplomban 9 órakor sárospataki főiskolai kórus. Kossuth-utcai templomban 10 órakor fóti ref. énekkar és Wekerletelepi ref. énekkar. Árpádtéri templomban 10 órakor nyiregyházi Városi Dalegylet. Kistemplomban 30-án délelőtt 11 órakor Hajdunánási Dalárda Vegyeskara.

Róm. kath. templomban: 29-én reggel 9 órakor Esztergomi Turista Dalárda. Fél 10 órakor Budapesti Munkás Dalárda. 30-án reggel 8 órakor Beszkárt Önképzőkör, délelőtt fél 10 órakor Szegedi Dalárda, délelőtt 11 órakor Miskolci Szt. Cecilia, háromnegyed 12 órakor Egri Dalkör, fél 1 órakor Mezőkövesdi Kath. Énekkar. Mezőkövesd plébánosa misézik.

Görögkatholikus templomban: (Wesselényi-tér.) 29-én reggel fél 8 órakor Szolnoki Máv Milleniumi Dal és Önképzőkör. 30-án délelőtt 9 órakor Szegedi Ker. Szoc. Dohánygyári munkások „Honszeretet" Dalköre. Délelőtt 10 órakor Miskolci Szt. Cecilia Vegyeskar.

Az ág. ev. templomban: (Miklós-u. 5. sz.) 29-én reggel fél 8 órakor Székesfehérvári D. V. Mühely Dalárda. 30-án délelőtt 11 órakor Kiskőrösi „Petőfi" Dalkör.

Unitárius templomban: 30-án délelőtt Makói Belvárosi Ref. Énekkar.

A felsőház és képviselőház befejezte tanácskozásait

Október 15-ig vakációznak a képviselők.

A felsőház pénteken tartotta a nyári szünet előtt utolsó ülését, amelyen a napirenden levő különböző egyezmények becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta le és végszerkezetben is elfogadta a hadikölcsönkárosultak támogatásáról szóló javaslatot is.

A főrendiház tárgyalása a mai nappal kimerül s Wlassich Gyula elnök az ülést bezárva, a tagoknak kellemes nyári pihenest és üdülést kivánt.

A felsőház üléseek befejezése után tartotta meg a képviselőház 12perces formális ülését, amelyen Almásy László elnök bejelentette, hogy megérkezett a képviselőházhoz a felsőház üzenete a tárgyalt törvényjavaslatokról amelyeket igy a Kormányzóhoz terjesztenek fel kihirdetés végett.

Ezután felhatalmazást kért az elnök a nyári szünetben esetleg szükségessé váló intézkedések foganatosítására, majd közölte, hogy a képviselőház legközelebbi ülését október 15-én tartja és ennek az ülésnek a rendje a további teendőkről történő intézkedés. Kellemes nyaralást kivánta képviselőház tagjainak, majd az ülést, amelyen a kormány részéről *Vass* és *Bud* miniszterek jelentek meg, bezárta.

Megkezdik az adórendezési eljárást

Budapest, junius 28.
(Magyar Távirati Iroda.)

Az országgyülés által elfogadott adócsökkentési törvényeket a mai napon kihirdették. E törvunyek alapján a pénzügyminiszter intézkedett, hogz az adórendezések az egész országban megindittassanak. Az adórendezést a pénzügyigazgatóságok vezetése és ellenőrzése mellett a fővárosban külön miniszteri biztos a vidéken pedig az adóhivatalok fogják elvégezni. Azokat a tételeket, amelyek a törvényes felhatalmazás alapján a rendezésben bevonhatók, — t. i. ahol a hátralék több éven felszaporodott, *avagy 3 évnél régebbi időből származik, — a pénzügyminiszter az egész országban már összeiratta s ezen összeirás* alapján fogják az adórendezést mindenütt hivatalból folyamatba tenni. Ennek során a vonatkozó összes tételeket hivatalból fogják felülvizsgálni és részben a már rendelkezésre álló, illetőleg a még beszerezendő adatoknak figyelembevételével, részben pedig, amennyiben erre szükség lesz, a beidézendő hátralékosok meghallgatása után fognak az adórendezés iránti javaslatot tenni.

Az adórnedezéssel kapcsolatban felmerült hirekre való tekintettel, illetékes helyről figyelmeztetik a közönséget, hogy az adórendezési eljárás *mindenkivel szemben, akiknél a rendezés törvényes feltételei fennforognak, hivatalból indítják meg, az adórendezésbe való bekapcsolást kérni tehát teljesen felesleges.* Az adórendezéssel megbizottak Budapeten a miniszteribiztos, vidéken a pénzügyigazgatósági, vagy adóhivatali tisztviselők, az érdekelt feleket, amennyiben meghallgatásuk szükségesnek mutatkozik, be fogják idézni, mihelyt a rájuk vonatkozó adatokat egybegyüjtötték. Akik tehát adójuknak rendezése során, *vagy törlésre, vagy másra igényt tarthatnak, várják meg beidéztetésüket.* Akinek fizetési kedvezményre, vagy a végrehatjási eljárás felfüggesztésére van szüksége, az forduljon az illetékes kerületi adófelügyelőséghez, illetőleg a m. kir. adóhivatalhoz kérelemmel, mert az ilyen folyóügyek intézése az adórendezés tartama alatt is a rendes hatóságok hatáskörébe tartozik.

MISKOLCIAK ÜNNEPÉLYE A TISZA-SZOBORNÁL

Tisza István emlékszobra előtt 30-án délelőtt 9 órakor a Királydij-versenyben résztvevő „Miskolci Daláregylet" elénekli alelnökének Balázs Győzőnek gyönyörü költeményét, melyet a dalárda karnagya Donáth Lajos szentesitett meg. Balázs Győző ez alkalommal beszéd kiséretébebn az emlékszoborra koszorut tesz le.

KÉT NAGYRATÖRŐ PILÓTAHÖLGY SZERENCSÉTLENSÉGE

Roseweltfield, junius 28.

Jensen asszony Gentry asszonnyal együtt tegnap este startoltak, hogy megdöntsék a tartós repülés világrekordját. A gépet a levegőben akarták ellátni üzemanyaggal. Ma reggel a repülőgép lezuhant. Jensen asszony életét vesztette, a másik pilótanő megsebesült.

— **Előkelő vendégek a Nyári Egyetemen.** A Nyári Egyetem mindenkit szivesen lát, aki müvelődni akar s emellett harmonikus környezetben a lehető legszerényebb költségvetés mellett akar eltölteni egy hónapot. A meghivásnak meg is van az eredménye, mert az olaszok közül 24-en jelentkeztek, köztük magas állásu miniszteri tisztviselők, tanár, archeologus, katonatisztek, egyetemi hallgatók stb., 2 eszt: irónő mind a kettő. Három bulgár egyetemi hallgató. Jelentkezett ezenkivül 12 lengyel, 14 finn hallgató. Megszálit területi ezideig negyven, mig hazánkból a jelentkezettek lészáma 53. Jelentkezni még lehet a titkárságnál Ferenc József ut 24. III. em., valamint a Csáthy és Springer könyvkereskedésekben.

— **A mult napokban kapta meg** Semsey gróf a speciális nyitott turakarosszériával ellátott „Nürburg"-typusu nyolchengeresét, Floderer a Meinl cég vezérigazgatója egy négyüléses sportkarosszériával ellátott Mercedens benz „Nürburg"-typusu nyolchengeresét, báró Schön budapesti németbirodalmi követ egy hatüléses Pullmann karosszériával ellátott Mercedens benz „Nürburg"-typusu nyolchengeresét és Belitska Sándor varsói követünk budapesti tavaszi séjourjáról egy vadonatuj nyolchengeressel tér Lengyelországba vissza. Különös feltünést keltett Kende Sándor bankárnak ugyancsak a közelmultban átvett és speciális „Grande Luxe" csukott karosszériával ellátott nyolchengeres autója.

— **A „Nürburg"-typusnak nagy térhóditása Magyarországon.** A berlini kiállitás alkalmával a publikumnak elsőizben bemutatott nyolchengeres „Nürberg"-typusu gépkocsikban a németországi gyárak a szállitásokat csak folyó évi március havában kezdhették meg. Ezen késői szállitási idő dacára a „Nurburg"-typusu gépkocsi, melynek szériában való gyártását az autóiparban eddig ugyszólván egyedülálló alapossággal végzett kisérletezések és kipróbálások előztek meg — éppen fölényes menettulajdonságai és egész kiváló szerkesztése folytán naprólnapra nagyobb teret hódit.

HALLATLAN
olcsó készpénz árak:
Női sevró spanglis . . 13.80-tól
Férfi sevró egész . . 15.40-től
KERÉKGYARTO
Kálvin-tér 3. szám.

Butor szükségletét
mielőtt a nagyérdemü közönség beszerezné, ne mulassza el minden vételkényszer nélkül megtekinteni
Killer Ede
butorgyáros cég Piac-u. 68.
szám alatti dusan felszerelt raktárát, hol mindennemü butorok a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig minden igénynek megfelelően előnyös fizetési feltételek mellett legolcsóbban beszerezhetők.

Mosott
rongyot
vesz
a Hajduföld nyomdája
József kir. herceg u. 16.

A debreceni mozik müsora a dalosünnepek alatt

Debrecen, junius 27.
(A Hajdutöld tudósitójától.)

A debreceni mozgóképszinházak igazgatósága áldozatot nem kimélve gondoskodott arról, hogy az országos dalosünnepek alkalmából a *Vigszinház, Uránia és Apollo* müsora méltán illeszkedjék az ünnepek müsorába. Nagy utánjárással sikerült megszerezni a téli szezon legnagyobb s világszerte hires filmjét, a *Magyar rapszódiát.* Az Ufa hatalmas filmje világkörüli utjáról érkezik haza. A stockholmi prömiéren csaknem minden jelenetet megtapsolt a közönség, az amsterdami bemutatón a hivatalos hatóságok, sőt a kormány tagjai is megjelentek. Hogy a magyar gondolat ennek a filmnek segitségével mekkora sikert aratott, arra vonatkozóan elég felemliteni a *Travail Gent* megjegyzését: *„Genben egész sereg ember él, aki ezt a filmet már háromszor is megnézte."*

Legutóbb Londonban és Madridban mutatták be a Magyar rapszódiát s most a debreceni Vigszinház ujitja fel, hogy egyik legnagyobb szenzációja legyen a dalos-ünepeknek. Ugyancsak péntek, szombat, vasárnap mutatja be a Vigszinház a *Hősök ünnepéről* készitett elragadóan szép és érdekes filmet, mely az elesett hősök emlékkövének leleplezését s az ezredéves emlékmü felállitásának ünnepélyét teljes egészében vetiti elénk. Különösen szép része a filmnek az a történelmi jelenet, amikor a Kormányzó ellovagol az emlékmü előtt és végignézi a katonaság felvonulását.

Az Uránia-mozi ugyanekkor *Harry Piel* legnagyobb bravurfilmjét, a *„Pénzt vagy életet"* cimü drámát mutatja be, mely a Pyreneusok vadregényes utvesztőiben játszódik le és izgalmas meséjével mindvégig lebilincseli a nézőt. Az Apollo-szinház szombaton és vasárnap az *Orlovot* ujitja fel, *Granichstaedten* Bruno halhatatlan szépségü darabját. A müsor második részét Talmadge hires társadalmi regénye, a *„Világvárosi rejtelmek"* cimü film tölti ki, mely Sanfrancsco külvárosi életével ismerteti meg a nézőt.

Mindhárom müsort városszerte óriási érdeklődés előzi meg.

Megoldotta a rendőrség a Késes-utcai rablógyilkosság rejtélyét

Egy állásnélküli cipészsegédet gyanusitanak, aki megszökött Debrecenből Otthagyott ládájában megtalálták a véres kalapácsot s rajta az agyvelőfoszlányokat — Apróságok a meggyilkolt civisasszony életéből

Debrecen, junius 29.
(A Hajdutöld tudósitójától.)

Debrecen városa ma fogadja szivére az ideérkezett dalosokat. Ünnepi fény és disz, bármerre tekint a szem. Zöld galyak girlandja övezi a házakat, a templomok falait, de ez a nagy külső ünnepélyesség valóban ott ég az emberek lelkében is. A nemes város ünneplő arculatján, azért mégis esett egy kis szépséghiba. Csütörtökön délután rablógyilkosság történt a *Késes-utca 59. számu házban.* Bestiálisan agyonverték *Szabó* Antalné 63 éves jómódu civis-asszonyt. Ezren és ezren tódulnak azóta a ház udvarára érdeklődni a történtek felől. Hatalmas érdeklődés mutatkozik a roma-negyed iránt. Ezt az utcát ugyanis jobbára cigányok lakják s a cigánynegyed e borzalmas tett révén az érdeklődés középpontjába került.

Izgatottság a roma-soron

Kora reggel van még s a kerekre nyirt sátru akácfák levelein mint fényes opálos szemek csillog a harmat. Maszatos, szurtos purdék ödöngenek az utcán, a kapuk előtt s a más kor nyugodt nézésü gyermekszemekben a borzadály gyanakvóan szegődik ránk.

— Megölték a *Szabó* nénit — felelik a kérdésre s barna bőrük idegesen remeg.

Asszonyok, férfiak, lányok csoportosulnak mindenütt, akik minden idegenben gyanust sejtenek és sötéten pillogatnak ránk. Ehez a gyanakodáshoz jó adag félelem is járul. A tehetősebb romák elhatározták, hogy más utcába költözködnek. Egy rémes képü jövendőmondó élénken gesztikulálva magyaráz:

— A vér az szerecsétlenség. Mondtam, ugy-e mindég? Nem csal a kártya sohasem. Ezt is kivetettem már tegnapelőtt... Szájtátva hallgatják az öreg banya előadását. Hálás pubikuma van. Nem tesz ellenvetést senki.

A ház, ahol a gyilkosság történt

A legkisebb ház az egész soron. Régi épitkezés, vakolata erősen megrongálva. Sárgára van meszelve s ték vasrácsos apró ablakszem tekint az utcára. A festés nagy darabokban lemállott az utcai fronton s a téglasor csupaszon meredezik elő. Ebben az utcai lakásban lakott Szabó Antalné. A ház udvara szegényes, de tiszta. Süppedékes téglajárda, olda t orgonabokrok s piciny-piciny virágágyacskák. Tisztán öltözött, fiatal lány öntözgeti a virágokat. Szines üveggömbök csillognak a rózsafákon s a fü közül kikandiká az árvácska sokszinü levele. Piros, fehér, kék és lilás virágok. Az udvaron varrnak. Szabóné lakása el van függönyözve, az ajtón a rendőrség pecsétje. Három iparos család lakik a házban a szoba-konyhás lakásokban. Otthon vannak mind, ma ebből a házból senki nem ment munkára. Álmosak is, mert későn kerültek haza a rendőrségről. Az egyik asszonnyal beszélgetünk.

— Hajnalban ujra itt járt a *vitéz Tóth* Gyula kapitány ur több detektivvel. Bent voltak a Szabóné lakásában. Elbocsátották azt a forradásos arcu embert, akit az éjjel őrizetbe vettek a gyilkosság miatt. Berugott a szerencsétlen, mert odahaza összevesztek a feleségével s azért akart itt kvártélyt keresni Szabónénál. Sokáig bent voltak a lakásban a kapitány urék s most már meg is lesz az igazi gyilkos. Ezelőtt pár héttel egy cipészsegéd költözött kvártélyba Szabónéhoz. Csak a napokban mondott fel neki Szabóné, mert nem fizette pontosan a kártéjt.

— Adósa is maradt s amikor elment, azt öregasszony nem engedte

Debreceni Göztéglagyár R. T.

Legjobb minnőségü **kis- és nagyméretü kézi és gépi fali csertégla, lapos hódfarku- és kupás cserép** megrendelhető Kossuth-utca 34. sz. Telefon: 14—12. sz. vagy a gyártelepen Bellegelő 504. Balmazujvárosi-ut mentén. Telefon: 5—69. sz.

Gyártelepünk rendes nyomtávu iparvágánnyal rendelkezik.

Disz és alaktéglát külön rendelésre gyártunk.

Dalosnapokra

alkalmi csokrok és koszoruk kaphatók a

Magyar Virágházban.

Tulajdonos: P. Gulyás Endre

Debrecen, Ferenc József-ut 46. szám.

H. FANCSOVITS tánctanárnő
Lakása: Wesselényi tér, Máv. palota V. lépcső II. e. 19

Uj fodrász és manicür üzlet!
Vár-utca 2. szám.
figyelmes kiszolgálás
Cziberénél.

„Bocskay" és „Royal"
kerékpár.

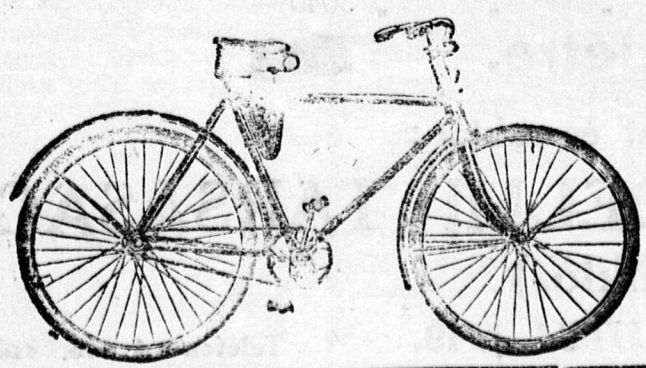

„Védjegy bejegyezve!"

Legkitünőbb svéd acélból Legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételekkel!

Kapható:

Debreceni Autó Forgalmi Rt.-nál,

Központi iroda: Hatvan-utca 53. — Bemutatóterem: Piac-utca 60.

elvinni ládáját. Többször járt azóta is nála, de nem fizetett. Zálogban maradt hát továbbra is a ládája. *Medgyesi* Károlynak hivják ezt a cipészsegédet. A kapitány urék felnyitották a ládáját s találtak benne egy vívótőrből átalakitott véres rohamkést, meg egy kalapácsot, — amelyben agyvelő-cafatok voltak. ***Mindezekből kétségtelen, hogy ő volt a gyilkos.***

A lakók elmondják még, hogy a gyilkosság napján nagyon hüvös idő volt s azért állandóan a szobában tartózkodtak, igy nem láthatták Medgyesit, mikor bement az öreg asszonyhoz, akitől bizonyára követelte a ládáját, majd meggyilkolta. Egyébként sem gondolhatunk volna semmi rosszra, ha történetesen láttuk volna is bemenni Szabónéhoz Medgyesit, mert ő már lakott nálla több izben és az asszony sohasem panaszkodott rá. Mindannyiszor pontosan fizetett. csak az utóbbi időben maradt adós a szállásért.

Szabóné vigkedélyü asszony volt

– Szabóné nagyon vigkedélyü asszony volt — mondják a lakók, — aki még öregségében is szeretett mulatni s megitta a jó itókát. Esténkint többször harmónikázott, de jól tamburázott is. A játékát dal al kisérte.

Ez volt a nótája: Sepertem eleget, seperjen már más is, Öleltem a babám, ölelje már más is.

Mikor pedig eladta a házát, mindig csak ezt dalolta: De mivelhogy házam, földem nincsen, A nevem a telekkönyvben sincsen. Igy hát babám, áldjon meg az Isten.

A lakók többször mondták neki, hogy minek tart kvártélyosokat, mikor erre semmi szüksége sincsen. Szabóné ezt válaszolta:

— Hát csak hadd legyenek, mert legalább van valaki mindig körülöttem.

— De akkor miért nem tart inkább nő-kvártélyosokat? — kérdezték tőle.

— Megszoktam a férfiakat.

A nagyon vigkedélyü asszony a gyilkosság előtti napon még táncolt is, majd hirtelen lehangoltan kijelentette az udvaron: Meglátják, nem fogok én már sokáig élni. Egy szép napon meghalva találnak a lakásomban.

Szabóné ezelőtt nyolc évvel költözött be a városba, különvált az urától, aki Hajduszováton gazdálkodik. Elmondta a lakóknak, hogy az ura nagyon préda és verekedős természetü ember és ezért hagyta ott. Szétosztották a vagyont s a ráeső részből vette aztán a Késes-utcai házat. Egy évvel ezelőtt eladta s az árából tizenöt hold földet vásárolt Hajduszováton. A földet végrendeletileg unokaöccsére, Kádár Jenőre hagyta. Ettől kezdve csak a kvártélyadásból élt, pénzét pedig takarékba hordta. Magára nem sokat költött. mert meglehetősen fukar természetü volt. Takarékkönyvét mindig magánál hordta s ott volt bevarrva a ruhája bélésébe. Soha nem lehetett tudni, mennyi pénze van.

Ezután átmentünk a szomszédos Makai Lajos cipészmesterhez, ahol legutóbb dolgozott Medgyesi Károly, a gyilkos cipészsegéd. Makai elmondta, hogy nála mindössze 7-én és 8-án dolgozott a gyilkos segéd. Azért bocsájtotta el, mert a munkája nem felelt meg. Mielőtt hozzá ment volna dolgozni, Dregán nevü cipészmesternél volt alkalmazásban. Medgyesi nagyon elegánsan öltözködött, hosszu szőke haját hátrafésülve viselte. Utoljára a gyilkosság napján volt nála a szerszámaiért s akkor szürke ruhát hordott.

Makai hallotta, hogy Medgyesi roppant veszekedős természetü ember és odahaza Nyirbátorban az édesanyját is többször megverte s ezért el kellett hagynia szülei házát. Fiatal feleségét, akivel május elején esküdtek meg, szintén otthagyta Nyirbátorban lakó szüleinél.

Ennyit tudtak a lakók s a gyilkost még nem sikerült elfognia a rendőrségnek. A Késes-utcai rejtély megoldódott. *Székely Molnár Imre.*

Rózsafák mellé
olajba festett szép védő
karók
készülnek és legolcsóbb áron szerezhetők be:
Könyves Tóth Antal-
nál, **Rákóczi-utca 14.**

Hazhelyek
a dohánygyárral szemben 36 hónapos részletre eladók.
Családi házakat
épitünk ugyanoda 6 éves lefizetésre. Felvilágositást adnak:
Dr Ratkóczi
Zöldfa-u. 8. Telefon: 17—47. és
Debreceni erdőmérnök,
Kossuth-utca 45.

Ünnepségek vasárnap reggel 8 kor a debreceni emlékmüveknél

A Kossuth-szobornál a Budapesti Ferencvárosi Riadó Dal-, Zene és Könyvtár-Egyesület és a Magyar Állami és egyéb közszolgálati Altisztek Központi Dalkőre egyesitett dalárdái énekelnek, vezényel: Zagajszky Iván karnagy, beszédet mond: Lázár Béla Máv felügyelő, dalköri elnök.

A Petőfi-szobornál a Székesfővárosi Gázmüvek Dal- és Önképző Köre énekel, vezényel: Zöld Károly karnagy, beszédet mond: dr. Bihary László titkár.

A Bocskay-szobornál a Székesfővárosi Városi Dalegylet énekel és beszédet mond Simon Sándor Székesfehérvár r. t. város polgármestere.

A gályarabok emlékoszlopánál a Sárospataki Főiskolai Kórus énekel és beszédet mond Szabó Zoltán theologiai tanár.

A Csokonai-szobornál a Salgótarjáni Acélgyár Felvigyázó és Munkás Olvasóegylet Dal Köre énekel, beszédet mond Frühwirth Mátyás országgyülési képviselő, az OMDSz alelnöke.

A 39-esek hősi emlékénél a Miskolci Máv Tisztviselők Dalköre énekel, beszédet mond Hegedüs Győző Máv osztályvezető, főfelügyelő.

A Honvéd-emléknél az Egri Dalkör énekel és beszédet mond dr. Fehér Lajos, az O. M. D. Sz. alelnöke.

A 3-as hovédek emléktáblájánál a Budapest Erdei Visszhang Dalkör énekel és beszédet mond Ekamp Nándor, az O. M. D. Sz. igazgató választmányi tagja.

A 2-ik huszárok hősi emlékénél a Rácvárosi Polgári Dalkör énekel, beszédet mond Pillis Károly, az OMDSz. alelnöke.

A Tisza-szobornál a Miskolci Dal- és Önképzőkör énekel és beszédet mond Hodobay Sándor dr. Miskolc r. t. város polgármestere. Mácsay Sándor sirjánál a Máv Visszhang Dal és Önképzőköre énekel, beszédet mond Schreiner Károly dalköri ügyv. elnök.

Torday Gábor sirjánál a Budapesti Polgári Dalkör énekel és beszédet mond Miklós Ferenc dr., az OMDSz. ügyésze.

Délelőtt 10 órakor a Bánáti Dalkör kivonul a r. kath. temetőbe és ott a világháboru első vértanujának, dr. Csath Sándor sirjánál hazafias emlékünnepélyt tart. A dalárda éneke után szavalat lesz, majd a dalosegylet a Nem, nem, sohát énekli el.

Elismert legjobb turamotorkerékpár

HARLEY-DAVIDSON

Mindenki vágyódik a **Harley** pompás nyergébe, mert a **Harley-Davidsonokon** róják az országutak ezer kilométereit, minden fáradság és legkisebb baj nélkül.

Minden motorkerékpáros előbb vagy utóbb rájön arra, hogy **Harley-Davidson**-t kellett volna vennie, előzze meg a gépcseréket és legyen az első gépe is

HARLEY-DAVIDSON

Minden **Harley-Davidson** két reflektoros, villanyvilágitással, villanykürtel, parklámpával, amperórával, sebességmérővel, kilométerjelzővel van felszerelve a komplett szerszámkészleten kivül.

350 kcm.	**Harley-Davidson** turamotorkerékpár fenti felszereléssel				P 2000.—
500 ccm.	„	„	„	„	„ 2200.—
750 „	„	„	„	„	„ 2500.—
1000 „	„	„	„	„	„ 2880.—
1200 „	„	„	„	„	„ 3040.—

kedvező részletre.

Tiszántuli Vezérképviselet és raktár:

MÜSZAKI és KERESKEDELMI TÁRSASÁG
(Horváth és Miklós)

Sürgönycim: MÜKETÁR **DEBRECEN, HUNYADI-UTCA 17-19.** Telefon: 4—45. szám.

Kis Honi Kulturfölény

Egy Pulykakakas Viszontagságai

avagy

Mit Okozhat A Kocsis Vigyázatlansága?

(Pályamunkálatok a dalverseny alkalmából)

Ismeretes, hogy az országos dalosversenyek alkalmából pályázatot hirdettek különféle szabad és kötött, királydijas és dijtalan dalmüvek készitésére. Munkatársunk, ki versenyen felül áll, nem állhatta meg, hogy egy debreceni vonatkozásu népi dal keretén belül meg ne szólaltassa négyszólamu vénáját s fel ne ölelje vele a dalosköltészet egész nagy terrénumát. A népdal szövegét alábbiakban adja:

„Debrecenbe kéne menni,
Pulykakakast kéne venni,
Vigyázz kocsis, lyukas a kas,
Kiugrik a pulykakas."

E primitiv, de mindenesetre találó s frappáns befejezésü dalnak korális változatai a következők:

ÜDV NEKED, KI DEBRECENBE VÁGYOL!

(I csoport. Négy szólamra irt vegyeskari mü)

Üdv neked, ki Debrecenbe vágyol,
Kit a balsors pulykavenni készt...
Őtet élve el ne vidd e helyről:
Edd meg inkább, edd meg az egészt!
(soprán)
Mert ha őtet elviszed,
Akár hiszed, nem hiszed,
Ugy kiugrik, mint az ürge...
(bassus)
Mert a pulyka vajmi fürge,
Mint az ürge, fürge állat...
(tenor)
Sok-kal gyorsabb az te-nálad,
Ná-há-la-had gyo-hor-sa-habb.
(solo)
Száll a pulyka ágrul-ágra,
Mézet lopni a virágra,
Fickándozik, ugrándozik...
(egész kar)
Vegyeskarról ábrándozik
Áhábráhándoho-zihik...
zihik... zihik...
(élénken)
Miért vetted, miért vetted
Meg a pulykát?
Ugye mondtam, hogy a kason
Maga bujt át?
(bassus)
Ki az, ki bujt? Ki az, ki bujt?
(tenor)
A pulyk... a pulyk..,
Mi vakmerő! Mi vakmerő!
Mit nem csinál az őserő,
Az ős-e-rő!
(bassus)
Halál reá! Halál reá!
(mind)
Dalnok barátim, mindhiába már:
A pulyka már a messzeségbe jár...
A messzeségbe bujva van...
Légy átkozott, óh, pulykakan,
Óh! puly-ká-kan!

FÖL DALRA HÁT!

(I. oszt. jelige-pályázat

Föl, dalra hát! Föl, dalra hát!
A kas lyukas, vigyázz tehát!
Karnagy, vigyázz! Ne légy te vak:
A dal kimén s a pulykakak!
(szélesen)
A puly-ka-kak!

ECHO ÉS REMÉNY

(Tradicionális férfikarok. Csakis helybeli dalárdák részére)

Óh, Tihanynak riadó dalárja,
Debrecenbe mért jövel?
Két füledbe a kötött dal árja
Pályamüvi dalt lövell.
Hogyha itt vagy jó dalárom,
Végy magadnak a piaci áron
Egy magános pulykahimt.
(elhalva)
Egy magános pulykahimt,

*

Szekereknek látszó
Szétlyukadt kasok.
Kocsisokkal játszó
Pulykakasok,
Ily szekérbe tenni
Nem való kakast,
Többet érne venni
A szekérbe kast!
Mert a pulyka nyughatatlan
Incifinci lény,
Hogy kiugrik, óvatatlan
S nincsen több remény...
Szalmazsákok, bujkák,
Tarka képzetek!
Kedv! Remények! Pulykák!
Isten véletek!

PULYKA-BORDAL

(II. oszt. csoport. Férfikar)

Ha pulykahimedet
Egy kasra feltevéd:
E pulyka hiredet
Könnyelmün tépi szét.
Kasát javitsad át,
Ha Debrecenbe mégy:
Lyukas szekérbe kis kacsát,
Pulyát, libát ne végy!
Vigyázz! Kocsis! Vigyázz!
A pulyka-mén kimász!
Kiugrik ott a kis kakas
S marad mi volt, a puszta kas,
Marad, mi volt, a pusz-ta-kas!

PULYKA-FÜZÉR

(III. oszt. csoport. Népdalegyveleg)

Puplykakakas fönt az égen
Debrecenbe szálldogál,
Dalárdista egész héten
Szalmazsákon háldogál.
Pulykakakas, ha lehet,
Repüljed át a leget:
Vidd el ezt a négy hangra irt,
Vegyeskari, vándordijas
Serleget...

*

Károg a pulyka a jegenyén
(gehenyén)
Azt mondják, nem leszel az enyém
(ehenyém)
De hiába mondják, ugyis tudom én
(dohemén)
Károg a pulyka a jegenyén.

*

Debrecenbe ké-é-nehe menni
Férfi, nő s vegyeskarok,
Pulykaférfit ké-éne-he venni
Társdalári magyarok!
(vigan)
Debrecenbe kéne menni,
Látni számos uj csodát!
Mit is kéne abba venni?
Mihi-hahe-csoho-dát?
Venni kéne kocsikaskátí
Pulykaféle kis kakaská,t,
Venni... venni... venni kén...
Mert a kaska, ha lyukaska,
A kakaska — hopp, — kimén!

PULYKA-SZERENÁD

(versenyen felüli szabad mü)

— Tru-tru-tru-tru
Tru-tru-tru-tru
Csöndes nyári éj,
Messze még a rózsaszinü pulyka...
Debrehe-cenbe kénehe menni,
Ott a pulykán cifraszür a bujka.
Állok egyedül,
Hol az utca holdvilágos, árnyas
S egy baromfi pulykaszárnyas
Vágyakozása száll...

Vajh, ki birja őt, a pulykát,
Ah, melyik honos?
Minő olcsó áron adja
A tulajdonos?
Vajh, kinek virit e kékes
És veres taraj?
Epedve sóhajt az éhes:
Pulyka kéne, pulyka kéne,
Nem sertés-kaharaj...
Tru-ruru, tru-ruru, tru-ruru
tru, tru, tru...
Csöndes nyári éj,
Messze még a pulykafajta himje,
Debrehe-cenbe kénehe menni...
(Pattogó e dalnak rimje)
Állok egyedül,
Hol az utca holdvilágos, árnyas
S egy baromfi pulyka-pulyka —
Pulykaszárnyas
Vágyakozása száll...
(piano)
Vigyázz... vigyázz...
Kocsis... vigyázz... Mert jő a gyász!
(accelerando)
Vigyázz kocsis, lyukas a kas
Huncut ez a pulykakakas,
Akármilyen magas a kas,
Kiugrik a pulykakakas...
Jó éjtszakát...

Ezek után mi sem természetesebb, mint hogy a pulykakakas egy óvatlan pillanatban kiszökött a kasból s a vegyeskari kötött dalmüvek számára örökre elveszett.

LISZTIUS

Mi is hát a dal?

Mi is hát a dal: egy tünő, röpke álom?
Harmatgyöngyfény ringó rózsaszálon?
Mámoros szív édes zengzete,
A vágyak szárnyán röppenő zene?
Aranypánt a szivek titkain,
Szent tűz, melyben fénybe gyül a kin?
Villanás, mit lelkek fénye vet,
Ír, mi gyógyit tépett szíveket?
Az angyalajkak égi szózata:
Mig bölcsőt ringat véle az anya?
Kis ablakho' szálló üzenet,
A boldogságot hozó felelet?
Édes könnyek halkan pergetője,
Nehéz bánat messze kergetője?
Szivek mélyén égő csipkerózsa,
Szent mosolynak áldott meghozója?
Kedv acélján szálló büszke sárkány,
Szivek fölött mosolygó szivárvány?
Duhaj jókedv táncba forgatója,
Néma bánat tárogató szója?
Leányálmok csipke fodrozója,
Hősi harcok lélek hordozója?
Akarat?... vágy?... édes játszi szándék?
Szivre szálló égi, szent ajándék?!
Mi is hát a dal?
Ez-é hát a dal:
Egy könny, mosolyra egyébként áldomás,
Nem ez!... Nem ez!...
A magyar dal ma — más!

*

...Minden könny, mely a szivekre száll,
Minden vágy, mi lelkek mélyén ég,
Minden elszánt bátor akarat,
Minden hit, mely szárnyakon szabad,
Minden szivek mélyén gyült remény
És térlitett, mely dobbanó kemény
És el nem omló meg nem alkuvás:
Föltör itt, — a szomoru bukás
Gyászbilincsén sinylő „Csonka-föld"-ön,
Minden magyart egy egységbe fogva
— Szent, örök tűz szárnyán föllobogva,
Átröpül az uszó fellegen,
Áthajolva minden fegyveren,
Mi gyáván összetört Hazánk határin,
Fogvacogva állja még a vártát, —
— Vivén hitet, reményt és bizalmat,
Mintha vinne éjtszakába fáklyát,
— Hitet, reményt, — hogy: virradni fog!
Átkarolva minden rab magyarnak
Tépett lelkét, mint örök titok,
Mint égre dörgő győztes akarat,
Hogy: a Nemzet egy!... és egy marad!
Egy, oszthatatlan, meg nem alkuvó
És gyáva rongyként szerte nem bukó,
Mig bús balsorsán magát meg nem adva,
Küzdő hittel élni mer —' s akar!...
Egy ezredévnek minden viharából
Visszanéző szent hit: — ez a dal!...
Ez máma a dal:
A diadalmas nagy reggelre váró,
Minden szivet egy egységbe záró
Szent dal: — a magyar!

ZIVUSKA ANDOR.

Tekintse meg
Horváth Miksa szőnyegipar R. T.
magyar perzsaszőnyegeit
Horn és Erdélyi cégnél
Debrecen, Kossuth-utca 19. szám.
A Csokonai-szinházzal szemben. ooooo oooooo

PAGANINI HEGEDÜJE

Irta: Alexander Kuprin

Ki ne ismerné a legendát, amely elmondja, hogy a velencei születésü nagy hegedüs és zeneszerző hogyan adta el lelkét az ördögnek egy varázshegedüért. Még a gunyolódó és kétkedő Heine, a költő is hitt ebben a legendában. De kevés ember tudja, hogy ez az Istennek visszatetsző szerződés hogyan végződött és kevesen tudják azt is, hogy ki lett győztes ebben az üzletben: az ember, vagy az emberiség ellensége. Csak a magyarországi cigányok öriztek meg egy mesét róla. Elhiszed-e amit mond ez a mese, vagy sem, a te dolgod olvasó.

*

A sors különösen mostoha volt a fiatal Nicolo iránt ebben az évben. Adósságok, sikertelenség és ezer más baj kényszeritették rá, hogy hagyja el Velencét és menjen Bécsbe. Itt alkalmi zenész lesz. Mulató társaságoknak játszott és az alsórendü éjjeli korcsmákat járta sorra. Jobb vendéglőkbe rongyos ruhái miatt be sem engedték.

De október 21-ike különösen átkozott nehéz nap volt számára. Reggeltől fogva szakadatlanul hullott a hideg eső, hóval vegyesen. A müvész lyukas cipői ugy át voltak nedvesedve, hogy teljesen elveszitették alakjukat, minden lépésre viz és sár freccsent ki belőlük. Paganini maga bőrig ázottan olyan volt, mint egy piszkos fekete kutya.

A városra leszállt a nedves, sárga, rossz este. Csak itt-ott rezgett át egy utcai lámpa fénye a sürün hulló esőcseppek sötétségén. Ilyen időben zárkozik el leginkább az emberek szive a nyomorgók elől és ezek kettőzötten érzik a hidegnek az éhségnek és az egyedülvalóságnak szenvedéseit.

Paganini egész nap egyettlen garast sem keresett. Késő este egy berugott bádogos korsója fenekéről kevés sört adott neki. De előbb beleverte pipájából a hamut, hogy izet adjon a sörnek. Még később egy mulató diák három krajcárt dobott oda neki azért, hogy ne játszék többet.

Paganini gyorsan felkapta az alamizsnát és fogcsikorgatva mondta magában: „Rendben van! Mikor híres leszek, vissza fogsz te még emlékezni a három krajcárra!" Mert minden szerencsétlensége mellett is megingathatatlanul bizott a tehetségében. „Ha legalább tiszta ruhám volna, egy kis szerencse és egy jó hegedü ... megmutatnám én a világnak!" Az utolsó korcsmából, ahova bement ki is dobták, mert csurgott róla a viz és minden lépése után pocsolyák maradtak.

*

A három krajcárral Paganini kenyeret vásárolt, melyet hazafelé menet rosszkedvüen fogyasztott el. S amikor halálos fáradtan benyitott padlásszobájába, őrületes düh és kétségbeesés töltötte el a lelkét. Szegény, átkozott hegedüjét egyetlen rugással a szoba átellenes szögletébe röpitette és öklével a mellére ütve felkiáltott:

— Sátán! Sátán! Ha tényleg élsz, nemcsak vén asszonyok találmánya vagy, jelenj meg előttem. Büszke emberi lélek, teremtő lángész eladó itten. Siess! Ha későn jössz, csak felakasztott koldust találsz, akiből ugyan nem lehet hasznod.

És az ördög megjelent. De nem kénköves füstben, nem a kecskebakk undok szavával hasitott patával a lába helyén. Faroknak sem volt nyoma rajta, hanem idősebb, uri megjelenésü közjegyzőnek vagy ügyvédnek a képében, elegáns redingotba öltözve, megsárgult régi csipkedisszel. Tintatartót hozott magával, meghegyezett ludtollat és szerződési mintákat tartalmazó, sokat használt könyvet. Mindezt nagy gonddal és sietség nélkül helyezte el az asztalra. A petroleum lámpa fénye erősebbé vált.

— Látja fiatal ember, — kezdte beszédét nyugodtan az ördög, lárma és vásári zaj nélkül jöttem önhöz. A pokol szagjaira és maskaráira sincs szükségem, sőt azt sem kivánom, hogy vérével irja alá a szerződést. Hagyjuk ezeket az ostoba külsőségeket a középkor beteges és terméktelen képzelődésének. A mi századunk az udvariasságnak, a prózának és az áritmétikának százada. Azt sem akarom titkolni, hogy mi ördögök is nagyobb eredményeket érünk el udvarias és becsületes módszerekkel, mint naiv hazugságokkal. Ne lepődjék meg tehát, ha az önnel való ügyemben is nemcsak mint érdekelt fél, hanem néha, mint az ön ügyvédje fogok fellépni. De lássuk csak, mit is kiván a lelkéért?

— Pénzt! Aranyat! Végtelen sok aranyat!

— Lám! Itten már szüksége van ügyvédi tanácsomra. Semmi sem könnyebb, mint aranyat kapni az ördögtől. Bármelyik buta fiatal kölyök kérheti tőem! Mit szólna pédául a dicsőséghez?

— Ostoba dolog! Pénzzel lehet dicsőséget is vásárolni, csak nem szabad az embernek fösvénynek lennie.

— Nem, barátom, ön nem gondolja meg, amit beszél. Pénzzel csak hizelgőket lehet vásárolni. Nem ez nem helyes. De kivánjon valami egyebet ... Lássuk csak, például szerelmet.

— Az ördögbe is, hiszen szerelmetmet minden egyébnél könnyebben meg lehet vásárolni.

— Minden szerelmet? Azt hiszi? Téved, nagyon téved fiatal Nicolo barátom. Ha minden szerelem eladó lenne, a földön és az egész mindenségen, már rég kizárólag csak az ördög uralkodnék. És mi, a munkatársai elhiznánk a restségtől és semmitevéstől. Akarja, hogy egy rettenetes titkot áruljak el önnek? Tudja-e, hogy miért olyan boldogtalan az ördög? Mert minden erejével a szerelmen akar uralkodni s ez sohasem sikerülhet neki. Nem, fiatal ember, ha azt akarja, hogy mindkettőnk számára jó és méltányos üzletet kössünk, maradjon meg első kivánságánál: szép ruhák, szerencse és egy kitünő hegedü!

Paganini pár pillanatig hallgatott, azután kétkedő hangon szólalt meg:

— Nem vonom vissza, amit kivántam. Azt hiszem, hogy önnek, ügyvéd ur, igaza van. De nem kértem-e sietségemben tulságosan alacsony árat halhatatlan lelkemért, mely most már örök szenvedésre lesz kárhoztatva?

Az ügyvéd lehajlott, az asztal alól bivaly bőrrel bevont tokot vett elő és óvatosan nyujtotta át Paganininek.

— Leghelyesebb, ha közelről nézi meg a hegedüt és kidróbálja azt. Nem kerül semmibe.

Paganini tisztaletteljesen nyitotta ki a tokk aranyozott bronz zárjait, kivette belőle a három takarót, egyet szarvasbőrből, egyet selyemből, egyet bársonyból, melyek a hegedüt védték és kezei között volt a varázshangszer egész szépségében harmonikus vonalaival és gyönyörü csipőjével olyan volt ez a hegedü, mint ideálisan szép női test.

— Nem Stradivarius, — kiáltott Paganini az elragadtatás hangján, nem is Amati, sem Guarnerius vagy Guadanini. Ez a hegedük legtökéletesebbje, melynél külömb emberi hangszer már nem lehet, nem lesz soha! Megengedi hogy játszam rajta?

— Igen! Ha akar, — egyezett bele az ördög, kissé kéretve magát. Mondtam már, hogy játszhatik.

A hegedü jól fel volt hangolva, a vonó is megkenve kolofóniummal. Paganini, amint játszani kezdett rajta, először érezte igazán, hogy milyen milyen nagy tehetséget rejteget magában, mely koldus élete miatt nem tudott eddig érvényesülni. És jókedvüen mondta:

— Mester, rendelkezésére állok és köszönöm jótanácsait. De mondja csak, ha nem zavarom vele, mondja miért lett egyszerre olyan komor, szomoru, csak nem sértettem meg valamivel?

— Az igazat megvallva, válaszolt az ördög és fölemelkedett a székről, kissé bánt, hogy önnek sokkal nagyobb a tehetsége, mint hittem volna De szavamat adtam s azt be kell tartanom. A hegedü az öné. Használhatja egészen a haláláig. Itt van egy kis erszény is, arannyal tele: ez csak kezdetnek. Holnap felkeresi önt a szabó egy udvari ruhával és Bécs legjobb fodrásza. És pár nap mulva ünnepélyes koncerten fog játszani, melyet egyik főherceg rendez a palotájában. Most pedig legyen szives irja alá a nevét. Itten. Jól van. Köszönöm és a viszontlátásra fiatalember.

— Remélem, minél később, — mondta gunyos hangon a velencei Paganini.

—Nem tudom, — válaszolt nyerseny az ördög. — Azt hiszem akkor, mikor lejár az élete órája. Hosszu életet nem kivánt tőlem. Fogadja bucsuüdvözletem, Maestro.

Az ördög nem hazudott. Minden ugy történt, ahogy előre megmondotta. A főhercegnél adott hangversenye után Paganini csillaga egyszerre a magasba emelkedett és máig sem halványodó fénnyel csillog tovább. De Nicolo Paganini a világ legboldogtalanabb embere lett. Mérhetetlen becsvágyát semmi sem tudta kielégiteni, őrülten pénzsóvár és gyülöletesen zsugori volt. Irigység mérgezte meg a lelkét nemcsak a kortársak, hanem az elmult idők és a távoli jövő müvészeivel szemben is. Olyan zenedarabokat szerzett, olyan lehetetlenül nehéz kombinációkkal, hogy csak ő volt képes eljátszani azokat, senki más. De érezte, hogy a müvészet fejlődése is végtelen és hogy jönni fog a jövőben egy másik hegedüs, aki nála is könnyebben játsza majd el az ördöngös futamokat és kibonyolithatatlan kombinációkat.

Sokszoros milliomos volt, de fölszedte az utcán a lehullott papirdarabokat és más hulladékokat, hogy ezzel is gazdagodjék. Étkezésére soha többet nem költött el napopnta egy tallérnál. És gyülölte előre is ezt a jövő versenytársat.

Szép asszonyok müvészetétől elkábulva, lábaihoz omlottak és mindenre kész lettek volna érte. De ő undorral fordult el tőlük, visszautasitotta szerelmüket, mert meg volt győződve, hogy csak a pénzét akarják. Mennyi őszinte barátot és csodálót idegenitett el magától durva megjegyzéseivel: „Csak a pénzem akarjátok, a dicsőségem szeretnétek ti is kihasználni." Boldogtalan volt és szenvedett, mert senkiben sem bizott.

Mikor élete végéhez érkezett s a szürkeruhás ügyvéd jelentkezett nála, Paganini nyugodtan mondta:

— Mester, készen vagyok, de nem hallgathtom el, hogy életemben semmi örömöm nem volt.

A szürkeruhás rosszkedvüen válaszolt:

— Nekem is be kell vallanom, hogy rossz üzletet csináltam önnel. Nézze csak itt a szerződéseket. Az ön neve sehol sem szerepel köztünk. Eltünt. Valaki kitörölte. Valaki, akit mi nem merünk megnevezni.

— És mi lesz velem mostan? — kérdezte megadással Paganini.

— Semmi, — válaszolt a szürke ügyvéd, semmi barátom. Velem szemben kiegyenlitette tartozását az által, hogy minden hangversenyét végighallgattam. Főnökeim ezt rossz néven vették tőlem. De ön kiegyenlitette a tartozását azzal szemben, is, akinek nevét mi nem mondhatjuk ki. Mert vegye tudomásul, hogy a tiszta müvészet mindig Tőle ered. És ki merne az Ő dolgaiba beleszólni? Most pedig bucsuzom öntől. Ezuttal örökre. A hegedüt is itt hagyom. Aggódik értem, sőt sajnál kudarcomért. Ne törődjék velem; ezek a kellemetlenségek foglalkozásommal járnak. Isten vele!

A nagy Paganinit másnap halva találták. Ráncos arca és homloka kemény volt, de büszke, mint életében. Ajkain a boldoság mosolya játszadozott. A hegedü nyomtalanul eltünt.

—

Patkány, egér, mezei egérirtó „RATINOL"

Biztos hatásu irtószer, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Szigorúan tudományos alapon előállitva. Más állatra, emberre ártalmatlan. Sváb, ruszni, csotány, hangya, poloska stb. irtószerek. Napiárban utánvéttel szállitja: Ratinol Laboratórium Budapest VII., Murányi utca 36.

Bagi és Társa Gépgyára és Hengermalma Kaba.

Telefon: 5. Sürgönycim: Bagi Kaba. Alapitva: 1897.

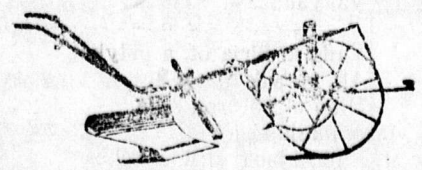

SZÁLLIT MINDENFÉLE

gazdasági gépeket,

javitott rendszerü csavaros

kapáló ekéi

a legelterjedtebbek.

Átalakit magánjárókat, készit géplakatos, vasesztergályos, rézöntő, kazán és autogenhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármely mélységre, végez próba furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását.

„Cässe" traktorok képviselete.

A modern Debrecen premierje az országos dalosversenyen

Balla Bertalan tanácsnok nyilatkozik a dalárdák városáról és a Városi Dalegylet dicsőséges multjáról

(A Hajdufőld tudósitójától.)

Ma Debrecen az egész ország érdeklődésének a központjában áll. Rádiók röpitik a magyar dalt szerte az országban s a nagy tiszántuli metropolis lángoló szive átvilágit a megszállott területek sanyaru sorsu magyarjaihoz is, akik odaát könyesen fájó lélekkel gondolnak miránk. A magyar dal fenséges ünnepét üli Debrecenben. E nagy ünnepségek alkalmával felkerestük *Balla* Bertalan városi tanácsnokot, aki e remek kulturális eseményt létre hozta hallatlan ambicióval, bámulatra méltó lelkesedéssel és agilitással. Miklósutcai lakásán, a kényelmes bőrfotöjökben beszélgetünk. Ez a dolgozó szobája. A falakon müvészi festmények, szobrok s egész serege az olyan apró tárgyaknak, amelyek egy-egy dalos mult emlékei. A városi dalárdáról s a dalos ügyről beszélgettünk. Felcsillan a szeme s egész szivének lelkesedésével pergeti ajkáról a szavakat. Látszik, érdekli nagyon a téma.

Debrecen a dalárdák városa

— A háboru után ez a harmadik országos dalosverseny, — mondja Balla tanácsnok — melyet itt rendezünk meg Debrecenben. Az első dalosversenyt a népszavazással megmentett civitas fidelissimába, *Sopron* városába rendezte a daloss övetség 1925-ben, aztán 1927-ben *Szegeden*, majd ezután ugy a daloskörökben, mint a fővárosi dalos társaságokban felmerült az az óhaj, hogy a következő dalosversenyt itt Debrecenben, Keletmagyarország empóriumában rendezzük meg. Debrecen város törvényhatósága rendkivüli örömmel fogadta a tervet s megvalósitására egyhangulag megszavazott 23 ezer 600 pengőt Hogy mit jelent egy ilyen nagyarányu dalosverseny megrendezése, azt már a multban is jól lehetett látni, de ma százszorosan többet jelent ez a kulturális ünnepség éppen Debrecenben, mert ezt a várost már békeidőkben is ugy emlegették, mint a „*Dalárdák városát*". Debrecen volt az a város, ahol mindig a legtöbb énekkar müködött.

A Városi Dalárda diadalutjai

— És éppen Debrecen volt abban is az első, hogy innen indult ki az országból először külföldi viláhgires utjára az első magyar dalárda. Ez a városi dalárda volt, Nagymagyarország egyik legrégibb dalegylete. Akkor bejárták Szerbiát, Konstantinápolyban udvari hangversenyt adtak a török szultán udvarában s olyan nagy volt a sikerük, hogy a szultán vendégül látta őket.

Ennek a dicsőséges diadalutnak Lemberg volt a végállomása. A debreceni városi dalegylet már ekkor nagy szolgálatot tett a magyar nemzeti kulurának, pedig abban az időben más magyar dalárda alig-alig lépte tul a honi határokat. Hogy a debreceni városi dalegylet és általában a debreceni dalegyletek elérték a mai legtökéletesebb müvészi nivót azt annak az önzetlenségnek lehet tulajdonitani, amellyel a magyar dall lobogója alá gyülekeztek s rengeteg munkát fejtettek ki a magyer dal által képviselt nemzeti kultura müvelése érdekében.

A magyar dalosszövetségről igazán el lehet mondani a költő szavaival :

„Napok szülték s mégis mintha szülte volna három század."

Ma már 24 ezer tagja van a dallos szövetségnek s ez imponálóan nagy erőt képvisel.

A dalkultura a nemzeti érzés szolgálatában

Nagy népmüvelő hatása van a dalárdának. Az embereket fegyelemhez szokatja és fejleszti a honfitársi megbecsülést. A magyar dal a nemzeti érzésnek és gondolkozásnak egyik leghatalmasabb eszköze. S mert a dalos ügy a legnagyobb önzetlenséget kivánja, alkalmas arra hogy az emberekben a közjó iránti áldozatkészséget ébren tartsa és erősitse. Különösen a mai korban van erre igen nagy szüségünk, mert a háboru után az emberi lélek meghasonlott. Különböző tévtanok megmételyezték a lelkeket, amelyekre az emberi lelkek hajlamosak voltak.

Ekkor lépett előtérbe teljes erejével a magyar dalkultura, hogy romok alól mentse ami menthető s az embereket a tisztult hazafias érzésre sikerült is visszavezetni a dalárdak utján Magyar dalt nemzeti érzés nélkü elképzelni nem is lehet. Ha valaki vérbeli magyar dalos, akkor az egyben egészen biztosan önzetlen magyar hazafi is.

Nyolcezerhatszáz szalmazsák

E csodálatos nemzeti irányu fejlődést mutatja az is, hogy mig Sopronba háromezerötszáz dalos versenyzett, már Szegeden ötezerre emelkedett ez a szám s Debrecenbe már tizezerhatszáz dalos érkezik. Ennyi dalosra igazán nem számitottunk s rettentő gondot okozott az elhelyezésük. Nyolcezerhatszáz szalmazsákot **kellett** kiömetnünk ! A elszállásolásnal is arra törekedtünk, hogy a dalosokat a város központjában helyezzük el s ezt el is értük.

Egyetlen dalos sincs a periférián elhelyezve.

A Király-dij

A versenyen természetesen a Király-dijért fog folyni a nagy versengés. Eddig a veszprémi és pécsi dalárdák nyerték. Szerintem ma a legklasszikusabb versengés a Kormányzódijért fog lefolyni mert ezt a dijat a magyar népi dalokat legszebben éneklő dalárda nyeri el. erre a dijra szinte kivétel nélkül minden dalárda versenyez.

A modern Debrecen premierje

Bucsuzóul még ezeket mondja Balla tanácsos :

— Boldog és büszke vagyok a debreceni dalosverseny ilyen impozáns méretü dalos találkozójára. A dalosok, mint egy hatalmas nagy magyar család fogják itt egymást megismerni, megszeretni és becsülni és itt Debrecenben, a magyar *Genf*-ben áldoznak szent ügyünkért a magyar kulturának. *Tisza* István városában, azon a helyen, ahol 1848 ban kiáltották ki először Magyarország függetlenségét s itt talált első hajlékot a független magyar minisztérium. A fejlődő modern *Debrecennek az országos dalosverseny lesz az első premieje*. A magyar dal egy olyan átfogó kapocs, amely a nemzet tagjait egytáborba egyesiti; abba a táborba, ahol minden magyar egyetértve áldoz a magyar kultura szent eszmélyének és a magyar feltámadás gondolatának. Az ősi város dobogó szivére öleli a maggar dalosokat azzal a szeretettel, magyaros vendégszeretettel, amelyről Debrecen mindig hires volt.

S amikor tizezer dalos az egész magyarság remegő szivével a hymnusz hangján le fogja imádkozni a magasságos mennyekből a szebb magyar jövőt s abba az imádságos sóhajba belekondulnak a templomok érc-szavu harangjai is — egyesül ez az imádság az elrabolt földeken könnyező magyarok lelkével s szivük összedobban a mi ünneplő szivünkkel s ha mindössze ennyi eredménye lesz is a munkáknak, már is elértük hosszas fáradozásunk célját, amellyel megrendeztük a debreceni dalosversenyt a magyar feltámadás gondolatában ! . . .

Székely Molnár.

VÁSZON, FEHÉRNEMÜ, KELENGYE

szaküzlet

KARDOS LÁSZLÓ

Debrecen, Kossuth-utca 9. Telefon : 1-13.

Alapitási év 1831.

Szigoruan szabott készpénzárak. — Kiváló minőségek. — Szakszerü kiszolgálás. —

Elárusitóhelyek: Lukács Vilmos és Testvére tetőfedő vállalat, mükő és cementárugyár Debrecen, vitéz Onody Habuczky János Debrecen, Gelbmann Ignác fa- és terménykereskedő, Balmazujváros.

A volt **Lókody-féle vendéglő** teljesen átalakitva, **kellemes, hüs kerthelyiséggel**

„BOCSKAY" vendéglő és étterem

név alatt nyilt meg. **Sas-utca 2. szám.** Szolid árak, **izletes magyar konyha.** Havi abonoma kihordásra is.

Állandóan friss csapolásu Haggenmacher-sörök,

kitünő uradalmi faj- és elsőrendü asztali borok. Mindenfajta kellemesen üditő likőrök.

Otven filléres zóna-reggelik!

Társas összejövetelek részére külön termek.

Primarius Dr. G. irja

egyik értekezésében : Az emberiség csendes jótevője a babkávé. Csodálatos módon elüz minden testi és szellemi fáradtságot. Káros hatás nélkül uj alkotókedvet és erőt ad. Ha a szellemi munkás kimerül, elég egy csészefekete, hogy gondolatereje felszabaduljon és agyában uj ötletek támadjanak. — Ugyanez áll a testi munkában kimerültekre is . . .

Meinl Gyula r. t.

Olcsó, jó és tartós KALAPOT csak **M. Nagy Mihálynál** vehet. Szinházi átjáró.

FÓRUM

BARÁTSÁGOS LEVÉLVÁLTÁS VÁROSUNKBAN

Tisztelt Hajduföld! Én egy szegény *nebich* vagyok, akinek egy komoly kötelesség a ritual-fürdőt látogatni. Hát gondoltam, azelőtt az sem árt, ha előbb az innensö oldalon a kapu alatt elolvasgatom a kiakasztott ujságot. Ingyen van, meg aztán miért ne tudjam meg, mit főznek a 16. szám alatt az antiszémita gójok. Tegnap is nyugodtan közeledtem. *A Schlóg!* Majdnem az orromra estem. *Chides hoajlam,* — világ csudája, — hogy a fejem be nem tört a falon.

Tisztelt Hajduföld! Ez nem szép maguktól. *Felszedni a járdát, élükre állitani a téglákat a házuk előtt!* Hát nem egy csapda ez nekünk, sokat üldözött izraelitáknak? Hát már nyugodtan az ujságjukat sem olvashatjuk a kapu alatt, mert a nyakunkra kell ügyelnünk a téglatorlasz miatt? Miért nem ásnak mindjárt egy farkasvermet is, nyárssal, pokolgéppel és kakaóbombákkal? *Tisztelettel, egy indignálódott öreg szadagóriai menekült.*

*

Tisztelt hitsorsos ur! Őszinte sajnálatunkat kell kifejezzünk a balesete fölött, melyről levelében kesereg, de köztudomásulag, minden távolabb áll tőlünk, semhogy a konszolidáció e jogrendes napjaiban csak egy tincset is meggörbiteni szándékoznánk szadagóriai honfitársaink fején. Igaz, az utcai téglatorlasz valóban fennáll a József kir. herceg-utca 16 szám alatt, de arról mi nem tehe ünk, hanem az *Illetékes Tényező*. Az, aki kifürkészhetetlen bölcseséggel először 9 téglát szedetett fel a házunk előtt, azután ezt duplára szaporitotta olyannyira, hogy most, *két évi* folytonossági hiány után negyvenkilenc táncraperdült *(Klinker-kongó)* képez minden nap tetszetősebbnél tetszetősebb mértani ábrákat ablakunk alatt. Ez, higyje meg nekünk, nagyon kedves látvány és változatos is. Aki pedig erre jár, az két esztendő alatt ugy is megszokta, hogy itt meg kell botlani. Ha meg orra esik? Hát miért nem ügyelt jobban! Bizonyára ez a filozófiája az *Illető Ügyosztálynak*. Pláne, mióta Fényes ügyvéd ur megmondta, hogy egy négyzetméter téglaburkolat csak két pengőt ér. Minek akkor törődni ezzel a legfeljebb hatpengő értékü utcai hepehupával. — De meg kell sugnunk még egy nagy titkot is. Beavatott helyről! Most tudtuk meg, hogy nem azért nem csinálják meg két év óta a Hajduföld előtt a járdát, mintha valaki hanyag, lelkiismeretlen, vagy rosszakaratu volna. Mélyebb oka van! Várták a dalosokat. Az *Illetékes ügyosztály* ugyanis ezzel a két éves járda-folytonossági hiánnyal akar hozzájárulni Debrecen *különlegességi kiállitásához*, miután a sietős ügybuzgalommal törzsükig lecsonkitott akácfákkal, — hiszen ilyesmi áilitólag Mucsán is előfordul, — nem volt remélhető különösebb siker.

És ebben igazuk is van. Mert biztosra vesszük, hogy az a jámbor idegen, aki esti órákban gyanutlanul végig fog menni a József kir. herceg-utcának ezen az oldalán, holtáig megemlegeti azt az élményt, ami itt a ravaszul elhelyezett tégla-aknamezőn éri majd.

Hát ne meltatlankodjunk. *Mázel üud bróche!*

Páris központi fogháza bankárokkal van tele

Nyolc fogásos ebédek az ügyészségi fogház cellájában

Páris, junius 28.

A lapok jelentése szerint a francia főváros központi fogházában, a hires Santéban jelenleg olyan sok bankár ül — legnagyobbrészt vizsgálati fogságban —, hogy számuk az összes foglyok számának 12 százalékát teszi ki. A pár nap előtti bankkartelbankár várja a Santé celláiban a bíróság itélkezését.

A vizsgálati foglyoknak természetesen nem olyan nehéz a helyzetük mint az elitélteknek s igy a bankárok legnagyobb része fényes ebédeket és vacsorákat hozat be magának a fogházba, elegánsan öltözködik és különböző könnyitéseket engedhet meg magának. Legutóbb azonban a luxust olyan tulságba hajtották, hogy a bíróság bizonyos korlátozásokat állitott fel az élelmezésükkel szemben. Ezután csak három fogásos ebédet szabad enniök, amely egy husételből, egy főzelékből és egy dessertből állhat.

Ezt a rendelkezést főleg az váltotta ki, hogy pár hét előtt egyik bankár letartóztatása napján nyolc fogásos dinert rendelt, amelyben egyebek közt finom tengeri rák és pezsgő is szerepelt.

A bankárfoglalkozás eddig meglehetős könnyü volt Franciaországban, mert mindenki, akinek tetszett, egyszerüen bankárnak nevezte magát. Semmiféle korlátozáshoz ez a foglalkozás nem volt kötve. A sok visszaélés miatt most azután a minisztérium törvénytervezetet fogadtatott el a kamarával s a bankár elnevezés visszaélésének jogát garanciákhoz köti, amelyek kizárják, hogy a közönséget ezzel az elnevezéssel félre lehessen ezután vezetni.

Vidám világ és olcsó élet Balatonlellén

(A Hajduföld tudósitójától.)

A vonat zakatolva halad a pályáján és csak néha ad le egy éles fütytyöt, jelezve, hogy állomás elé ér. — Nagy prüszköléssel és sistergéssel megáll lomha teste Balatonlelle állomásán és vár addig, mig a kiszálló utasok e nem hagyják a vonat kocsiját. Az állomáson nagy a sürgés-forgás. Előtünedeznek felirásos sapkájukkal a penziók lohndinerei, kik a Lellére jövő üdülőket békés családi penziókba szállásolják. Az állomás közvetlen háta megett huzódik el hosszan a napsütésben ezüstösen fénylő Balaton. Csendesen ringatja hátán a csónakokat és vitorlásokat. Néha felhangzik egy-egy fürdőzőnek élénk kacagása. Majd ujra csend, — csak a távolba sistergő vonat utóakkordjai hallattszanak el ide.

Megérkezésünkkor körülvesznek bennünket a penziósok és igaz, meleg barátsággal fogadnak. A mellénk adott vezető hosszan elnyuló, gyönyörü villasor között vezet. Beszéde lassan megered és előadja Balatonlellének a kiváló előnyeit. Beszédjére is igen figyelünk, mivel mindnyájan el vagyunk foglalva a táj szépségével. A villák egytől-egyig modern épületek, közvetlenül a Balaton partján. Az üdülőknek nem kell messze menniök fürödni, mert minden penziónak magának van strandja, mely fel van szerelve az összes kényelmi kellékkel.

A legelső villa, melybe bevetődünk, Ürmöghy ny. gazdatiszt penziója volt. Magas izléseket kielégitő. csinos kis szobák várják a vendégeket. Az egész penzió kellemes, családias benyomást kelt. Udvaron rózsafák s virágok nyilnak. Meglep bennünket, hogy az Alföld legkedveltebb virága, a muskátli virit felénk az ablakokból.

Utána átmegyünk az Otthon-penzióba, mely kiterjedésre és befogadó képességre sokkal nagyobb előbbinél. Itt azonnal asztalhoz ültetnek bennünket s addig nem is engednek széjjelnézni,, amig meg nem győződünk a magyar konyha remekebb és remekebb specialitásairól. Itt több külföldivel találkozunk, kik minduntalan azt emlegetik, hogy — ha hazamennek — barátaikat feltétlenül elküldik a lellei Otthon-penzióba. E ház gazdája Seregélyessy ny. Máv felügyelő.

Távoli zenére leszünk figyelmesek. A nem messze levő Ruff János penziójából hallatszik. Ruff már 27 éve balatonlellei penziós. Ő minden szezon után külföldre megy és tanulmányozza az ottani fürdőviszonyokat. Penziója fel van szerelve mindennel, ami csak szükséges egy ilyen nagyforgalmu nyaralóhelyhez. Külön étterme, szálodája. cukrászdája van. Pontosan a fürdő közepén fekszik. — Világvárosi mintára berendezett hütőszobája van melyben forró nyáron hetekig eláll a husnemü. Ruff annyira szereti Balatonlellét. hogy képes volna saját vagyonát is feláldozni a fürdő érdekében.

Elköszönve a kiváló házigazdától, lassan utnak eredünk. Elfáradva a sok járkálástól, épen azon gondolkozunk, hogy milyen jó volna megfürödni, mikor figyelmesek leszünk egy felirásra. Nagy betükkel hirdeti: „Hullám-penzió". Szépség és családiasság tekintetében ez sem marad el a többitől. Széttekintés után azonnal neki készülünk a fürdésnek. A rendelkezésünkre bocsájtott csónakon a parttal párhuzamosan egy villa tünik ki a többiek közül. Már a neve is olyan furcsa: „Bagolyvár".

Nem mintha ősrégi, omladozó fészek lenne, hanem biztosan azért kapta elnevezését, mert ősrégi vendégszeretettel várják a vendégeket. Csinos kis villa, mely igen látogatott és közkedveltségnek örvend. Sok volna felsorolni mindazokat a helyeket, hol igen kedves szeretettel fogadtak. Felemlitjük még azért a „Család" és a „Magyar Tenger" penziókat. Balatonlelle különösen a kisgyermekes családoknak igazi otthona, mivel oly seké y néhol a viz, hogy minden felügyelet nélkül szabadon lehet hagyni a játszadozó gyermekeket. A felnőtteknek minden kényelmük és szórakozási lehetőségük megvan. Esténként állandóan cigányzene szól s a szines világitásban az ország különböző részeiből összesereglett jó társasokkal szórakozhatik a hölgyközönség.

Minden penzió saját csónakjával áll rendelkezésére a vendégseregnek, nagyszerü tenniszpályájuk és sporttelepük van.

A villák mellett fekvő falu lakossága mindent elkövet a főjegyző és a jegyző vezetésével karöltve a penziósokkal, hogy még kedvesebbé és szebbé tegye ezt a máris gyönyörü fürdőt. Aki egyszer Balatonlellére elmegy, egész biztos, hogy nem vágyik más helyre.

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE
A
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

Majdnem **Ingyen étkezhet,** mert
elsőrendü 4 fogásos ebéd csupán 90 fillér, vacsora 60 fillér.
Csapó-utca 19. szám. (Udvaron közvetlen balra.)
Abonenseket bentétkezésre és kihordásra elfogad.

ARIEL
angol motorkerékpár
az országutak királya

250 ccm S V	P 1340	550 ccm S V luxus	P 1850
250 ccm O H V twouport	„ 1450	500 ccm O H V twouport	„ 2000
550 ccm S V tura	„ 1740	500 ccm O H V „ luxus	„ 2100

Mielőtt motorkerékpárt vesz, próbálja ki először az ARIEL-t,
mert legjobb, legolcsóbb, legtartósabb, legmegbizhatóbb és legszebbb motorkerékpár.
Tiszántuli képviselet: — Kedvező fizetési feltételek!
VÉRTESSY ISTVÁN Hunyadi-utca 22.
gépjárművek kereskedése.

Nem trükk. Valóság!
Kedves, barátságos, tiszta szoba árból **20%**
Bőséges, izletes, házi étkezési árból **10%**
engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője BUDAPESTEN a
Park Nagyszállodában. VIII., Baross-tér 10.
Hirdessen a Hajdufőldben

A debreceni országos dalosünnepélyek teljes programmja

A debreceni országos dalosünnepség impozáns méreteiről, világraszóló jelentőségéről minden méltatásnál hüségesebb képet nyujt a gazdag müsor és a résztvevők hatalmas száma.

A Hajduföld szerkesztősége ugy olvasói, mint a város vendégei számára összeállitotta a háromnapos ünnepély áttekinthető és kimeritő programmját s dijtalanul mellékeli lapunk pénteki és szombati számához.

A dalosverseny védnöksége

A debreceni XII-ik országos dalosverseny fővédője Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, diszvédők Izabella Auguszta, Anna kir. hercegasszonyok, Frigyes, József, Albrecht, József Ferenc kir. hercegek, Serédi Jusztinián hercegprimás, Bethlen István gróf miniszterelnök, Eszterházy Pál herceg és Klebelsberg gróf kultuszminiszter.

A védők között az ország kimagasló társadalmi és közéleti előkelőségei foglalnak helyet.

Az Országos Magyar Dalosszövetség vezetősége

A Magyar Országos Dalosszövetség elnöksége: elnök Sipőcz Jenő, Budapest székesfőváros polgármestere, ü. v. elnök Gerlóczy Béla m. kir. kormányfőtanácsos, debreceni alelnök Magoss György dr ny. polgármester, országos karnagy Szeghő Sándor, valamint a nagyszámu tisztikar és rendező-bizottság.

A debreceni rendezőség

Az ünnepségek rendezésére Debrecenben ezerkétszáztagu társadalmi bizottság alakult, amelynek vezérelnöke: Dr Vásáry István polgármester, elnöke dr Balla Bertalan tanácsnok, ügyvezető elnöke és az országos ünnepségek főrendezője: Than Gyula főszerkesztő. A bizottság főtitkára: Csapó László tb. tanácsnok.

A debreceni védők előkelő testülete mellett több bizottság alakult. A hölgybizottság elnöke Fráter Erzsébet, MANSz elnöknő, a fogadó bizottság elnöke Balás Károly kir. kormányfőtanácsos, MÁV. üzletigazgató, az élelmezési bizottság elnöke dr Vass Károly tanácsnok, a pénzügyi bizottság elnöke dr Veres Géza tanácsnok, az elszállásolási bizottság elnöke ifj. Dömösdy Imre főispáni titkár, a müvészi bizottság elnöke dr Csürös Ferenc tanácsnok, a vigalmi bizottság elnöke Szabó Elek tb. tanácsnok, a propaganda és sajtó bizottság elnöke dr Radó Rezső iparkamarai főtitkár.

Rendezőségi irodák

A társadalmi nagybizottság rendezőségi irodája Kossuth-u. 3. I. em.

A szövetség debreceni irodája: Széchenyi-utca 1. sz. I. em. a MANSz helyiségében.

Az országos dalosversenyen résztvevő dalegyesületek

Alábbiakban közöljük az országos ünnepségen résztvevő dalegyesületek névsorát. (A név előtt feltüntetett szám jelenti a benevezés sorrendjét, egyben hivatkozási szám a programm későbbi pontjainál. A dalárda neve után zárjelben látható numerus az érkező tagok létszámát jelenti.)

1. Mindszenti Iparos Dalkör (53) — 2. Veszprémi Polgári Dalegylet (50) — 3. Magyar Turista Egyesület Esztergomi Osztályának Dalárdája (35) — 4. Harmónia Dalárda Miskolc (40) — 5. Pesterzsébeti Iparos Dalkör (45) — 6. Budapest Ferencvárosi Vasutasok Riadó Dalegylete (44) — 7. Budapest Nyugati Pályaudvari alkalmazottak Uj Élet Dalköre (41) — 8. Budapest Heyiárdekü Vasutas Tiszti Dalköre (51) — 9. Budapesti Munkás Dalárda (48) — 10. Isiván Gázmalom Társulat Munkásainak Dalkara, Debrecen (48) — 11. Tatabánya Ipartelepeinek Polgári Dalköre (44) — 12. Ferencvárosi Dalárda, Budapest (36) — 13. Nagykőrösi Iparoskör Dalkara (47) — 14. Balmazujvárosi Iparos Dalkör (31) — 15. Tiszaföldvári Iparos Dalkör (49) — 16. Budapest Elektromos Müvek Testedző Egyesületének Dalkara (100) — 17. Kiskunfélegyházai Polgári Daloskör (32) — 18. Máv Haladás Dalkara, Szombathely (48) — 1919. Békési Iparos Dalárda (34) — 20. Miskolci Dal- és Önképzőkör (52) — 21. Visszalépett — 22. Szolnoki Máv Fütőház Összetartás Dalkara (58) — 23. M. kir. Posta Központi Jármütelep Dalárdája, Budapest (31) — 24. Magyarság Dal- és Önképző Egyesület, Dunakeszi (71) — 25. Debreceni Kereskedő Ifjak Dalkara (64) — 26. Jászapáti Iparos Dalkör (52) — 27. Derecskei Iparos Dalegylet (20) — 28. Detektiv Atletikai Klub Énekkara, Budapest (43) — 29. Jászdózsai r. k. Dalegylet (33) — 30. Salgótarjáni Acélgyár Felvigyázó és Munkás Dakör (66) — 31. Pesterzsébeti Haladás Dalkör (43) — 32. Nagyszénási Egyetértés Dalegyesület (34) — 33. Jászárokszállási Ipartestületi Dalkör (41) 34. Orosházi Petőfi Dalárda (56) — 35. Aszódi Petőfi Daloskör (26) — 36. Alberti-Irsai Daloskör (38) — 37. Budakeszi Lyra Dalkör (39) — 38. Gyüdi Református Dalkör (25) — 39. Velencei Dalkör (22) — 40. Salgótarjáni Ker. Szoc. Vasas Dalkör (39) — 41. Kiskunmajsai Daloskör (32) — 42. Sárándi Ref. Énekkar (31) — 43. Jószerencse Dal- és Önképzőkör, Diósgyőr (80) — 44. Pécs Máv Ébredés Dal- és Önképzőkör (40) — 45. Sztőv. Gázmüvek Dal- és Önképzőköre, Budapest (68) — 46. Hevesi Dalegylet (35) — 47. Gyöngyösi Kath. Énekkar (44) — 48. Miskolci Máv Tisztviselők Dalköre (55) — 49. Weisz Manfréd Gyári Dalárda (60) — 50. Szegedi Polgári Dalárda (57) — 51. Endrődi Iparos Dalkör (34) — 52. Mezőturi Iparos Dalkör (40) — 53. Kelenvölgyi Regős Dalkör (40) — 54. M. Kir. Államrendőrség Segédhivatali Tisztviselőinek Dalkara, Budapest (44) — 55. Szegedi Ker. Szoc. Dohánygyári Munkások Honszeretet Dalköre (28) — 56. Nyiregyházi Városi Dalegylet (65) — 57. Szarvasi Dalkör (39) — 58. Rákospalotai Ipartestületi Énekkar (43) — 59. Kiskőrösi Keresztény Iparos Dalkör (32) — 60. Gyömrői Mükedvelő Dal- és Önképzőkör (36) — 61. M. áll. és egyéb közszolgálati Altisztek központi Dalkara, Budapest (45) — 62. Fóti Református Dalkar (28) — 63. Derecskei Polgári Dalegylet (42) — 64. Gyomai Dalárda (40) — 65. Ujpesti Tungsram Dalkör (47) — 66. Budapest III. ker. Törekvő Dalkör (48) — 67. Wekerletelepi Ref. Énekkar, Kispest (42) — 68. Szent Margitszigeti Daloskör, Budapest (49) — 69. Tassi Daloskör visszalépett — 70. Ceglédi Vasutas Dalkar (52) — 71. Bp. m. kir. postaüzemi tisztv. Dalköre (50) — 72. Budafoki Dalárda (43) — 73. Zuglói Egyetértés Dalkör (43) — 74. Magyar Állami Gépgyár Acélhang Dalegyesülete (73) — 75. BSzKRT Budai Főmühelyének Dalegyesülete (60) — 76. Pesterzsébeti Polgári Dalkör (67) — 77. Máv Visszhang Dal- és Önképzőkör, Budapest (60) — 78. BSzKRT Önképzőköre (185) — 79. Gyömrői Dalkör (34) — 80. Egyetértés Dalegylet, Budakalász (28) — 81. Ujpesti Iparos Ifjak Köre Dalkara (53) — 82. Ujpesti Dalkör (57) — 83. Pesterzsébeti Petőfi Dalkör (37) — 84. Rákospalotai Dalkör (65) — 85. BSzKRT Pesti Főmühely Dalárdája, Budapest (53) — 86. Bánáti Daloskör (54) — 87. Budapesti Polgári Dalkör (77) — 88. Erkel Ferenc Dalkör, Budapest (61) — 89. Budapesti Férfi Dalegylet (54) — 90. Angyalföldi Jóbarátok Dalkara, Budapst (24) — 91. Kispesti Dalárda (41) — 92. Wekerletepi Társaskör Dalosköre (53) — 93. Zugligeti Erdei Visszhang Dalkör (36) — 94. Augusztatelepi Kulturegyesület Dalköre, Budapest (29) — 95. Salgótarjáni r. kath. Olvasókör Dalárdája (44) — 96. Mátészalkai r. k. Dalkör (29) — 97. Miskolci Villamossági r. t. Dalköre (34) — 98. Rimamurány—Salgótarjáni Vasmü r. t. Olvasóegyleti Férfikar, Borsodnádasd (45) — 99. Ujkécskei Iparos Dalkör (33) — 100. Miskolci Iparos Polgári Dalosegylet (47) — 101. Dunavecsei Dal- és Zeneegyesüle, Dunavecse (29) — 102. Csongrádi Dalárda (39) — 103. Kisujszállási Iparos Dalárda (32) — 104. Békéscsabai Máv Zene- és Dalegylet, Békéscsaba (46) — 105. Nagyhalászi Ref. Énekkar (41) — 106. Siklósi Polgári Dalkör (29) — 107. Tótkomlósi Ipartestületi Dalárda (37) — 108. Miskolci Máv vonatkisérők Dalköre (51) — 109. Gyulai Ref. Énekkar (31) — 110. Berettyóujfalui Iparos Dalkör (35) — 111. Füzesgyarmati Dalegylet (23) — 112. Jákóhalmai r. k. Dalkör (39) — 113. Jászberényi Dalkör (47) — 114. Bárándi Dalegyesület (33) — 115. DHV és DNyBV Harmónia Dalegylet, Debrecen — 116. Diósgyőri m. kir. Vas- és Acélgyári Tisztviselők Dalegylete (60) — 117. Szolnoki Millenium Önképző-, Dal és Zeneegylet, Szonok (65) — 118. Sátorlajaujhelyi Lavotta Dalkör (21) 119. Karcagi Kisgazda Dalárda (43) — 120. Debreceni Vitézi Énekkar — 121. Ceglédi Ipartestületi Dalkör (58) 122. Pásztói Dalegylet (24) — 123. Bajai Daloskör (67) — 124. Mezőkövesdi kath. Énekkar (45) — 125. Makói Belvárosi Ref. Énekkar (45) — 126. Máv Mühely Levente Dalárda, Debrecen — 127. Szerencsi Cukorgyári Dalárda (41) — 128. Farkaslyuki Bányász Dalárda (44) — 129. Hajduböszörményi Törekvés Dalkör (40) — 130. Nagykőrösi Városi Dalegyesület (52) — 131. Orosházi Dalegylet (45) — 132. Miskolci Református Vegyeskar (27) — 133. Petőfi Dalkör, Debrecen — 134. Kiskunfélegyházai Petőif Dalkör (59) — 135. Nyiregyházi Tisztviselői Daloskör (48) — 136. Esztergomi r. k. Leányegyesület Dalárdája (42) — 137. Szegedi Református Énekkar (43) — 138. Gyöngyösi Iparosok Dalköre (46) — 139. Bajai Polgári Dalegyesület, Baja (65) — 141. Hajdunánási Dalárda, Hajdunánás (55) — 142. Kecskeméti Polgári Daloskör (65) — 143. Miskolci Mozdonyvezetők Otthona Dalköre, Miskolc (2, 66) — 144. Ráckevei Dalkör (31) — 145. Rácvárosi Polgári Daloskör (33) — 146. Óbudai Dalkoszoru, Budapest (66) — 147. Törekvés Dal-, Zene- és Önképző Egylet, Budapest (78) — 148. Törökszentmiklósi Dalárda (59) — 149. Várpalotai Unió Dalkör, Várpalota (49) — 150. Hajduszoboszlói Iparos Dalkör (35) — 151. Sátoraljaujhelyi Ipartestületi Dalárda, Sátoraljaujhely (45) — 152. Kaposvári Iparosok Dalárdája (47) — 153. Felsőgödi Dalárda (29) 154. Egyetértés Önképző-, Dal- és Zeneegylet Debrecen — 155. Mezőberényi Iparos Daloskör (37) — 156. Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Gazd. Szövetsége, Salgótarján (37) — 157. Hódmezővásárhelyi Dalárda (59) — 158. Egri Polgári Dalkör (77) — 159. Karcagi Iparos Dalárda (50) — 160. Kőrösladányi Dalegylet (31) — 161. Makói Petőfi Dalkör (69) — 162. Lajosmizsei Dalárda (42) — 163. Székesfővárosi Városi Dalegyesület (50) — 164. Békéscsaba-Erzsébethelyi Daloskör (50) — 165. Füzesabonyi Máv Dalkör (30) — 166. Felsőmiskolci Mükedvelők Önképző- és Dalköre, Miskolc (35) — 167. Hódmezővásárhelyi Iparos Dalárda (49) — 168. Balassagyarmati Dalegylet (45) — 169. Egri Dalkör (83) — 170. Kőröstarcsai Énekkar (32) — 171. Szegedi Vasutasok Hazánk Dalköre (60) — 172. Csökmői Dalárda (23) — 173. Kiskőrösi Petőfi Dalkör (32) — 174. Szegedi Visszhang Dalkör Szeged (39) — 175. Miskolci Daláregylet (53) — 176. Mácsai Dalkör, Debrecen — 177. Békéscsabai Iparos Dalkör (46) — 178. Ujfehértói Első Dalosegylet (39) — 179. Győri Honszeretet Dalkör (27) — 180. Debreceni Izraelita Ifjak Dalköre — 181. Celldömölki Máv Vasutasok Köre Dalárdája (47) — 182. Kaposvári Városi Dalárda (39) — 183. Budapest-Kelenföldi Daloskör (35) — 184. Szekszárdi Dalárda (33) — 185. Szegedi Dalárda (42, 59) — 186. Kisbéri Dalegylet (22) — 187. Nagykanizsai Rendőrőrszemélyzeti Dalárda (29) — 188. Rákosszentmihályi Önálló Iparosok és Kereskedők Körének Dalkara, Rákosszentmihály (34) — 189. Miskolci Szent Cecilia Énekkar (27, 44) — 190. Makói Turán Dalkör (32) — 191. Székesfehérvári DV. Mühely Dal- és Zeneegyesülete (48) — 192. Székesfehérvári Felsővárosi rk. k. Földmüves Dalkör (44) — 193. Zalaegerszegi Egyházi Ének- és Zeneegyesület, Zalaegerszeg (15, 29) — 194. Kápolnásnyéki Daloskör (26) — 195. Marcaltői Dalárda (22) — 196. Sárospataki Főiskolai Kórus (36) — 197. Szombathelyi Dalosegyesület (41) — 198. Ózdi Vasgyári Dalárda (44) — 199. Győri Iparos Dalkör visszalépett — 200. Szigetvári Dalosegyesület (39) — 201. Ózdi Egyetértés Dalkör 36() — 202. Bácsalmási Dalkör (40) — 203. Szolnoki Iparos Dalegylet (36) — 204. Jószerencse Diósgyőr Zenekara (38) — 205. Jószerencse Diósgyőr Mükedvelő Társaság (35. 35).

Koszorus lányok névsora

Dézsi Jolán Cegléd-u. 3., Debreceni Kató Kossuth-u. 45., Balogh Gizella Jókai-u. 17., Csillag Lili Zöldfa-u. 15., Horváth Julia Kossuth-u. 13., Nagy Julia Méliusz-tér 10., Barna Erzsébet Boldogfalva-u., Waschmann Irén Oláh K.-u. 57., László Irma Rákóci-u. 24-b., Szalay Irén Deák Ferenc-u. 5., Nagy Iluci Eötvös-u. 90., Bálint Julia Csapó-u. 67., Zubó Emma Vermes 15., Tóth Ilona Honvéd-u. 36., Danku Mária Eötvös-u. 90., Csapó Aliz Kigyó 53., Kovács Ilona Kolónia 4., Gréger Lenke Jókai-u, 20., Vojtovics Erzsébet Bethlen-u. Nyiri Klára Piac-u. 28., Berény Anna Kuruc-u. 9., Gombos Emike Borz-u. 15., K. Mikó Magda Böszörményi-ut 22., Roóz Ilona Péterfia 11., Kósa Erzsébet Kolónia XV., Zsékey Sára Eötvös-u. 40., Rektor Kató Baross-u. 32., Szénássy Eta Pacsirta-u. 60., Károlyi Irénke Csapó-u. 40., Szabó Ilonka Késes-u. 33., Bobák Anna Bethlen-u. 42., Juhász Ilonka Nagyvárad-u. 18., Szalay Böske Deák Fe-

Dalosnapokra
alkalmi csokrok és koszoruk kaphatók a
Magyar Virágházban.
Tulajdonos: P. Gulyás Endre
Debrecen, Ferenc József-ut 46. szám.

Dalosnapokon
keresse fel bizalommal a
„BOCSKAY“ étterem és vendéglő
kellemes kerthelyiségét. Sas-utca 2. szám.
Állandóan friss csapolásu Haggenmacher sörök. -- 40 filléres zóna reggelik.
Olcsó és izletes déli és esti menü.

renc-u. 8., Kovács Kató Harsányi G.-u. 25., Soós Margit Bercsényi-u. 11., Rózsa Emma Baross-u. 7., Kispál Mariska Péterfia 76., Varga Böske Varga-u. 45., Tóth Erzsébet Csapó-u. 46., Kollár Aranka Boldogfalva-u. 12., Andrássy Anikó Miklós-u. 23., Sárközi Viola Bunddi-u. 15., Veréb Ilus Vilmos cs.-u. 32., Fazekas Ella Varga-u. 27. Nagy Ilucii Kossut-u. 28., Lipták Blanka Szent Anna 36., Ormós Zsóka Csapó-u. 9., báró Győrfi Irén Nap-u. 4., Varga Ilonka Mester-u. 39., Markovics Ilona Patai-u. 18., Hanszala Klára — Vigkedvü Mihály-u. 40., Csekó Ilona K. Tóth 3., H. Kiss Erzsike Kálvin-tér 10., Simon Irma Csapó-u. 40., Sarok Emma Vágóhid, Juhász Erzsike Vörösmarty-u., Gödény Klára Péterfia 14., Tóth Lili Simonffy 11., Erdei Irén Vigkedvü M.-u. 9., Varga Ilona Domokos L-u. 28., Tolna Ilonka Kigyó-u. 49., K. Magyary Nusi Kossuth 11., Balogh Ilona Vigkedvü M.-u. 21.

Ujváry Olga Akácfa-u. 5., Perényi Erzsébet Szoboszlay-ut 2., Szemes Olga Baross-u. 7., Maurer Margit Eötvös-u. 11., Árvay Emma Szappanos-u. 7., Vidoni Mancika Domb-u 10., P. Nagy Márta Vár-u. 1., K. Tóth Margit Rákóci-u. 14., Vince Ella Kossuth-u. 58., Kurdy Magda Bundi-u. 3., Kovács Kató Wesselényi tér, Máv palota, Szilágyi Anna Herceg-u. 6., Kiss Ilona Szabó K.-u. 20-a, Nagy Jucika Kut 124., Lehócky Anikó Kigyó 34., Bézy Margit Rákóci 55., Tukacs Baba Mester-u. 30., Kovács Gizella Rákóci-u. 3., Berksz Nóra Jókai 8., Vásáry Anna Kossuth-u. 54., Dedinszky Matty Hadházi 23., Hetz Magda Miklós-u. 5., Aradi Ica Eötvös-u. 8., Szabó Ica Honvédtemetoő-u. 27., Tóth Gizella Csapó-u. 40-b., Papp Erzsike Szent Anna 58.

Széll Manci Emeletes Kolónia Kovács Magda Kolónia IV. III., Tóth Anna Teleki-u. 19., Alber Mari Kolónia I. t., Vörös Ili Teleki-u. 98., Ékes Giza Auguszta szanatórium, Roótz Mária Kincseshalom, Szilágyi Rózsika Csillag 11., Kovács Terus Vámospércsi 13., Ceglédy Margit Erőss Lajos-u. 15., Vas Ágica Csillag-u. 53., Filep Ilona Bauer 2., Kiss Anna Darabos 37., Erdei Kató Kigyó 13., Asztalos Vilma István-ut 37., Dömötör Margit Szent Anna 54., Szőke Anna Fürdő-u. 4., Mocsáry Ilona Csapó-u. 46., Szvoboda Margit Nap-u. 14., Ganovszky Kató Arany J.-u. 11., Kovács Ica Eötvös-u. 90., Szentgyörgyi Kató Bethlen-u. 33., Gál Erzsébet Kossuth-u. 50., Kiss Margit Teleki-u. 53., Nagy Judith Kossuth-u. 42., Polgár Ica Csonka 20., Kristóf Ilona Hajó 10., Berks Éva Jókai-u. 8., Seivert Bözsi Kossuth 51., Somogyi Ilona Vkm 26., Kerekes Sára Hüvelyes-u. 7., Pospisch Erzsi Salétrom-u. 3. szám.

Ring Margit Szent Anna-u. 51., Nagy Erzsi Méliusz-tér 12., Bartha Emma Ispotály 3-b., Sebők Vili Árpádtér 3., Frick Györgyi Hadházi 30-c., Kozma Blanka Létai 1., Müller Irma Kossuth 65., Pulszky Sára Károly 13., Orosz Margit István-ut 46., Danku Rózsi Eötvös-u. 90., Herceg Olga Kolónia XVI-1.., Hudák Erna Városi faraktár, Boldog Margit Zápolya 17., Andrási Ica Miklós 23., Bozóky Ilona Csapó-u. 51., K. Mikó Ilona Böszörményi 22., Révész Ilus Csillag-u. 6., Pözel Klára Harsányi 20, F. Kovács Manci Boldogfalva 9, Vianovszky Mária Bauer 9., Somogyi Erzsébet Vkm. 26., Kovács Jolán Erőss 18., Aczél Anna Acél-u. 11., Tóth Ibolya Teleki-u. 19., Kiss Irén Pacsirta-u. 50., Suchán Márta Vigkedvü M.-u. 15., Mészáros Irén Péterfia 11., Szoboszlay Aranka Tancsis 5., Bálint Ilona Vigkedvü M.-u. 15., Szögyényi Pöszi Hajó-u. 2., Kovács Manci Eötvös-u. 90., Nyilas Julia Baros-u. 9., Varjas Manci Klapka-u. 24., Pár-di Gizi Csokonai-u. 46., Vass Erzsi Szent Anna-u. 40.

Zöld Jolán Mester-u. 26., Fejszés Irma Kossuth-u. 51., Fekete Márta Kossuth-u. 43., Kaszás Róza Teleki,-u. 29., Ungvári Ila Péterfia 71., Rázsó Erzsi Varga-u. 14., Jenei Anna Mester-u. 22., Dézsi Giza Cegléd-u. 3., Asztalos Vilma István-ut 37., Morvay Anna Kandia 13., Budaházy Baba Domb-u. 2., Szalay Valéria Miklós 41., Karap Giza Bethlen-u. 39., Kiszely Magda Lorántffy 42., Kiss Márta Teleky 53., V. Dobos Ilona Domb-u. 1., Glück Lili Arany János-u. 34., Szabó Eta Kert-u. 3., Des Combes Aliz Kölcsey-u., Makádi Giza Bethlen 13., Papp Kata Nagyerdő, Rex Kiss Margit Piac-u. 34., Pöhl Magda Német 10., Deutsch Kató Szepességi-u. 19., Dézsi Sára Tanító-u. 14., Harsányi Évi Timár-u. 18., Mata Róza Kar-u. 13,, Sztányai Bogyó Arany János-u. 30., Boros Józsa Varga-u. 34 Szepacher Ida Lorántffy-u., Arnold Ilona Teleki-u. 7., Kovács Ilona Harsányi-u. 25., Baltazár Ica Kálvintér 17., Mike Erzsi Mester 27., Kiss Kornélia Csonka-u. 18., Molnár Mária Kossuth-u. 50., Nyilas Gita Kinizsi-u. 75., Herczeg Giza Kolónia XVI., Farkas Manci Diószegi 186., Szegedy Kató Batthiányi-utca.

Az országos dalosverseny programmja

A debreceni országos dalosverseny ünnepségei junius 28-án, pénteken reggel veszik kezdetüket a fogadtatásokkal s tartanak junius 30-án, vasárnap éjfélig, a vendégek elutazásáig.

A dalosok érkezése

Junius 28-án érkeznek az ország minden részéből Debrecenbe a dalosegyesületek és az érdeklődő vendégek.

Az A-6. számu különvonattal 13.04 órakor érkeznek a következő városok dalosai: Makó 165, Szeged 425, Csongrád 47, Kecskemét 127, Kiskunmajsa 48, Kiskunfélegyháza 94, Hódmezővásárhely 120, Mindszent 53, Lajosmizse 42, Nagykőrös 154, Cegléd 110, Szolnok 423. Összesen 1508 dalos, visszautaznak julius 1-én 0 óra 01 perckor induló A-15. sz. különvonattal.

Az A-8. sz. vonattal 13 óra 25 perckor érkező dalosok létszáma: Tótkomlós 48, Orosháza 104, Nagyszénás 36, Szarvas 40, Tiszaföldvár 69, Békéscsaba 198, Gyula 37, Békés 38, Mezőberény 37, Köröstarcsa 35, Gyoma 48, Endrőd 34, Mezőtur 42, Öcsöd 14, Gyöngyös 97, Jászárokszállás 41, Jászdózsa 32, Jászapáti 32. Összesen 1003 dalos, visszautaznak julius 1-én az 1 órakor induló A-17. számu különvonattal.

Az A-10. sz. különvonattal 15 óra 05 perckor Budapestről érkezik 2030 dalos.

Az A-12. számu különvonattal 15 óra 27 perckor érkező dalosok létszáma: Szentgotthárd 3, Szombathely 89, Kőszeg 2, Zalaegerszeg 49, Celldömölk 47. Marcaltő 22, Győr 74, Kisbér 27, Felsőgalla 45, Nagykanizsa 29, Veszprém 50, Székesfehér 154, Várpalota 52, Csegőd 26, Pécs 44, Rácváros 38, Baja 158, Szekszárd 38, Bácsalmás 40, Kiskőrös 72, Kunszentmiklós-Tass 31, Dunavecse 39, Budapest 268, Balassagyarmat 55, Aszbet 27, Salgótarján 199, Velence 28, Kápolnásnyék 32, Kaposvár 91, Szigetvár 39, Siklós 31, Pásztó 26, Selyp 6, Jászberény 57, Jákóhalma 42. Összesen 2030 dalos, visszautaznak julius 30-án 23 óra 40 perckor induló A-13. számu különvonattal.

Az A-5. számu különvonattal junius 28-án 15 óra 31 perckor érkező dalosok létszáma: Ózd 84, Farkaslyuk 74, Borsodnádasd 45, Diósgyőr 147, Miskolc 623, Szerencs 48, Sátoraljaujhely 87, Sárospatak 37. Összesen 1145 dalos, visszautaznak junius 30-án 22 óra 25 perckor induló A-18. sz. különvonattal.

Az A-14. számu különvonattal junius 28-án 15 óra 54 perckor érkezik az országos dalosszövetség vezetősége és több budapesti dalosegyesület, összesen 1500 személy, visszautaznak julius 1-én a 0 óra 16 perckor induló 1719. számu személyvonattal.

A különvonaton kivül a rendes személyvonatokkal érkezik junius 28-án: 9 óra 51 perckor Körösladányból 35, Berettyóujfaluból 35, Bárándról 33. Összesen 103 dalos

9 órakor: Büdszentmihályról 2.

11 óra 44 perckor: Hajduböszörményből 59.

11 óra 52 perckor: Nyiregyházáról 114, Nagykálászról 47, Mátészalkáról 32, Ujfeltóról 41. Összesen: 234 dalos.

11 óra 54 perckor: Sárándról 31.

13 óra 42 perckor: Hajdunánásról 92.

13 óra 58 perckor: Derecskéről 83.

14 óra 08 perckor: Budapestről 200, Esztergomból 90, Alberti-Irsáról 53, Gyömrőről 76, Ujkécskéről 40, Törökszentmiklósról 59, Kisujszállásról 32, Hevesről 40, Karcagról 103, Hajduszoboszlóról 36, Csökmőről 30, Füzesgyarmatról 25. Összesen 784 dalos.

14 óra 22 perckor Mezőkövesdről 57, Egerből 192, Füzesabonyból 39, Balmazujvárosról 31. Összesen 319 dalos.

A vonatokkal érkező összes dalosok létszáma: 9923.

A vasuti fogadtatások

A vendégek fogadtatása junius 28-án, pénteken már a vasutnál metörténik, a hivatalos fogadtatás azonban délután négy órakor az Arany Bika szálloda előtti téren folyik le. A vasuti állomásra senkinek, még perronjeggyel sem szabad bemenni. A daalosok az állomás épület két végénél jönnek ki, a vendéglő végénél lévő kapunál és a postaépület mellett lévő kapunál. Az utazó nagyközönség az állomás rendes kijáratán távozik.

Ünnepségek junius 28-án

A diszfelvonulás

Félháromkor minden dalosegyesület és azok, akik a diszfelvonulásban résztvesznek a Széchenyi utca végén lévő vásártéren és a Széchenyi-utca folytatását képező Széchenyi-uton gyülekeznek.

A diszmenet a Széchenyi-ut és Vásártérről az Erzsébet-uton át megy az állomás elé, ahova pár perccel előbb érkezik, mint a Budapestről jövő utolsó rendkivüli vonat, amely a notabilitásokat hozza. Ez a vonat 3 óra 45 perckor érkezik. Az érkezők bekapcsolódnak a diszmenetbe, amely a Deák Ferenc-utcán át ér a főtérre és halad a Nagyállomás előtti térre.

A téren a már előre megállapitott sorrendben állanak fel a dalárdák, csupán a zászlótartók csoportosulnak a „Bika" szálloda erkélye alá. Az erkély előtt két hatalmas pódiumon a koszorusleányok kétszázkét tagu tömege helyezkedik el. Szemben velük a hatvan tagu gyermekkórus Bakk Béla vezetése alatt áll fel.

Az Arany Bika szálloda erkélyén a hatóságok képviselői és a budapesti notabilitások foglalnak helyet, mig az erkéllyel szemben külön pódiumon a diszmagyarruhás uraszszonyok ülnek, mögöttük: Csonka-Magyarország, Nagy-Magyarország és a Dal élőkép csoportozata tünik fel. A hivatalos fogadtatás sorrendje a következő:

Hiszekegy. Énekli a tizezer dalos. Dr Vásáry István Debrecen sz. kir. város polgármestere üdvözli a vendégeket. Válasz a vendégek nevében. Hatvan taguleány és fgiu gyermekkórus dallal köszönti a dalosokat. Kétszáz koszorusleány megkoszoruzza az összes dalosegyesület zászlóját. Himnusz. Megszólal a Rákóczi harang.

Tribünök és ülőhelyek a fogadtatásnál

A felvonulás mentén a városháza, Máv. üzletvezetőség és az Alföldi Takarékpénztár előtt ülőhelyek, mig a fogadtatási processus helyén tribünök lesznek.

A Nagytemplomtól a városházáig csupán a hatósági képviseletek, a diszmenetben résztvevő dalos és szereplő, valamint a küldöttségek tagjai, akiknek együttes száma körülbelül tizennyolc-huszezret tesz ki, helyezkednek el. A közönség csupán a hatóságilag kijelölt helyeken felállitott ülőhelyeken és tribünökön foglalhat helyet. Más senki erre a területre addig, amig a fogadtatási ünnepség tart, be nem léphet.

A rendezőség megafont szereltet fel és igy a debreceni ünnepélyes fogadtatás alkalmával egy kilométeres körzeten belül minden szót tisztán meg lehet hallani.

A fentebb jelölt tribünök és ülőhelyekre jegyeket bocsátottak ki.

Az I. számu tribünre, amely a Kossuth-szobor parkja előtt áll: négy pengő egy ülőhely ára. A II. számu tribünre, amely a Csapó-utca szegletétől a Nagytemplom felé huzódik egy ülőhely 3 pengő. A III. számu tribünre, mely a fentebbi folytatása egy ülőhely 3 pengő. A Csapó-utca szegletétől a városháza szegletéig a fasorban felállitott ülőhelyek ára: Első sor 2 pengő. Második, harmadik **és negyedik sor 1 pengő 50 fillér.** Állóhely 30 fillér.

Tribün-jegyek a Máv Menetjegyirodában, Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében, Aczél antikváriumában kaphatók.

Vásárlásainál hivatkozzék a Hajdufőldre!

Dalosok figyelmébe ajánljuk
a közismert
„Hajdusági" férfiruha áruházat
ezen áruház 10% kedvezményt nyujt a kirakati olcsó árakból a dalosoknak és hozzátartozóiknak a dalosünnepély tartama alatt.
Üzletünk este 9 óráig nyitva. Üzletünk este 9 óráig nyitva.
PIAC-UTCA 67. Hajdusagi férfiruha áruház, megyeházzal szembe. PIAC-UTCA 67.

Diszelőadás a Csokonai szinházban

Junius 28-án, pénteken este a fogadtatási ünnepség után másfél órával, pontosan este fél nyolc órakor diszelőadás lesz a Csokonai szinházban a következő müsorral:

Ünnepi nyitány. Eladja aa diósgyőri vas- és acélgyár zenekar. Karnagy: Senger H. Gusztáv. A magyar dal. Irta: Baja Mihály. Szavalja Mihalovich Szüts Margit urhölgy.

A Magyar dal diadala. Nagy élőkép, nyilt változásokkal.

Csonkamagyarország — dr. Forgon Istvánné. Magyar asszony — dr. Cukrász Ida Kis magyar ifju — Riskó Géza. Magyar férfi — Fábel Lajos. Nagymagyarország — Horváth Gézáné. Angyal — Kovács Kató. Angyal — Szőgyény Pöszi. Magyar lányok — Horvát Judit, Gabrich Marica. A dal — Guldán Izabella. Angyalok — Fekete Klárika, Bornemissza Emmi, Székely Ica, Hacker Manci, Böszörményi Manci, Vadas Vilmike.

Végvári Könnyek. Zenéjét szerzette: Marschalkóné, Galánffy Ágnes. Énekli: vitéz Kolosváryné Voith Ilona operaénekesnő. Zongorán kisér a szerző.

A mi falunk. Eredeti énekes és táncos népszinmü. Szövegét és zenéjét irta: Than Gyula.

Szereplők: A „Jó szerencse" diósgyőri vas és acélgyár mükedvelő gárdája. Toboz Sándor — Tóth József. Ágnes, a felesége — Ivanits Lászlóné. Mici, a nevelt leányuk — Lux Micike. Toboz Imre, a biró öccse. Szrom Bandi — Kovács István. Három Teréz — Pájer Juliska. Bátor Balázs, gazda — Rigó László. Kórodi András gazda — Kiss Ferenc. Demeterné, Toboz unokanénje — Füredi Árpádné. Dörgő Gábor, gazda — Nagy László. Misi, a fia — Dukát István. Repce Marcsa — Szeibert Mancika, Guzsaly András — ifj. Ivanits László. Retek Gerő szolgalegény — Csalán Jutka, mindenes — K. Simcsik Olga. Süveg Boldizsár tanitó — Balajthy Károly. Rokka Panni — Prokop Jolika. Kocsán Kati — Tóth Mancika. Szzrok Judit — Madluska Valika. Csóróné, javasasszony — Papp Miklósné.

A darabban előforduló táncokat táncolják: Senger Bözsike, Liatkovszky Mancika, Rembecky Mancika, Nagy Marska, Nahalka Bözsike, Gaál Irmuska. Vancsó Icuka, Vozák Irénke. Sztraka Irénke, Béza Mariska, Janl Mariska, Závicky Sárika, Tóth Gizike, Rároha Irmuska. Cserján Janka, Halász József, Moticska János, Hölc Dezső, Bohus Béla, Gábor László, Baranszky Károly, Hütter Rezső, Hetey Lajos, Koval László, Kuris Ferenc, Barth János, Barth Béla, Hudecz Sándor, Dudás László, Krámer Rezső, Strakovics Kornél, Farkas László, Féderer Antal és Závoczky István. A magyar tánckettőst Baroch Jolika és Sincsik Aranka táncolják.

Az első felvonás után: Horthy dalok. Irta: Baja Mihály. Zenéjét szerzette: dr. Bézy Elemér. Énekli: Szabó István. A kisérő zenekar élén hegedün játszik a szerző.

A második felvonás aratójelenetében: Liszt rapszódiájára táncolnak: márkusfalvi-batizfalvi Máriássy Magda és Kató.

A szinházi előa ások helyárai

Földszinti családi páholy 20 pengő. Első emeleti páholy 20 pengő. Első emeleti családi páholy 16 pengő. Földszinti páholy 14 pengő. Első emeleti páholy 12 pengő. Másodemeleti páholy 6 pengő. I. r. támlásszék 2.80, II rendü támlásszék 2,30, III. rendü támlásszék 1.70 pótszék 2.20, Erkélyülés 1.40 pengő. Ezek a szinházi helyárak érvényesek ugy a junius 28. és 29-én esteli, mint a junius 29-én délután fél 4 órakor és a junius 30-án délután fél 4 órakor tartandó diszelőadásokra. Érvényesek a junius 29-én reggel 9 órakor tartandó Királydijas csoportversenyre és a junius 30-án, vasárnap déli 12 órakor tartandó Kormányzói vándordijas csoport döntő versenyére. A szinházi diszelőadások jegyei naponként válthatók a Csokonai szinház jobboldali pénztárából vezető titkári irodában. mindennap délután 5 órától 7 óráig. Az előadások napjain egész nap.

Szerenádok

Miután a koszorusleányok a szinházban is szerepelnek, a szerenád pénteken fél tizenegy órakor veszi kezdetét. Minden dalosegyesület lámpionos szerenádot ad a maga koszorusleányának. Ugyancsak szerenáddal tisztelik meg a dalosegyesületek a debrecenielőkelőségeket is.

Ünnepségek junius 29-én

Reggel hét órakor négy zenekar ébresztője.

Reggel nyolc órakor valamennyi felekezet templomaiban istentiszteletek lesznek, amelyeken dalárdák énekelnek.

A dalosversenyek

Péter és Pál ünnepén junius 29-én a debreceni országos dalosversenyre jelentkezett dalárdák öt csoportban, öt helyen versenyeznek.

Reggel 9 óra 15 perckor a Csokonai szinházban öt dalárda tartja versenyét a Király-vándordijért. Ide rendes szinházi helyárak mellett lehet belépni. Az Általános jegy erre a versenyre nem érvényes.

Reggel 9 órakor a Nehéz Müdallal versenyző dalárdák a Vigszinházban tartják meg versenyüket. Ide 80 fillér a belépő dij. Délelőtt, délután harmincegy dalárda versenyez. Az Általános jegy érvényes.

Reggel 9 órakor kezdik versenyüket a **Könnyü Müdal-lal** versenyző dalárdák, összesen negyvenkilenc dalárda. A verseny délelőtt, délután tart. Belép dij 80 fillér. Az Általános jegy érvényes.

Reggel 9 órakor kezdik versenyüket a Népdallal versenyző hatvanöt dalárda a Máv. gépjavitómühely telepén levő nagyterem szinpadán. Belépő dij 80 fillér. Villamos és autóbusz közlekedés a Kossuth-u .szegletéről. Az Általános jegy érvényes.

Reggel 9 órakor az Apolló mozgóban a Kezdők csoportja versenyez. Délelőtt, délután. Összesen negyvenöt dalárda. Belépő dij 80 fillér. Az Általános jegy érvényes.

Délelőtt 11 órakor a Csokonai szinházban a Vegyes karok versenyeznek. Összesen tizenkét dalárda. Belépő dij 80 fillér. Az Általános jegy érvényes.

Diszebéd

Délután fél 2 órakor az Angol királynő szálloda virágos udvarkertjében diszebéd lesz. A diszebédre egy teriték ára 3 pengő 50 fillér. Jegyek az Országos Magyar Dalosszövetség debreceni irodájában válthatók. Széchenyi- utca 1. szám, I. emelet, a MANSz helyiségében.

Délu áni diszelőadás a Csokonai Szinházban

Délután fél négy órakor Diszelőadás a Csokonai szinházban a következő müsorral:

1. Ünnepi nyitány. 2. Prológ. Irta Zivuska Andor. Szavalja: Farkas Margit. 1820—1920. Bokor Malvin páros jelenete. A mult Bajomi Mária, Jelen Gopcsa Margit. Ezt követi: A dal kisérőnk a bölcsőtől a sirig. Petres Kálmán szinpadi müve. Dalokkal, táncokkal, élőképekkel.

Szereplők: Szavaló: Ganofszky Erzsébet. Bölcsődal: Az álom tündérkéje: Gömöri Olga. Anya: Csima Ilona. Játékdal: A játék nemtője: Vidoni Muci.

Játszó gyermekek: Bőhm Lilli, Moor Erzsébet II. lic., Cserta Anna, Deák Nándi I. p., Müllner Mária IV el. Bagi Magda, Bánk Manyi, Fazekas Rózsa, Hermann Kató, Hunyadi Ilona. Huszár Mária, Kovács Evelin. Rácz Gizi, Rittner Viktória, Seibenlist Magda, Zurovics Magda, III. el., Gáliczki Lili, Jankovics Margit. Sipos Irma, Szilágyi Mária gyakorlós.

Rokkokó táncosok: Szegedi Kató, Serly Mária, Karmazsin Erzsébet, Molnár Márta.

Magyar leányok: Horváth Erzsébet, Csuhai Irén, Szilágyi Lilli, Ehrlich Margit, Csath Edit. Hidegkuti Edit, Sütő Sarolta, Horváth Lilli, Mikli Sári, Horváth Irén, Weninger Irma, Répássy Otti, Rónay Anikó, Bagi Kató.

Iskolásdi: Beitler Dódi.

Katonásdi: Babits Pál, Csáthy József, Karászi Gyurka, Kis Béla, Piribauer Antal és Ferenc, Reimann Rudolf, Szegedi László, Szenes Ottó.

Munkásdal. A muka megszemélyesitője: Öreg gazda: Görög Margit.

Arató legények és leányok: Boross Józsa, Gévay Marienna, Lámor Mária, Nyisztor Edit, Sand Edit, Trón Jolán, Vörös Ilona, Szeiwerth Erzsébet, Tarr Magda, Bagosi Erzsébet, Moór Jolán, Telkes Mária, Wolfnau Paula Ember Gizella, Scheck Jolán, Wolfinau Kata, Kivács Teca, Szuchán Márta, Ormóssy Mária.

Szerelmi dal. Fiatal leány: Kovács Gizella. Bordal: Borozó férfiak: Erdei Erzsébet, Plachy Lenke, Lehoczki Erzsi.

Harci dal. Katonák.

Hazafias dal. Hungária: Révész Irén.

Imádkozó ének: Nő: Mucsicska Erzsébet. Angyal: Bán Gizi.

Gyászének: Mozart: Vidovich Irén, Felesége: Lókodi Kata. Zongorázó nő: Balogh Mária. Zenészek: Molnár Kata, Tatay Rózsi

Dal az égben. Szt. Cecilia: Baligh Márta. Angyalok: Jaros Amália. Bán Gizella, Pözel Klára, Nemes Jolán, Ékes Gizi.

Klasszikus tánc. Lejti: Szappanos Cilike.

Klasszikus táncok.

Gvott Gorsel F. I.

Tavaszi szellő.

Tavaszi virágzás.

Nyári örömök. Grieg.

Lejti: Márkusfalvi és batizfalvi Máriássy Magda.

Koszorus lányok magyar tánca. Lejtik negyvenen. Betanitotta: Wattay Margit táncanárnő. Hazafias dalok. Müdalok. Népdalok. Előadja: Bakk Béla karnagy vezetése mellett hatvantagu nyolc-kilenc éves leányok és fiukból álló gyermekkórus.

Este fél 8 órakor diszelőadás a Csokonai szinházban

Az előző estén előadott A mi falunk népszinmü és előtte, valamint utána a teljes pénteki müsor, azzal a változással, hogy a Nyitány után Tuster Jolán szavalja dr Körösi Kálmán A magyar nóta cimü gyönyörü költeményét. A koszoruslányok magyar táncát ujra lejtik:

Varjas Mancika, Waschmann Irike, Herceg Olga, Herceg Gizella, Horváth Juliska. Dobos Ilona, Kovács Teta, Vass Erzsébet. Kiss Kornélia, Tolnai Ilonka, Karap Gizella. Bálint Ilonka, Dömötör Margit, Robák Anna, Pardi Gizike, Bogcs Mária. Rex Kiss Margit, Hetz Magda, Vidoni Mucus, Juhász Erzsébet, Laskay Boriska, Szilágyi Annuska, Szabó Etelka, Kovács Magda, Balogh Margit, Bozóky Ilonka Tóth Gizike, László Irma, K. Tóth Margit, Vass Ágica, Acél Anica, Papp Erzsébet, Gödény Klári, K. Magyar Nusika, Tukacs Margit, Manerer Margit, Szilágyi Rózsika, Károlyi Irénke, Nagy Juci, Ganofszky Katus, Makady Gizella, Leskay Boriska.

Virágünnepély

Junius 29-én este 9 órakor a belváros utcáin Virágünnepély lesz, a mely éjfélutánig tart. Kilenc órakor a dalárdák lámpionok alatt felvonulnak és egymásután énekelnek egy-két dalszámot a Csokonai szinház erkélyéről. Azután a rendezőség által megállapitott helyeken dalolnak bizonyos időszakokban, közülük pedig azok, akik szólót, duettet, vagy kvartettet énekelnek a virágünnep helyén, erkélyekről adnak elő ének, vagy zeneszámokat. Az egyes utcasarkokon Debrecen előkelő társadalmának urasszonyai foglalnak helyet kis sátrakban, ahol virágot, konfettit és szavazólapokat árusitanak. Az ünnepély kezdetén virágos autók és kocsik vonulnak fel. Minden autón és kocsin számjegy lesz. A közönség megjelöli azt a számot, amely azon az autón van, ahol a szerinte legszebben öltözött virág ül és tiz filléres szavazólapokon leadja szavazatát. A virágséta-autózás tizenegy óráig tart, akkor összeszedik a szavazólapokat és az e célra kijelölt rendezőségi tagok konstatálják, melyik autószám a győztes. Az az urleány, aki autóban ült, mert a szavazás ő reá esett, jutalom és értéktárgyban részesül.

Egy csomag konfetti 10 fillér és minden sátorban kapható. A szinház körül elterülő tágas tér ez alkalommal táncterem lesz.

Két helyen lesz Emlékjáték is, a melyet a Leányklub tagjai rendeznek. Az egyik a Kossuth-utca elején a Kaszinó kapualjánál, a másik a Szent Anna-utcai városi bérház kapualjánál.

Az ünnepély a Kossuth-utcán, Nap-utcán, Szent Anna-utcán, Sas-utcán, Rózsa-utcán és Szent Anna-utcától a Rózsa-utcáig terjedő Piac-utcán zajlik le. Ezt a területet este 9 órkor elzárják és mindenki 30 filléres jegyet vált, amelyet kis zsinór-

Hirdessen a Hajdufőldben

A világhirü HARLEY-DAVIDSON
és
A. J. S. motorkerékpárok megbizhatósága és kényelme utólérhetetlen.
Olvassa a statisztikát, figyelje az utcán, kirándulásokon, homokutakon épp ugy, mint a hegy ormán mindenütt
HARLEY-DAVIDSON és A. J. S. motorkerékpárok vezetnek.
Tiszántuli Vezérképviselet és raktár:
MÜSZAKI ÉS KERESKEDELMI TÁRSASÁG (Horváth és Miklós)
Sürgönycim: MUKETÁR DEBRECEN, HUNYADI-UTCA 17-19. Telefon: 4—45. szám
MICHELIN stock. CASTROL olaj FIRESTÓNE stock.

jánál fogva könnyü a ruhán elhelyezni, de amelyet mindenki feltünően, láthatólag tartozik viselni.

Éjjel 12 órakor kigyulad Csonka-Magyarország villanykörtékből kirakott képe és a vendégsereg együtt énekli el a „Nem, nem sohát." Utána kigyulad Nagy-Magyarország képe és dalosvendégeink eléneklik a Szózatot. Ahogy ez elhangzik, Debrecen összes templomaiban megszólalnak a harangok.

Junius 30-án vasárnap

Reggel 8 órakor a debreceni összes szobroknál és emlékmüveknél ünnepségek lesznek. Ezek sorrendje a következő:

Diszközgyülés

Délelőtt fél 11 órakor diszközgyülés a Városháza disztermében. A diszgyülést megnyitja dr Sipőcz Jenő Budapest székesfőváros polgármestere, az Országos Magyar Dalosszövetség elnöke. Ugyancsak ő üdvözli a megválasztott diszelnököt is. Agyagfalvi Hegyi István ez alkalomra irt „Óda a magyar dalhoz" cimü szerzeményét fogja szavalni. Ezután a diósgyőri „Jó szerencse" Dalkör előadja Farkas: Ima cimü férfikarát. P. Nagy Zoltánt, a debreceni Városi Zeneiskola igazgatóját, müködésének 30 éves jubileuma alkalmából Jeszenszky Sándor vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos üdvözli. P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgató válasza. Befejezésül a Debreceni Városi Dalegylet előadja P. Nagy Zoltán Éji Dal c. férfikarát.

Dalverseny a szinházban

Délben 12 órakor a Csokonai szinházban ismét lesz egy dalosverseny. Ez alkalommal azok a dalárdák lépnek a jury elé, akik a megelőző napon az egyes versenyeken a kormányzói dijért folytatott tornában elsők lettek. Miután öt csoportban folyt a verseny, öt dalárda lett első és ez alkalommal az öt dalárda ujra versenyez és a kormányzói vándordijat az nyeri el, akit az elsők közül is elsőnek talál a jury.

Vasárnap délben 12 órakor ujra dalverseny lesz a Csokonai szinházban, rendes helyárak mellett. Öt csoportban első dijat nyert dalárda ujra versenyez és az első kapja meg közülök a kormányzói vándordijat.

Vasárnap délutáni diszelőadás a Csokonai-szinházban

A fél 4 órakor kezdődő előadás müsora a következő: Ünnepi nyitány. Piros, fehér, zöld. Irta: Magyar Gyula. Szavalja: Szabó Magda. Végvári könnyek. Zenéjét szerzette: Marschalkóné, Galánffy Ágnes. Énekli vitéz Kolosváryné, Voith Ilona énekmüvésznő. Zongorán kiséri a szerző. Palotás tánc.

Ezt követi: Hamupipőke. Opera 3 felvonásban. Irta: Poldini Ede. Előadják Debrecen sz. kir. város zeneiskoájának növendékei.

Személyek: Hamupipőke — Csengeri Klára. Mostoha — Csajkovics Nelli. Herceg — Pásthy Magda. Testvér — Tanos Magda. Testvér — Vági Klára. Tündér — Karmazsin Ilona.

Tündérek: Bencsik Jolán, Csajkovics Magda, Fábián Ilona. Apródok: Hidegkuti Edit, Kalaczy Imre, Bornemissza Adorján.

Galambok: Forrai Irén, Fecser Sári, Bencsik Jolán, Forrai Magda, Sarkadi Kata, Szllár Ibolya, Soós Irén, Görgey Ilona, Klein Erzsike, Sarkadi Anna, Adorján Éva, Nagy Ilonka.

Hercegi kiséret: Mikes Edit, Kolba Mária, Fábián Ibolya, Somogyi Ibolya, Sebestyén Éva, Révész Gitta, Vértesi Ibolya, Osváth Mici, Kokas Kató, Króh Kári, Nagy Magda, Szigegti László, Vértes József, Vértes Béla, Kucz Béla, Izsák Adorján, Jónás Erzsike, Szalai Pál, Felker Gyula, Nagy Aranka, Szikes Ilona,. Tanár: Elefánthy Mária.

Klasszikus táncok: Lejti Markusfalvi és batizfalvi Máriássy Magda.

Horthy dalok. Irta: Baja Mihály. Zenéjét szerzette: dr. Bézy Elemér. Énekli: Szabó István. A kisérő zenekar élén hegedün játszik a szerző.

Klasszikus tánc. Lejti: Szappanos Cecilia.

Negyven koszorusleány parádés magyar táncbalettje.

Tizezer dalos összkari hangversenye

Vasárnap délután öt órakor az Egyetemi sportpályán lesz a tizezer dalos összkari hangversenye. Erre jegyeket lehet váltani az Országos Dalosszövetség debreceni irodájában Széchenyi-utca 1. MANSz helyiség az emeleten.

Erre a hangversenyre az Általános jegyek is érvényesek.

Az összkari hangverseny müsora a következő: 1. Szabados: Hiszekegy, vezényli Szeghő Sándor orsz. karnagy Budapest. 2 Erkel: Himnusz vezényli Szeghő Sándor orsz. karnagy Budapest. 3. P. Nagy Zoltán: Üzenet a Vág völgyébe, vezényli Forray István, a Debrecen Városi Dalegylet karnagya. 4. A verseny kötött kórusai: Eladják azok a dalegyletek, amelyek a versenyen az illető csoportban résztvettek. 5. Stojanovits: Fekete szem... Érik a buzakalász... Vezényli Kiss Károly országos társkarnagy Budapest. 6. Sztára Sándor: Magyar zsoltár. Vezényli Kaszás Gyula országos társkarnagy Budapest. Demény—Szeghő Megyen már... Esik eső... Vezényli Szeghő Sándor országos karnagy Budapest. 7. Egressy: Szózat. Vezényli Szeghő Sándor országos karnagy Budapest.

Diszhangverseny a szinházban

Junius 30-án este 9 órakor lesz a nagy diszhangverseny a Csokonai szinházban s ezzel zárul a debreceni országos dalosünnep. Müsora a következő: 1. Magyar dal Baja Mihálytól. Szavalja: Mihalovich Margit urhölgy. 2. Erkel. Hunyadi László nyitány. Előadja a Máv. filharmonikus zenekar. Vezényei: Szathmáry Endre. 3. Derül égboltunk. P. Nagy Zoltántól. Szövegét irta: Térey Sándor. Énekli a debreceni dalosegyesületekből alakult 250 tagu alkalmi férfikar. Vezényel Forray István városi zeneiskolai tanár. 4. Királydij nyertes dalárdája. 5. a) Tatay: Oh, mért oly későn... b)Liszt: Szerelmi mámor. c) Kodály: Jöjj te hozzám... d) Szabados Béla: Ária a Fanny c. operából. Énekli Hoór Tempis Erzsébet énekmüvésznő. Zongorán kiséri Szabó Emil zeneszerző, a városi zeneiskola tanára. 6. Bordal. Kodály Zoltántól. Énekli a Királydijas csoportba tartozó Debreceni Városi Dalegylet Karnagy Forray István. Szünet. 7. Kormányzódijas dalárda. 8. Országh Tivadar hegedüszólója. 9. Kiáltok a mélységből. Szigethy Gyulától. Szövegét irta: Oláh Gábor. Énekli a 190 éves kollégiumi kántus. Karnagy Szigethy Gyula főiskolai énektanár. 10. a) Liszt: A Wallenstadti tónál. b) Liszt: Sonetto del Petrarca. c) Liszt: Szent Erzsébet a hullámok felett. Zongorán játsza: Höchtl Margit zongoramüvésznő, a városi zeneiskola tanára. 11. Liszt: Les Préludes. Szimfónikus költemény. Előadja a Máv. filharmonikus zenekar. Vezényel Szathmáry Endre karnagy.

Népünnepély

Junius 30-án, vasárnap délután 2 órától kezdve Népünnepély lesz a Nagyerdőn. A teljesen elzárt területen sokféle szórakozás vár a közönségre.

Lesz négy helyen térzene, fonatossátor, cukrászda, csemegepalota, buffet. Lesz három nyilt szinpad, ahol egész nap rolyton tartanak az előadások. A legpompásabb bohózatok, tréfás jelenetek, táncok és számtalan szórakozás. A népünnepélyre 30 fillér a belépő dij. Jegyek csak a helyszinen válthatók.

Különlegességi vásár és kiállitás

A debreceni országos ünnepségek már junius 23-án, vasárnap különlegességi kiállitás és vásárral vették kezdetüket. A kiállitást és vásárt a Szent Anna-utcán, a kath. leányiskola épületében, udvarán és kertjében rendezték be. A kiállitás junius 30-ig vasárnap estig marad nyitva. A kiállitás mindennap reggel 9 órakor nyilik és este 8 óráig marad nyitva. Azok, akik Általános jeggyel birnak, a kiállitásra csak egy izben mehetnek és jegyüket lebélyegzik.

Országos rádiókiállitás

a Vármegyeháza disztermében junius 28, 29 és 30-ik napjain lesz. Megnyilik junius 28-án délelőtt 10 órakor. A kiállitást beszéd keretében dr Vásáry István polgármester, a Keletmagyarországi Rádió Társaság elnöke nyitja meg.

A kiállitás reggel 10 órától este 11 óráig állandóan nyitva van. Belépő dij személyenként 50 fillér.

Székely kongresszus

Az országos ünnepségek alkalmával Debrecen városában 500-on felül lesz azoknak a száma, kik a Székelyföldhöz tartoznak. Ez oknál fogva a debreceni Székely Társaság elhatározta, hogy a nemzeti gondolat ébrentartására mintegy egy órai időt szentell s rögtönzött összejövetelt fog tartani szombaton délután öt és hat óra között a Lorántffy-utcán lévő Mezey-féle vendéglőben.

Atlétikai bajnoki verseny

A MASz keleti kerületének bajnoki versenye junius 29. és 30-án lesz az egyetemi sporttelepen a dalosünnepéllyel kapcsolatban. A verseny szombaton délután pontosan fél 4 órakor, vasárnap délután 2 órakor kezdődik. A szombati napraa 1 pengős belépődijakat állapitott meg a rendezőség, mig a vasárnapi versenyre a dalosünnepélyre váltott jegyek érvényesek.

Kirándulás a Hortobágyra

Az országos ünnepnapok alkalmával 28, 29 és 30-án sürü autóbusz és vonatjáratok lesznek a Hortobágyra, ahol a csárda közelében terelik a legszebb gulyát, ménest, nyájat. Ott lesznek a karám és a vasaló. A pásztorélet bemutatása. A Hortobágyra személyenként a vasuti jegyen kivül negyven filléres jegyet kell váltani. Akinek azonban Általános jegye van, annak ez a jegy belépő jegyül szolgál.

Soha még ilyen olcsón

nem vásárolt férfi és női

cipőt,

mint a most kezdődő idényárusitásunkon.

Tájékoztató áraink:

Női szines divatcipők

9.50, 12.50, 14.50, 16.50

Férfi cipők

16.50, 19.50, 22.-- és feljebb.

Turul Cipőgyár Rt.

Debrecen, Piac-utca 63.

Az első országos dalosverseny Debrecenben hatvan évvel ezelőtt

(A Hajdufőld tudósitójától.)

A huszonkettedik országos dalosverseny zajlik most le Debrecenben, olyan fényes keretek között, hogy a verseny három napjára kulturális szempontból Debrecen került az ország érdeklődésének homlokterébe. A magyar dalkultura lelkes munkásai a dalosok most huszonkettedszer mutatják meg a világnak azt a bámulatosan szép kincset, amely felbecsülhetetlen értékkel gazdagitja a magyar müvészetet s amelyet soha semmiféle Trianon elrabolni nem tud, mert a magyar dal diadalmasan szárnyal át határokon és fellegeken tulra, megdobogtatja a csüggedő sziveket, megpezsditi a lankadó vért és táplálja a reményt a biztos, boldog magyar jövendőre!...

Huszonkettedszer gyülnek össze a dalosok, hogy most innen, a csonka haza büszke végvárából tizezer ajakról röppenjen el az a dal az elnyomott testvérekhez. Ma biztatást és reményt jelent. Hat évtizeddel ezelőtt pedig, amikor első izben tartottak Debrecenben országos dalversenyt, a mélységes hálát jelentette. Akkor hosszu, keserves idők után először zughattak fel szabadon, mindent elsöprő erővel a Himnusz és a Szózat magasztos akkordjai.

1868. szeptemberében, az első debreceni országos dalárdaünnepélyen...

Debreceni dalárverseny 1868-ban

Szeptember utolsó napjaiban volt. Égető forróság tüzött a dalosokra s a Cegléd-utcai dalcsarnok homlokztán büszkén lobogtak a háromszinü zászlók s csillogot-ragyogott az ország és a város cimere. Igy vonult be oda hatvanegy dalárda több, mint ezer dalosa. Az akkori ujság „Alföldi Hirlap" már szeptember legelején hatalmas betükkel reklamirozta a dalosversenyt, amelyhez, — mint jelezte, — nem lesz fogható az egész országban. A városi előljáróság, a hatóságok, a különböző egyesületek együttes erővel szorgoskodtak a nagy ünnepély sikere érdekében, élükön Komlóssy Imre, akkori főkapitánnyal, a daláregylet elnökével és Csanak Józseffel. Szeptember hó 18-án, a verseny első napján egy hangyaboly volt az egész város. Zászlók lobogtak, harangok zugtak s amikor az 1107 dalos megérkezett, az indóház előtt felzendült a helybeli dalosok ajkán a jelige:

„Éljen az ének, éljen a dal.
Benne öröm van és diadal!

Lobogók alatt ezer és ezer embertől kisérve vonultak be a városba a vendég-dalosok, akik Csanak Józsefet, —háza elé érkezve, — lelkesen megéljenezte.

Az egyetlen baj

Este a szinházban hangverseny volt a dalosok tiszteletére. Erről a hangversenyről az „Alföldi Hirlap" másnapi beszámolójában megállapitotta, hogy igen nagyon változatos volt a programm, megkapóan jó volt az előadás, „egyéb baj nem történt, csak hogy a hőség szinte kiállhatatlan vala a szinházban." A fáradt dalosok akkor bizony édes-keveset törődtek a szerenáddal, hanem a hangverseny után valamilyen ágyba kerültek, hogy másnap kipihenten álljanak a szigoru zsüri elé, a Cegléd-utcai dalcsarnok pódiumán.

Szeptember 20-án zajlott le a főverseny a dalcsarnokban, amelyet a Cegléd-utca végére épitettek, ahova zászlók alatt vonultak fel a dalárdák. „Elől a katonai zenekar harsogtatván hatalmason játszott indulóit, utána pedig a sajátságos érdekes alakzatu egyénekből álló egyes külön daloscsoportozatok lépkedtek a széitől vidáman lobogtatott zászlók után és alatt olyan fénnyel, melyhez hasonló pompás látvány még ez ideig Magyarország egy városában sem bontakozott ki és nem vala szemlélhető".

A dalcsarnok homlokzata olyan monumentális volt, hogy az az egész Cegléd-utcában látszott. A homlokzat várkaput ábrázolt bástyázattal és két melléktoronnyal, amelyeket hamuszinüre festettek és „ormaikon pazarlással készitett szép zászlók játszadoztak a beléük fogódzó fuvalmakka." Megtudjuk a lapból azt is, hogy a dalcsarnok szinpadja olyan volt, mint egy óriási sugólyuk, boltozatai szegélye háromszinü kelmével volt futtatva, a legtetején pedig hatalmas aranylant diszlett, jobbra és balra az ország, illetőleg Debrecen város cimere.

A verseny 8000 főnyi közönsége

A verseny reggel 10 órakor kezdődött három csoportban. Az ujság elragadtatott hangon irja erről a beszámolóját, amiben azt is elmondja, hogy a versenyt nem lehetett teljesen zavartalanul élvezni, mert a födetlen helyiségben irtózatos hőség volt, amey égette az embereket, másrészt pedig nagyon zavarólag hatott az igen forró és erős déli szél, amely egész napon át uralkodott. Csillag alatt megjegyzi a lap, hogy „számos nőnek a nyakát a nap égető sugarai felperzselték még a vékony ruhán át is."

Akkori becslés szerint mintegy nyolcezer főnyi közönsége volt a dalosversenynek, ezek között azonban igen kevés volt a középosztálybeli és a vidéki. Elképzelhető, hogy mit jelentett hatvan évvel ezelőtt ez a nyolcezer ember, mikor Debrecennek a lakossága számban a mostaninak még a felét sem érte el. S ezt az óriási embertömeget egyetlen, hirtelenében felépitett fedetlen csarnokban helyezték el, természetesen az 1107 versenyző dalos is szaporitotta a számukat.

Lakoma a szabadban 1500 vendéggel

A verseny délután két órakor ért véget s ezután a lakoma helyére vonultak az indóház melletti szabad térségre, ahol hatvanöt óriási asztalt teritettek fel s ezek körül ezerötszáz vendég foglalt heylet. A menü öt fogásból állott s volt ezenkivül szőllő, bor, savanyuviz. A lakomán száz és száz pohárköszöntő hangzott el — a régi szokás szerint — miközben sokszorosan dörögtek a tarackok s a lőpor füstje feketén vette körül a vigadó várost.

Este diszelőadás volt a szinházban, amikor is a „Tékozló" cimü darabot mutatták be. Szinház után a Népkertben táncvigalom kezdődött, amelyen kétezer ember vett részt s amely virradatig tartott.

A jutalmak

Az országos dalárversenyt szeptember 21-én országos közgyülés zárta be, amelyen a versenyzsüri itéletét is kihirdették. Az első debreceni dalosversenyen a pécsi dalárda nyerte az első dijat, egy hatalmas serleget. Második lett az esztergomi dalárda, amely aranyérmet kapott, harmadik az aradi, melyet karnagyi pálcával jutalmaztak s végül a negyedik dijat, az ezüstérmet a pesti Nemzeti Dalkör vitte el. Dicséretet kapott a debreceni református református főiskolai énekkar, a szombathelyi dalegylet, a Kecskemét városi dalárda, a kolozsvári és a jászberényi dalárda.

A jutalmak kiosztásával befejeződött a dalosünnep s a vendégek másnap távoztak el Debrecenből.

Egy 60 éves programm

Érdekesség szempontjából közöljük itt az első, 1868. évi debreceni dalárverseny programmját:

1. Himnusz. Éneklik az összes dalárdák, Erkel Ferenc, a pesti Nemzeti Szinház főkarnagyának vezetése mellett.
2. Verseny-előadása nyolc egyes dalárdának.
3. Komócsy József—Mosonyi Mihály zeneszerzeményét: „Szentelt hantok" Erkel Ferenc vezetésével éneklik az összes dalárdák.
4. Verseny-előadása nyolc egyes dalárdának.
5. „Harcos imája", Lachner Ferenc zenéje. Erkel F. vezetésével éneklik az összes dalárdák.
6. Verseny-előadása hét egyes dalárdának.
7. Szózat, Erkel F. vezetésével éneklik az összes dalárdák.

*

Ilyen volt hatvan évvel ezelőtt a debreceni országos dalárverseny. Talán még meglehetősen primitiv a mai viszonyokhoz képest, de akkor indult jóformán arra az utra, amely a magyar dalkulturának mai magaslatához vezetett. Ma pedig már olyan magas fokon áll, hogy a magyar dal diadalmasan szárnyalhatja be a világot kulturánk és magyarságunk dicsőségére.

Benyovszky László.

A sziguranca csak arra való, hogy kommunista és irredenta összeesküvéseket rendezzen

A magyar párt követelte az oláh kamarában a hirhedt szervezet megszüntetését

Bukarest, junius 28.

(A Hajdufőld tudósitójától.)

A endőrség, csendőrség és az állambiztonsági hivatalok átszervezéséről szóló törvény tárgyalása tegnap délután és az éjszakai ülésen parázs vitát és szokatlanul erélyes felszólalásokat eredményezett. Pistiner szociálista képviselő a kormány szemére vetette, hogy a szigurancát nem csak nem szüntette meg, — mint azt az ellenzéken hangoztatta, — hanem befoyását növelte és most már az egész államrendőrséget szigurancává alakitotta át.

Politikai ügyosztályra és rendőrségre nincsen semmi szükség — mondotta Pistiner. A sziguranca ugy sem védi az alkotmányt és az államrendet, mert hiszen Averescu tábornok csak nemrégen szőtt összeesküvést a korona ellen s a sziguranca ehhez tétlenül asszisált. A politikai rendőrségnek müködése főleg arra irányult, hogy ártatlan és veszélytelen emberek magatartását figyelje és kémlelje, amit ezenkivül tett, az csak kegyetlenség és törvénytiprás volt. Kinozták az állampolgárokat, jogtalanul elkobozták a sajtótermékeket és megtöltötték a jilavai fegyház kazamatáit ártatlan emberekkel.

Pistiner után Rascanu tábornok mondott kritikát a javaslatról és kifogásolta a rendőrségnek politikai ügyekbe való beavatását. Nagy zaj támadt, a szociálista képviselők a padokat verve hangoztatták, hogy a sziguranca börtöneiben rettenetesen kinozták a sokszor teljesen ártatlan embereket.

Mircea szociálista képviselő éles hangon kiáltja:

— A munkásság tovább nem fogja türni a sziguranca hivatalos provokálását. Megtalálja majd az eszközét annak, hogyan védje meg az emberi jogokat, hogyan szüntesse meg a kegyetlenkedéseket az állambiztonsági hivatalok pincéiben.

Magyar Párt

Laár Ferenc a Magyar Párt nevében szólott hozzá a törvényjavaslathoz. Példákat emlit fel arról, hogy a szigurancia minden ok nélkül irredenta perekket kovácsolt, amelyek a gyanusitottak megkinzása után, vagy egyáltalán nem kerültek biróság elé, vagy aztán a törvényszéki tárgyaláson derült ki, hogy az egész ugynevezett összeesküvés agentprovocateurok munkája volt.

A Magyar Párt követei a sziguranca intézménynek a megszüntetését.

14031/929. VI.

HIRDETMÉNY.

A városi Tanács a Kövesdy-féle árvatartó alapitványból ruházandó gyermekek 1929. évi cipő és ruhaszükségletének biztositására irásbeli versenytárgyalást hirdet.

Az irásbeli zárt ajánlatokat 1929. évi jnlius hó 31-én, szerdán délelőtt 11 óráig a tanácsi VI-ik közigazgatási rengészeti ügyosztálynál (Városháza, magas földszint 13. szoba) lehet beadni.

A vállalati feltételek és ajánlati ürlap ugyanott szerezhető meg, ahol bővebb felvilágositást is lehet szerezni.

Debrecen, 1929. junius 24.

Városi Tanács.

A Hajdufőld
hirdetéseit egész Tiszántul olvassa

Dalosünnep befejezéséig
10%-os engedményt nyujt a
CSILLAG KALAPSZALON
Csapó utca 5. szám.

A KARÉNEKLÉS TÁRSADALMI FELADATAI

Az a züllöttség, amelybe erkölcsi tekintetben Európa népei világháboru után belesodródtak, a trianoni szégyenbéke, amely hazánk megcsonkitásával gazdasági életünket tönkretette, óriási sullyal nehezedik társadalmunk lelkére, mely az élet harcában, a mindennapi kenyér utáni tülekedésben nyugvópontra törekszik, hogy enervált idegeit megnyugtassa és életkedvét megőrizze. Az isteni gondviselés a müvészetet adta az embernek, hogy életét kellemesebbé tehesse. A legközvetlenebb müvészet a dal, amely hangulatot kelt, — amely kiragadja az embert köznapi foglalkozásából, hogy élvezze az élet örömeit, enyhitse bánatát, szenvedéseit, fokozza hitét, reményét.

Nincsen a sziv hurjainak az a skálája, amelyet a dalban ki ne lehetne fejezni. A természet által belénk oltott müvészet iránti hajlam minden egyes emberben más más formában jut érvényre. Vannak, akikben a müvészet iránti fogékonyság már kora ifjuságában jut érvényre, másoknál később, de kellő tanulás és gyakorlás által mindenkinél bizonyos eredményt érhetünk el. A legalkalmasabb és leginkább hozzáférhető a dalkultura, melyet a dalos egyesületekben mint tömegképző eszközt alkalmazhatunk mind a két nemnél. Az egyes kormányok ugy nálunk, mint főleg külföldön, már régóta belátták a dalnak az emberi lélekre kiható nemesitő mivoltát, mely fegyelmező, összetartó, megnyugtató hatásával az egymást megértő, hazafiasan gondolkodó néprétegek nivellálását vonja maga után, akik a harmóniában egybeolvadva egy magasabb eszményi világ szolgálatában állva, benső meggyőződésüknek, lelki közösségüknek adhatnak kifejezést.

A hangoknak rezonanciája leginkább az énekkarban, a dalárdában érvényesül, az egyszerü népdaltól egészen a legnehezeb müdalig. A magyar nép dalos nép. Talán alig van nemzet a világban, mely történelmi multjával, harci tetteivel, lovagiasságával, szenvedéseivel, küzdelmeivel, társadalmi, családi viszonyaival annyira összeforrott volna a dallal, mint a magyar. S mégis, ha végig nézünk hazai dalegyesületeink számán, a magyar ember nem szereti az egyleti életet, neki a szabad természetben való éneklés az élete. Mig a külföldi országokban százezer számban vannak a dalos körök, melyek a nemzeti müvelődés központjában, a nemzeti müvészet müvelődését fejlesztik, addig nálunk alig 100—200 dalos kör áll a dalkultura szolgálatában.

Pedig a mai korszellemnek nemzetközi viszonylatait tekintve, nincsen fontosabb és nyomatékosabb eszközünk a nemzetközi légáramlat által megfertőzött magyar néplélek megmentésére és immunizálására, — mint a magyar dal, amely egyesegyedül a magyar nemzeti érzésnek, a hazafias meggyőződésnek, a nemzeti tömörü ésnek egyetlen fellegvára. — Van-e szebb látvány, amikor falvainkban felcsendül a magyar dal egyes hazafias ünnepélyen, egyéb alkalmakon és összejöveteleken, amikor egy fegyelmezett népet énekkar akár a templomban, vagy szabadban énekli a nemzet hymnuszát, vagy szózatát! A magyar dal szociális szempontból egyik leghatékonyabb ellenszere a nemzetközi eszmék terjedésének. Hazánk egyetlen egy községében sem hiányozhatik a magyar dalkör. Mennyi félreértést, politikai surlódást, társadalmi elkülönitést, felekezeti békétlenséget lehetne egy jól szervezett dalkör révén elkerülni.

A hatóságoknak egyenesen kötelességükké kellene tenni, hogy a dalaskörök szervezését hivatalból maguk kezdeményezzék. A dal az összekötő kapocs nemcsak itt benn, az országban, hanem kint, az ország határain tul elszakitott magyar vidékek között is. Látjuk ezt Erdélyben, ahol a háboru előtt a ig 50 daloskör müködött, ma a román hatóságnak magyarellenes kulturpolitikája folytán az erdélyi magyarság az egyház i énekkar jelszava alatt a magyar dal müvelésére helyezi sulypontját, ugy, hogy ma Erdélyben körülbelül 200 magyar dalosegylet müködik, nagy anyagi nehézségekkel, de annál nagyobb lelkesedéssel. A magyarságnak egyetlen menhelye Erdélyben a magyar dalkör. Ha azt akarjuk, hogy valamikor a tőlünk jogtalanul elrablott régi területeink ismét visszakerüljenek, ugy nem hagyhatjuk figyelmen kivül a testvéreink érzelmeivel egybehangzó magyar dalt, mely a legerősebb kapocs a magyar mivoltunk nyomatékos kifejezésére.

A magyar dallal karöltve gondoskodás történjék a dallal rokon népmüvészetnek a támogatására. A régi népszinmüvek, betlehemes játékok, mondókák bemutatására, továbbá a magyar táncnak általános müvelésére. Ezek a történelmi mutatványok mindannyian sorozatos folyományai a régi néplélek megnyilvánulásának, melyek felujitása a nyugatról beözönlő nemzetközi szindaraboknak erkölcstelen, házasságtörő és léha vonatkozásai ellen, valamint a szemérmetlen lábak rángadozó, izléstelen foxtrottok és charlestonok kiküszöbölése ellen a legjobb ellenszerek. — Magyar mulatságon csak magyar dalnak, magyar táncnak szabad elhangzania. Ha ezt az elvet elfogadjuk, ugy az egész vonalon egy csapásra kivetjük saját testünkből a kelevényt, amely erkölcsi sülyedésünknek, családi életünk megbolygatásának, az egykének s nincsének régi kórokozója. A müvészet fegyvereivel kell hazánk társadalmi életének életerejét megmenteni az elzülléstől, mely egy szebb, egy boldogabb, egy hazafiasan gondolkodó egészséges nemzedéket von maga után.

Ujból megindul a teljesen átalakitott és a legmodernebbül felszerelt

Hortobágy mümalom.

Foglalkozik a malomipar minden ágával, végez ugy kereskedelmi, mint vámőrlést és darálást a legkényesebb igényeknek megfelelően. **Minden őröltető saját terményét kapja vissza.** Liszt, korpa és mindennemü őrlemények eladása Malomtelep: **Debrecen, Böszörményi ut 1.** Telefonszám: 1—79. Felvilágositással szolgál

KERÉKGYÁRTÓ ISTVÁN malomtulajdonos.

Minőségben és olcsó árban a

Magyar Ruhaipar

vezet.

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha nagyáruháza

az

Arany Bika-szálló épületében

van.

Pusztitó tüzvész az oláh petroleumvidéken

Bukarest, junius 28.

A moreni-i 12. számu szonda már több mint három hete feltartóztathatatlan erővel ég és az összes oltási kisérletek eredménytelenül végződtek. Naponta milliós értékek pusztulnak el s a romániai petroleumtermelést tegnap ujabb csapás érte: kigyulladt a Steaua Romana társaság 42. számu szondája is és most már két hatalmas tüzoszlop pusztitja a nyersolajat.

A tüz a scoruji petroleum-üzemben keletkezett. Kigyulladt az egyik tartály, majd a lángok átterjedtek a 42. számu szondára, amely a közelben fekszik. Csak magának a petroleumfinomitónak a leégése négymillió lei kárt jelent, nem számitva a szonda égését, amely a moreni-i szondánál is nagyobb mennyiséget pusztit el.

Az egész Prahova-völgyében megbénult a petroleumtermelés. Száz és százféle kisérletet tettek már a tüz elfojtására, de egyik sem sikerült. A mérnökök is letettek arról a reményről, hogy mesterséges uton elfojthassák a tüzet és csak a szerencsétől, a véletlentől várják a tüz enyhülését. A hőség a szondák közelében elviselhetetlen s a szomszédos üzemeknél is meg fogják szüntetni a munkát.

A közmunkák megindítását sürgette a Kereskedelmi Kamara közgyülése

(A Hajdufőld tudósitójától,) *Sesztina Jenő* kamarai elnök a kamarai tagok élénk részvétele mellett nyitotta meg csütörtökön délután fél 4 órakor a kereskedelmi és iparkamara közgyülését.

Ezután dr. *Radó Rezső* kamarai főtitkár referálta az elnöki előterjesztéseket.

A kamara háztartási ügyeinek letárgyalása után megalakitotta a közgyülés az állandó bizottságokat, majd *meghirdette az 1929 évi ösztöndijakat, kiirta a munkásjutalmakat és odaitélte a jeles eredménnyel végzett 105 tanoncnak a tanonci kitüntetését.* Elhatározta a közgyülés hogy a *debreceni ipartestületet* székházszervezési törekvésében *évi 1000 pengős segélyösszeggel* fogja 10 éven keresztül segiteni.

A kamara a földmunkás-szövetkezet ellen

Beszámolt dr. *Radó Rezső* főtitkár a kamarának azon akciójáról, amelyet az *OKH földmunkás-szövetkezet* utépitési ügyében folytatott. Ez a szövetkezet ugyanis, hitelezési müvelettel kombinálva generál vállalkozásként végez utépitéseket. A magánvállalkozás vele versenyezni nem tud, mert a földmunkás szövetkezet közszolgáltatása a legminimálisabb, kamatmentes állami kölcsönnel dolgozik.

A kamara fellépésének meglett az az eredménye, hogy a jövőben a szövetkezet tevékenységét a vonatkozó rendelet által meghatározott földmunkára fogják visszaszoritani.

Elhatározta a közgyülés, hogy augusztus 1—4 napjai között megrendezi az *ipartestületi jegyzői tanfolyamot.*

Tudomásul vette a közgyülés, hogy a kamara elnöki tanácsa dr. *Torda Balázs* ügyvédjelöltet a kamara segédfogalmazójává nevezte ki.

A tulzott állami költekezés

A kamara zárószámadásainak tárgyalása előtt *Bogdán Ferenc nyiregyházi küldtag* a rendkivül nagy figyelmet és érdeklődést keltett felszólalásában *a kamara müködésére vetett visszapillantást* és azt hangoztatta, hogy ennek a kamarai ciklusnak a tagjai becsületesen eleget tettek tisztségüknek. Mély szomorusággal szólott azonban arról, hogy az államháztartásban a kiadási politika terén még mindig nem érvényesül a mérséklet s ahelyett, hogy a kiadások lefaragására törekednének, *állami költségvetéselőirányzatunk kiadási oldala folyamatos expanzivitást mutat,* ami alatt előbb-utóbb el kell vérezni. A kamara közgyülésének kell tehát hangot adni abban a tekintetben, hogy egy bizonyos időre az állami költségvetés kiadási oldala rögzittessék meg, mert különben a folyvást emelkedő kiadások alatt a magángazdaság teljesen el fog vérezni.

Bogdán Ferenc küldtag beszéde általános tetszéssel és helyesléssel találkozott.

Szeptemberben lesznek a kamarai választások

Dr. *Harsányi Imre* ügyvezető titkár számolt be ezután a *kamara ujjáalakulása érdekében megtett intézkedésekről,* amelyek eredményeképen szeptemberben a kamarai választások a kamara egész területén meg fognak történni.

A kiskereskedelmi hitelakció lebonyolitásának közeli megkezdését helyesléssel fogadta s megelégedéssel vett tudomást arról, hogy a kamara területére 1.000 000 pengős kiskereskedelmi hitel fog jutni.

Fagykárok, közüzemek és közmunkák

Állást foglalt a kamara a *kisexistentiáknak a forgalmi adó* alól *való mentesitése mellett és a fényüzési adó alá tartozó cikkek közül a közszükségleti cikkeket sürgősen kivenni kéri.*

A fagykárosult vidékek adóterheinek enyhitése érdekében a pénzügyminiszter urat küldöttségileg fogja felkeresni.

Dr. Olasz Vilmos h. titkár előadásában foglalkozott a *közüzemek kérdésével* és egy *országos egységes demonstrativ naggyülés* tartásához *hozzájárult.*

A tiszántuli munkanélküliség enyhitése érdekében a kamara közgyülése *kivánja azt* hogy a *tervezett közmunkákat sürgősen kezdjék meg* és különösen az *utépitést erőteljesebb tempóban és mérvben végezzék.*

T.
FORRÁSKEZELŐSÉG
MOHA.
Midőn a Mohai Ágnes-forrásvizéről, mint **kitünő gyógy és asztali viznek** különösen **hurutos bántalmak, székrekedés, vérszegénység és étvágytalanságnál** észlelt nagymérvü gyógyhatása és **kellemesen élvezhető** ize miatti teljes megelégedésemnek kifejezést adnék, egyuttal nyilvánitom, hogy ezen **üditő és egészséges gyógyhatásu** hazai ásványvizet fogyasztásra mindenütt, hol tehetségemben áll **melegen ajánlom.**
Dr Akantisz Justin
városi főorvos, Eger.

Olvassa a Hajdufőldet!

M. A. C.
24
órás
Hősök emlékversenyén
az oldalkocsi kategória
győztese
Urbach László
A. J. S.
motorkerékpáron.
Az összes motorkerékpárok **abszolut legjobb** átlagsebességét futja, melyet csak a helyezett autók tudtak elérni.
Solo kategoria
győztese
Kassa Károly
350 HC.M.
HARLEY-DAVIDSON
Oldalkocsi kategoria
Második
HARLEY-DAVIDSON
Harmadik
HARLEY-DAVIDSON
A soló kategóriában egy **két évi** mindennapi használatban levő cca **20 000 kilométert már megtett,** teljesen szeria **350 kcm alulvezérelt** Harley-Davidson **győzött** a lényegesen nagyobb hengerürtartalmu gépekkel szemben.
Az oldalkocsi kategória második helyezettje **két év** óta állandóan használatban levő Harley-Davidson, a harmadik helyezett pedig egy **közel négy éves 100.000 kilométeren** felül futott 1200 kcm erősségü modell, tehát az összes **győztes Harley-Davidson** motorkerékpárok mind használt teljesen szeria modellek és ennek dacára ezen **100%-ig** megerőltető versenyt fölényesen nyerték a szintén résztvett számtalan gyári uj speciál gépekkel szemben.
Minden hozzáértő tudja, mit jelent **24 órán keresztül éjjel nappal** egyfolytában magas fordulatszámmal járatni a motort, teljes sebességgel menni rossz utakon, helyenként szakadó esőben megtenni **ezer kilométeren felüli távolságot.**
Ez az eredmény fényesen igazolja
100%-os
megbizhatóságot tökéletességet
Mindkét gyártmányt képviseli
Majláth Budapest, VI. Gróf Zichy Jenő-u. 17. VI. Hunyaditér 12.
Tiszántuli képviselet és raktára
Müszaki és Kereskedelmi Társaság
Horváth és Miklós
Debrecen, Hunyadi-utca 17—19.
Sürgönycim: MÜKETÁR. Telefon: 4—45.

A NEMZETI MUNKAVÉDELEM ÉS A MUNKÁSSAG

A Magyar Nemzeti Munkavédelem állami fennhatóság alatt álló intézményét az utóbbi időben számtalan támadás érte a sziciáldemokrata pártvezetőség részéről. Ennek oka a munka megvédésnek nemzetfenntartó jelentőségében és mindenekelőtt a munkavédelmi hivataiok nagyarányu szervezkedésében keresendő. Hogy a parlament szélsőbaloldalán elhangzott támadások mennyire helytelenek, hogy a Nemzeti Munkavédelem, — mely az állami életet biztositó munkavédésen keresztül az összes társadalmi osztályok boldogulását szolgálja, — mily fontos és küldetéses szerepet tölt be a magyarság életében, arra vonatkozólag érdekes megállapitásokat közöl a „Munkavédelem" c. folyóirat alábbi közleménye:

„A szociáldemokrata alapon álló magyar munkásság az utóbbi időben ismételten hangot adott ellenérzületének a nemzeti munkavédelemmel szemben.

Joggal kérdezhetjük: honnan ered ez az ellentétesség?

Mielőtt azonban a kérdés taglálásába bocsátkoznánk, illő, hogy e helyütt is röviden megállapitsuk, mi is tulajdonképpen az, amit Nemzeti Munkavédelem elnevezése alatt ismerünk: mi a célja és melyek azok az eszközök, amelyek igénybevételével ideáljai megvalósitására törekszik?

Valamint az egyénnek, ugy a családnak a tágabb értelemben a családok összeségének, a társadalomnak éltetője a Munka. A Munka termeli azokat a javakat, amelyek megélhetésünket lehetővé teszik. Ez a Munka a technika ffejlődése folytán igen sokféle. Van olyan, mely csak az egyén vagy csak egy család megélhetését szolgálja. — de van több család, — tehát társadalom létérdekének szolgálatában álló.

Az egyén, vagy egy család érdekét szolgáló Munka magánérdek, az tehát az összeség létérdekét közvetlenül nem érinti.

Létérdek, vagyis közérdek az a Munka, amley az egész társadalom prosperitását megalapozza. Az a Munka, amely kitermeli az élelmet, vizet, világitást; élteti a közlekedési eszközöket, p. u. a vasutat, hajózást.

A fejlődés magával hozta ezeknek az üzemeknek nagy arányu megnövekedését. Nagyobbodott az üzem, de ezzel egyidejüleg nagyobb lett a benne dolgozó munkások száma. A dimenziók növekedésével csak sulyosbodott az érdekellentét, mely kezdettől fogva az üzem egységességét két részre bontotta; üzemi érdekre és munkás érdekre. E kettő közötti érdekellentétből fakadt a Tőke és Munka, polgár és munkás közötti harc. Ez a harc vetette szinre korunk ujszerü tömegmozgalmát: a sztrájkot.

Hogy tehát egy ilyen közédekü üzemben a sztrájknak az egész társadalomra nézve mérhetetlenül káros hatásait megelőzzük, kellett valamit életre kelteni, ami a siker reményével vegye fel a harcot azzal, sztájkot a munkásság szervezkedése tette lehetővé, az ellensulyozás itt is csupán szervezkedés utján érhető el. Ez az elgondolás hozta létre a Munkavédelem szervezetét nemcsak hazánkban, hanem majdnem valamennyi európai államban.

A Nemzeti Munkavédelem a Nemzet összeségének, tehát a köznek létérdekét szolgálja. Áll pedig: önként összeállott polgárok, férfiak és nők szövetkezéséből. Célja ennek: a közérdekü munkának a megvédése, ha annak folytonosságát sztrájkveszély fenyegeti. Eszköze: ugyanaz a kalapács, vagy egyéb szerszám, amely valamilyen okból nyugszik.

Az előbb közérdekü Munkát emlitettünk, mint amelynek védelmére kelnek szükség esetén a Munkavédők, hangsulyozva, hogy a magánérdekü Munka szünetelése hidegen hagyja a szervezetet.

Midőn közérdekről szólunk, ezt kifejezetten csak a társadalom összeségére vonatkoztatjuk, amelynek pedig a munkás és családja ép ugy tagja, mint a tisztviselő, iparos vagy földmives.

Ha tehát valamely közüzemben bármiféle okból sztrájk tör ki, a Nemzeti Munkavédelem előre kiképzett tagjait arra a munkahelyre állitja, amelyet a munkás meggondolatlanul elhagyott. A munka szünetelésének okát nem vizsgálja nem avatkozik a tőke és munka harcába, csupán az a magasztos gondolat vezérli, ami egyébként minden hazafias polgár kötelessége, hogy saját fizikai ügyességével, szakképzettségével ismét müködésbe hozza a leállitott gépeket, kezébe vegye a kalapácsot, mindaddig, amig a sztrájkoló munkás munkahelyére ismét visszatér.

Csak osztatlan elismerés és hála lehet osztályrésze a munkavédőnek, nem pedig gáncs. Ha nincs viz vagy világitás, ha vonat nem közlekedik, egyformán szenved polgár és munkás.

A Nemzeti Munkavédelem nem küzd a munkásság ellen, ami nemcsak vázlatokból világlik ki, hanem abból a tényből is, hogy 7 éves fennállása óta egyetlen esetben sem állt hivatásos munkavédő magánjellegü üzem termelésének szünetelése esetén munkába.

Teljesen légbőlkapott és alaptalan a munkásság részéről ismételten kinyilatkoztatott vád, hogy ... a szervezet egyoldalu osztályérdeket szolgál, melynek az a hivatása, miszerint a munkásságot jobb élhetőségek kiverekedése iránt inditott „jogos" harcuk közepette, hátbatámadja. A Nemzeti Munkavédelem akcióval nem osztályérdekeket szolgái, hanem egyetemes nemzeti érdeket.

A közérdekü Munka szent, mert nélküle tönkremenne az állam; annak megvédése mindennemü merénylettel szemben (a sztrájk merénylet a Munka ellen) nem honpolgári kötelesség, hanem egyenesen a lét vagy nem lét kérdése. Mert képzeljük csak el, mi lenne, ha p. u. az ország fővárosában, vagy más vidéki városban csak néhány órára is szünetelne a vizszolgáltatás vagy — teszem fel — sötétség borulna akár csak egy éjjelre az egész fővárosra? Vagy ha megállnának a votok? — amint ez — a sok közül csak t ragadjuk ki — hazánkban 1923-ban meg is történt, mikor a Nemzeti Munkavédelem volt az utolsó mentsvár az állam rendjének védelmében, mely feladatát soha nem sejtett gyorsasággal és szakértelemmel — általános megelégedést és köszönetet váltva ki — oldotta meg. Elfelejtette a magyar munkásság, hogy ennél a vasuti mozdonyvezető és fütő sztrájknál a Nemzeti Munkavédelemnek köszönhette a főváros zavartalan élelmezését a több napos sztrájk alatt munkavédő élelmiszer szükségvonatok üzembehelyezésével és járatásával?

Külföldi munkavédelmi szervezetek is számtalan esetben álltak közérdek szolgálatában munkába. Ezeknek a munkábaszólitásoknak lefolyását részben ismertettük már füzetünk hasábjain, részben pedig a jövőben tárjuk olvasóink elé.

Ugy a magyar, mint a külföldi munkavédelmi szervezetek munkábaállitásai élő bizonyságai annak, hogy ezek a szervezetek mindenütt távoltartják magukat a tőke és a munka harcától, távol maradnak a magánérdek szolgálatában álló üzemekben esetleg beálló munkaszünettől s kizárólag a közérdeket szem előtt tartva, csakis akkor lépnek akcióba, amikor az egész társadalom jólétét, létérdekét veszélyeztető sztrájkmozgalom megbénit valamely üzemet.

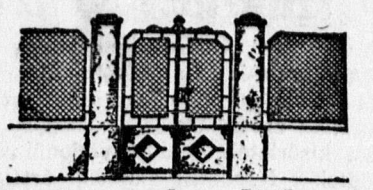

Sodronykeritések

Neubauer János

Kétmalom utca 4. Telefon 15-62.

Nyugodt lelkiismerettel bizzuk olvasóink itélőképességére annak elbirálását, hogy vázoltak alapján lehet-e valami alapja a magyar munkásságnak a Nemzeti Munkavédelem intézményével szemben elfoglalt és több izben kifejezésre juttatott ellenérzületének.

Talán nem kalandozunk messzire az igazságtól, ha abbeli véleményünknek adunk kifejezést, hogy ez az ellentétesség valószinüleg onnan származik, hogy a magyar Nemzeti Munkavédelmet vagy annak tagjait sejtették más társadalmi egyesületek tagjai által kifejtett akciók hátterében. Volt olyan eset is, hogy a Nemzeti Munkavédelmi szervezettől független müködést kifejtő egyesület tagja, teljesen illetéktelenül hivatkozott a nemzeti munkavédelem intézményére, bár egyáltalán nem volt utóbbinak tagja.

Nem mosakodás ez! De kritikája sem más társadalmi egyesültek tagjai által végrehajtott akciónak.

Soraink célja csupán annak megállapitása, hogy a magyar Nemzeti Munkavédelem szigoruan törvényes alapon állva halad pontosan előirt és megszabott utján.

Arra is rá kell mutatnunk, hogy ismételten előfordult, hogy sajtőcikkek irói intézményünk nevét elferditve közlik. Igy többek közt: bizonyos társadalmi egyesület Nemzetvédelmi alcsoportjáról beszélve, Nemzeti Munkavédelmet emlegetnek.

Joggal elvárhatjuk attól, aki intézményünkkel a nyilvánosság fórumán foglalkozni akar, hogy előbb lelkiismeretesen tájékozódjék. Ha pedig más társadalmi szövetkezésről akor valamit elmondani, nem keveri össze a neveket!

Magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállitója

Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó

Debrecen, Dégenfeld-tér 4. (Saját ház) **Telefon 11—85.**

Halottszállitást saját autóján végez vidékre is.

Dalosnapokon a legszebb ajándék és emléktárgyak

ANTALFY GYULA

sporlüzletében szerezhetők be. Szent Anna- és Batthyányi-u. sarok.

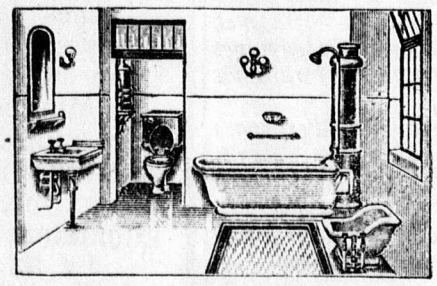

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI

CIKKEK KAPHATÓK:

SESZTINA LAJOS

VASKERESKEDÉSÉBEN

Bikszádi gyógyforrásviz

gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb!

Terjessze a Hajdufőldet

Poloskát,

svábbogarat, hangyát 24 órán belül kiirthat szabadalmazott irtószerrel. Kapható:

Stern

festéküzletben Piac-utca 10. sz. (Bikával szemben.) — Ugyanott magas fényü padlólakkok nagyon olcsón kaphatók.

A legsötétebb

szeplőt és májfoltot

tüneményes gyorsan eltünteti a

WÉHLY ARCKENŐCS No. I.

sömört, pattanást és egyéb bőrtisztátlanságot a

WÉHLY ARCKENŐCS No. II.

kimeritő utasitás magyar, német és francia nyelven mellékelve.

Minden szakbavágó üzletben kapható.

1 tég. kenőcs 2 pengő, szappan 80 fill.

Utánvétellel küld a készitő: **Wéhly István gyógyszertára Miskolcon** vagy a **Török J. gyógyszertár Budapest, I. Király-utca 12. szám.**

HIREK

1929 junius 29 (Szombat)

Prot.: Péter és Pál Kath.: Péter Pál

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-utca 3 — Isteni gondviselés, Petőfi-tér — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpádtér 1. — Mátyás király, Nyilastelep.

—

1929 junius 30 (Vasárnap)

Prot.: Pál eml. Kath: Pál eml.

A gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel a következők tartanak szolgálatot: Aranyegyszarvú, Kossuth-utca 8. — Aranyangyal, Piac-utca 50. — Isteni gondviselés, Petőfi-tér — Csillag, Árpád-tér 1.

—

1929 julius 1 (Hétfő)

Prot.: Tibold Kath.: Jéz. sz. v.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó, Piac-utca 33. — Arany Angyal, Piac-utca 50. — Reménység, Csapó-utca 22. — Sas, Hatvan-utca 70. Bocskay, Cegléd-utca 22. — Tisza, Péterfia-utca 76. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14.

— **Magyar munkásnak** ad kenyeret, ha harisnyáit Benyáts Emil gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben Debrecen, Piac-utca 18. szám, Tisza palota.

—

ERDÉLY

Fekete fák görnyedő serege
névtelen álmok
eltört hegedün felsiró furcsa dal,
Kiáltás a ködbe.
esti harangszó,
hervadt virág az Édesanyád sirján,
Köny a szemedben:
Erdély.

Wass Albert

— *MACDONALD SZEMÉLYI TITKÁRA: MISS ROSENBERG.* Az „Egyenlőség" irja: Miss Roseenberg, a zsidóhitü angol hirlapirónő, a kormányváltozás következtében szintén bekerül a Downing-steeti miniszterelnöki palotába. Nem női minisztere ugyan a kabinetnek, de fontos pozíciót tölt be, mert a zsidó miss Rosenbrg Mac-Donald személyi titkára. Ebben a bizalmi állásban már 1924-ben szerepelt, MacDonald első kormányelnöksége alatt, amikor is mind a politikusok, mind pedig a sajtó emberei a legnagyobb elismeréssel szólottak Miss Rosenberg szakavatottságáról, kellemes modoráról és széleskörü politikai ismereteiről.

— **Előjegyzés a Dóczy-intézeti ref. leánygimnázium első és ötödik osztályába.** A ref. leánygimnázium első és ötödik osztályába julius 5-ig délelőtt 11—12-ig lehet a növendékeket előjegyeztetni. Az ig. irodába beadandók: 1. az elemi iskola negyedik illetve a leánygimnázium negyedik osztályáról szóló bizonyitvány; 2. a születési bizonyitvány; 3. ujraoltási bizonyitvány. Kivánatos, hogy az előjegyzés minél előbb megtörténjék, mert az osztályok párhuzamosak ugyan, de nagy a zsufoltság. A polg. iskola negyedik osztályából a gimn. ötödik osztályába átlépő tanulók különbözeti vizsgát tesznek. A tudnivalókról az igazgató ad felvilágositást. A többi osztályba előjegyzés nincs. A régi növendékek szeptember elején iratkoznak be. A leánygimnáziumi „Értesitő" julius 10-én átvehető az intézeti kapusnál (uj épület).

Müasztalos munkák legszebbek **Bessenyei Gyula**nál Debrecen, Kölcsey-utca 3 szám.

— **Dr Lengyel József — dr utriusque iuris.** A debreceni magyar társadalom egyik köztiszteletben álló fiatal tagját, dr *Lengyel József* városi tisztviselőt, *Bakóczy* Gábor földbirtokos vejét, aki tudvalevőleg már egy évvel ezelőtt megszerezte az államtudományi doktorátust, pénteken délben avatták a Tisza István Tudományegyetemen a jogtudományok tudorává. Az uj doktort a jóbarátok és tisztelők nagy serege halmozta el szerencsekivánataival. Ugyancsak pénteken avatták *Belánszky* Barnát, dr *Kálmáncsehy* Ferenc Bélát, *Kálmán* Istvánt és *Molnár* Sándort a jogtudományok, *Lázárovits* Rózát, *Unghváry* Lászlót, *Balogh* Klárát, *Németh* Elemért az orvostudományok és *ifj. vitéz Nagy* Lászlót a bölcsészet tudományok doktorává. Az 1928/29 egyetemi tanévben ez volt a debreceni egyetemen az utolsó doktorráavatás.

— **Prescott Sámuel tudós a bostoni technológiai intézet tanára 40.000 dollárt felemésztő és 3 éven át folytatott kisérletezés után arra a végleges meggyőződésre jutott, hogy a „kávé egészséges, Meinl Gyula r. t.**

— **Az evang. ellemi iskola julius 1-én és 2-án, hétfőn és kedd d. e. 8-1 óráig eszközli a beirásokat.**

Értesités:

A Debreceni Autó Forgalmi r.-t. a m. kir. postavezérigazgatóság által engedélyezett

központi taxitelefonrendszerét

üzembe helyezte.

Mától kezdve a telefonközpont

„AUTÓTAXI"

hivásra kapcsolja a taxitelefont a nap minden szakában, ahol a megrendelések ugy a helybeli, mint a vidéki fuvarokra leadhatók.

— **Kérjük a cimváltozásokat bejelenteni.** Megkezdődött a nyaralás évadja s előfizetőink is egyre tömegesebben utaznak nyaralni. Kiadóhivatalunk készségesen küldi a nyaraló előfizetők után a Hajdufödet külföldre is, de tisztelettel kéri, hogy a cimváltozásokat idejekorán, legalább két-három nappal az elutazás előtt közöljék a kiadóhivatallal, mert csak igy biztositható a lap pontos kézbesitése.

— **Védekezés a betegség ellen.** Bebizonyult, tény, hogy a ruhanemüek számtalan betegségnek a terjesztői. Ezt az orvosok által is megállapitott tényt a közönség is felismerte, de érdekes, hogy ezidő szerint csak a fehérnemü napontai cserélésére fordit gondot. Ellenben a felsőruhákat hónapokon, sőt éveken át is viseli a közönség anélkül, hogy azokat tökéletes tisztitásnak vetné alá. Természetes, hogy ily hosszu idő alatt a ruhák az emberekkel és tárgyakkal érintkezve, oly anyagokat vesznek magukba, melyek sokszor veszedelmes betegségek csiráját képezik. Hatásos védelmet nyujt ez ellen a modern vegyi tisztitás, mely által a tárgyak fertőtlenitődnek és az összes bacillusok kipusztulnak, de ez a vegyi tisztitás a közönséges pecsét és mosás tisztitásokkal össze nem tévesztendő. A vegytisztitás speciális mestere Debrecenben

BIRÓ.

Bika udvar, ki tisztán fest, vegyileg tisztit, klórmentesen mos.

— **Háziszemetet** pontosan és jutányosan fuvaroz Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata Szent Anna-utca 12. Félemelet 3.

Hirdessen a Hajdufoldben

MEGNYILT
MEGNYILT

A Margit-fürdő

Inhalatorium
Standfürdő

MARGIT

gőzfürdő
kádfürdő
iszapfürdő
szénsavas fürdő
fogyasztó habfürdő
hidegvizgyógyintézet

Jegyek a Margit-fürdő pénztáránál vagy oda- és visszautazásra is jogositó fürdőjegyek a villamos kocsikban a kalauzoknál kaphatók

A mozgószinházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Közkivánatra!

Mindeu idők leggyönyörübb filmalkotása

Főszerepben: **Dita Parlo, Lil Dagover, Willy Fritsch:**

A magyar rapszodia

mult idők képe 8 felvonásban.
Megelőzi:

Hősök ünnepe

Zenekiséret: Katonazene és cigányzene.
Előadások kezdete mind a három napon 5, 7 és 9 órakor.

URÁNIA

Világattrakció!

Harry Piel legnagyobb bravurfilmje:

Pénzt vagy életet

(Zigano, az álarcos lovag)

4rdekfeszitő kalandok 10 felvonásban.
Kisérők:

Fox Journal, A száraz dada

bohózat.

APOLLO

Szombat—vasárnap

Világfilm!

Főszerepben: **Petrovich Szvetiszláv, Vivian Gibson, Hans Junkermann:**

Orlow.

(A cári gyémant)

nperett-változat 9 felvonásban.
Megelőzi:

Világvárosi rejtelmek

dráma San-Franciskó alvilági életéből 6 felvonásban.
Főszerep en: **Richard Talmadge.**

Előadások kezdete pánteken: 7 és 9, szombat, vasárnap: 5, 7 és 9 órakor.

METEORBAN

Szombaton és vasárnap:

BEN-HUR

Világattrakció! Két rész egyszerre! 12 felvonásban **Ramon Novarroval.**

És a kisérő müsor!

Előadások szombaton: 5, 7 és 9 órakor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővétel állandóan!

PALOTAY LAJOS vegytisztitó
telepe Honvéd-u. 9/j Üzletei: Kálvin-tér 5. Batthyányi-u 26. és Hunyadi-u. 5.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás az emésztési zavarok és különösen végbélbajok teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet. Klikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz mütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékü hashajtónak bizonyul. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Világhirü Douphone grammofonlemezek állandó nagyraktára a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat rt.-nál.

— **Bika** pincevendéglőjében lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni.

— **Ha külföldre** akar utazni, feltétlenül szüksége van megbizható utikönyvekre, ugymint Voerl, Griebens és Baedecker kiadásu utikönyvekre. Mindezeket, valamint a Panorama és Loyd részletes magyar nyelvü utikönyveket állandóan raktáron tartja a *Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat r. t.*

— **Állandó fényképkiállitás Varga fényképész kirakataiban, Piac-u. 7.**

— **Olcsósági hullám.** Jó minőségü fehér **vásznat és chiffont** ma 70 fillértől csak Guttmann bel- és külföldi nagy vászon lerakatában vehet Széchenyi-utca 19. szám az udvarban.

— **Cserépkályhák, kandalók, takaréktüzhelyek nagy választékban, cserépkályhák átrakását, tisztitását vállal helyben és vidéken Krisch Károly kályhásmester. Cserépkályha raktára Debrecen Piac-utca (Ferenc József ut) 89. Telefon 12—18.**

— **Mit szeretnek a férfiak az asszonyokban?** Azt, ami az urakra a legnagyobb vonzóerőt gyakorolja: a hölgyek elegánciáját. Az elegáns ruha szépsége vonzóbb erőt gyakorol, mint a szabályos arc szépsége. Ha nem is lehet minden nő szép, de meg van adva a lehetőség arra, hogy vonzó, kellemes külsővel rendelkezzék, amit — meglepően olcsón — Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, — Rákóczi-utca 41. készült megszéptitő, csinos toalettekkel lehet elérni. Valóban pompásak, szemet gyönyörködtetők ezen divatszalonnak a nyári idényre készülő csodálatos izlésü, feltünést keltően szép kreációi. Midegyik maga az ifjuság és báj.

— **Tükörgyártás,** üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— **Varga fényképész áthelyezett müterme Piac-utca 7. alatt található.**

SZINHÁZ

Az Országos Kamaraszinház heti müsora:

Hétfő: **A szerző,** szinmü Irta: Reitz János.
Kedd: **Tartuffe,** vigjáték. Irta: Molière.
Szerda: **Béla emberei,** vigjáték. Irta: Szenes Béla.
Csütörtök: **Öltöztessük fel a mezteleneket,** dráma. Irta: Pirandello.
Péntek: **A vénlányok,** vigjáték. Irta: Barrie.
Szombat: **Solness épitőmester,** szinmü. Irta: Ibsen.
Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Házasságok az égben kötetnek,** vigjáték. Irta: Csathó Kálmán este: **Az ezredes,** vigjáték Irta: Herczeg Ferenc.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.51/2

Gabonapiac:

A liszt- és őrleménypiacon a malmok továbbra is érvényben hagyták 37 pengős nullásliszt-alapon számitott listaárukat.

A takarmányfélék közül az uj áru iránt alig van kereslet, de a tavalyi áruban is csak elvétve történik egy-két kötés. A piacon a csövestengerért 9.90—10 pengőt kináltak, a december-januári szállitásra szóló uj morzsolt tengerit pedig 16.75 pengőre értékelték. A magpiacon a forgalom uj áruban még egyáltalában nincs, de névleges jegyzés már több olajosmagféleben történt, igy többek között az uj napraforgómagot 18.75 pengővel jegyezték.

Valuta- és érmeárfolyamok:

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27,90, száz cseh korona 16.96—17.06, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 570.50, száz francia frank 22.5, száz hollandi forint 229, száz lengyel zloty 64.05, száz lei 3.37, száz lira 29,85, — száz német márka 136, száz osztrák schilling 80.45, száz svájci frank 110 pengő. A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23, az ezüst egykoronást 0.36, a forintost 1.04, az ötkoronást 1.96 pengővel jegyezték.

Eredeti amerikai Weeder gyomirtók

és kétsoros tengerikapálók, Deyl-féle szabadalmazott répakapák, fükaszálók, aratógépek, valodi amerikai fehér manillazsineg, szénagyüjtők és minden egyéb mezőgazdasági cikkek nagy raktára

Bacher—Melichar gépgyárak fiókjánál

Rahmer Sándornál Debrecen

Deák Ferenc-utca 11. szám szemben a törvényszékkel

Ugyanott a „Cormick" petroleumtraktor kizárólagos képviselete.

Nemzeti Hitelintézet Rt.

debreceni fiókja

Bankosztály: Ferenc József-ut 44.

Tüzelőanyagosztály: Debrecen, nagyállomás, belső fatér.

Telefonok: 350, 158.

Bankosztálya

gyümölcsöztet szabad és lekötött betéteket, kölcsönöket nyujt értékpapirokra és ingatlanokra, rövid lejáratra vagy törlesztéses kölcsön alakjában, vesz és elad értékpapirokat, idegen pénzeket és érméket, leszámitol váltókat, elfogad átutalásokat.

Tüzelőanyagosztálya

ajánl kiváló minőségü magyar és porosz szeneket, bánya és gázgyári kokszot és elsőrendü kovácsszeneket, valamint elsőosztályu száraz hasábos, vagy apritott tölgy és bükk tüzifát kicsinyben és nagyban jutányosan és kedvező fizetési feltételekkel.

AUTÓ ÉS MOTOR

Amerikai mintára benzinfogyasztási versenyt rendeztek Prágában. A versenyzők a legnagyobb áttételt rasték gépeikre, ugyhogy a gépeket ugyzólván meg kellett tolni, hogy elindulhasson Természetesen a legjobb országutat használták e célra. A versenyrendezőség hivatalosan mérte a gépekben a benzint, előbb azonban a gép tartályát teljesen kiszáritották. Nagy izgalmat keltett egyik versenyző ügyes trükkje, mellyel a rendezőséget akarta becsapni. Ez a versenyző benzintartályul használta fel a gép acélcsövét, melyet egy kis csappal látott el, véletlenül jöttek rá a turpisságra és a versenyzőt örökre eltiltották a versenyzéstől. A győzelemért nagy küzdelmet folytattak s különösen a cégek sokat vártak az esetleges győzelmektől, mert a benzin nagy árára tekintettel Csehországban csak a kis fogyasztásu gépeket vásárolják A verseyt Jan Balcar nyerte meg 1000 kcm Harley-Davidson mellékkocsis gépjén. Jan Balcar gépjével 100 kilométeren 3.6 liter benzint fogyasztott Második Rindler Praha volt, aki 3.9 litert fogyasztott 100 kilométeren. Nagyon fontosnak tartanánk, hogy hasonló benzinfogyasztási versenyeket nálunk is rendezzenek, mely nagyon alkalmas volna arra, hogy a közönség világos képet kapjon egyes gyártmányok hengerürtartalma szerinti fogyasztásáról, amiről eddig csupán az eladó cégek nem teljes hitelességü katalógus adatai szolgáltak adatokkal

Mindenkinek emlékezetében van még a MAC Hősök emlékmüvének leleplezése alkalmából rendezett 24 órás országuti megbizhatósági verseny. Ez a verseny volt nálunk az els nagyszabásu és megerőltető oly próba, ahol a résztvevők nem előre kikészitett gyári speciális gépekkel hanem bárki által beszerezhető normái közhasználati gépekkel indulhattak Igazán csak az tudhatja ennek a versenynek a jelentőségét értékelni, aki már maga is megtett motorkerékpáron 250—300 kilométer utat egyhuzamban Az elképzelheti, hogy mit jelent egyfolytában éjjel-nappal, relhőszakadásban, ködben, ismeretlen magyar utakon 1000 kilométeren felüli utat megtenni motorkerékpáron, oly nagy átlagsebességgel, amire csak a legerősebb autók voltak képesek. A teljesitmény nagyságát mi sem jellemzi jobban, minthogy az összes induló motorkerékpárok közül csak az 1000 ccm. A. J. S. volt az egyetlen, amely az előirt utvonalat az autóknak előirt legmagasabb átlagsebességgel futotta be és a motorkerékpárok közül a leghosszabb utvonalat absolválta. Szakértők előtt ez a győzelem nem is volt meglepetés, mert közismert, hogy az 1000 ccm. A. J. S. motorkerékpár az, amelynek kényelme, megbizhatósága vetekszik egy jómárjáju autóval és ilyen teljesitményre csak egy cserélhető kerekü tökéletes rugózásu motorkerékpár képes. Emellett a győzelem mellett eltörpül nek a rövid gyorsasági versenyeket elért sikerek, amiket végsőkig forszirozott gyári versenygépekkel csak a vezető vakmerősége és szeéscnejer zető vakmerősége és szerencséje dönt el, anélkül, hogy komolyabb bizonyitékot nyujtana az illető márkának a tényleges teljesitő képességeiről.

Megérkezett

a legujabb typusu 250 ccm

PUCH

Kedvező fizetési feltételek!

●

Megtekinthető:

Vértessy István

gépjárművek kereskedésében

Hunyadi-utca 22. szám.

▼

A legelterjedtebb, a legmegbizhatóbb és a legolcsóbb turamotorkerékpár

Dalosok! A kitünő **Pusztadőri**

csemegesajt

minden étteremben kapható!

Magyar Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

debreceni fiókja

Piac-utca 81. szám.

TELEFON 14-50 és 14-96.

Táti rekordnap

Szenzációs uj rekordokat ad a

CASTROL

o l a j

a magyar motorsportnak!

A nap legjobb ideje uj rekord: Edy Mayer (Brough Superior) 183.67 km.

Leggyorsabb oldalkocsija uj rekorddal: Edy Mayer (Brough Superior) 156.59 km.

A leggyorsabb magyar motorkerékpáros: Balázs László (Sunbeam) 162.88 km-el rekordot állit fel.

A leggyorsabb versenykocsi, egyuttal a nap legjobb autóideje: Hetees Sándor (Bugatti) 180.83 km.

A leggyorsabb sportkocsi: Wolfner László (Steyr) 168.98 km.

A leggyorsabb turakocsi: Petrovits Vidor (Bugatti) 124.12 km.

Castrol-olajjal győzött

Jegyezze meg versenyzőink jelszavát:

Ha Castrol velünk, Senki ellenünk!

Tiszántuli vezérképviselet és raktár:

Müszaki és Kereskedelmi Társaság

Horváth és Miklós

Debrecen, Hunyadi-utca 17—19.

Telefon: 4—45. Sürgönycim: MUKETÁR

— A DALOSVERSENY ALKALMÁVAL az országos dalosszövetség jóváhagyásával művészies kivitelü debreceni vonatkozásu emlékérmek verettek, melynek szalagja Debrecen város szineit is viseli, mely egyuttal jótékony célt is szolgál, amennyiben a jövedelem 20 százaléka az országos magyar dalosszövetség otthona javára folyik be. A közönség szives figyelmét felhivjuk, hogy ezen művészies kivitelü érmet már csak azért is vegye meg, mert csak egy bizonyos mennyiség veretett belőle, melynek elfogytával többé nem lehet lesz hozzájutni. Ára aranyozva 1 P 50 f.- ezüstölve 1 P 20 f. Kapható mindenütt és a forrásánál, KOSTYA JÁNOS ékszerész cégnél Széchenyi-utca 1. szám.

HIRDETMÉNY

Az Általános Vállalati Rt. felszámolás alatt debreceni cég julius hó 7-én délelőtt 11 órakor **rendkivüli közgyülést** tart a Vállalat Magoss-Tárgysorozat: Feügyelő-bizottsági tagok választása.

Gál, felszámoló.

Építtetők figyelmébe!

Felhivon a t. Építtetők figyelmét, hogy a

hajduszováti községi cserépgyárat

átvettem és gyártom a **legjobb minőségü tetőfedő cserepeket.**

Sárosi és Molnár

községi cserépgyára.

Női-, férfi és gyermekharisnyák rendkivüli olcsó árban a megbizhatóságáról ismert

Petrik Károly

rőfös és rövidáru üzletében

Szent Anna-u. 5.

Divat fulárdok . . .	P 4.50-től
Duplaszéles creppe-d chinek gyönyörü szinek	P 6.50-től
Divatmintás grenadinok	P 2.20-tól

Fürdő dreszek, frotir anyagok, férfi fehérnemüek nagy választékban.

Szolid, szabott árak!!

Ne utazzon el

addig Debrecenből, amig

Bőde Gyula

Magyarország első ezüstkoszorus hentesmestere üzleteiből

Debrecen, Kossuth-u 57. Tel. 954
Csapó-utca 10. sz. Telefon 677.

világhirü debreceni

hentesáruk különlegességeit

meg nem nézteés azokból nem vásárolt.

Rokonainak, ismerőseinek a leghasznosabb ajándék!

Engros vevőinek versenyképes árak. Megrendeléseket a Kossuth-utcai üzletben vagy a Különlegességi kiállitáson is elfogad.

Szabó Pali Amerikában

Irta: **Benyovszky László.**

Ifju Szabó tizéves volt, amikor idős Szabó Pállal együtt háta mögött hagyta a falut. Merthát szép, nagyon szép az áldott magyar róna, de mi haszna, ha nem ad elég kenyeret a magyarnak. Odaát, tul a tengereken, jobb az élet, több a pénz. No, az is igaz, hogy munkában nincsen szükiben az ember. Dehát ha csak az kell! Idős Szabó Pál ránézett két kérges, agyondolgozott, naptól barnára sült tenyerére. Van ott erő, csak legyen mit emelni! Igy történt, hogy egy szép napon, miután földet, házat mindenestől eladott, tizéves fiával együtt utrakelt a tengerentulra.

Pali csodálkozó szemei előtt mint káprázatos, szines panoráma tüntek elő a soha nem látott vidékek, városok, ahol csak olyan emberek élnek és mozognak, mint amott, abban a tiszántuli sáros kis fészekben. Milyen különös is — gondolta, — odahaza alighogy kilátszanak a barna földből a nádfedeles házak, itt meg majdhogy az eget, az eget nem verdesik a szörnyü nagy paloták. Csak a mesékben hallott ilyenekről.

Egyszer aztán meglátta a tengert. Szeme-szája elállott a nagy csodálkozástól. Ekkora nagy viz! Itt már csak a földünk vége lehet, mert lámcsak, ettől kezdve minden csupa viz, aminek seholsem látni a végét. Még a kék ég is abba nyulik le ott, a nagy messzeségben!

Közben, ahogy a végtelen, csodálatos tengert bámulták, magas, keménykalapos urak siettek el mellettük, jobbra-balra. Pali ezeken is elcsodálkozott.

— Kik ezek a nagykalapos emberek? — kérdezte az apjától.

Az öreg szájtátva nézte a furcsa alakokat, azután zavartan vállat vont.

— Biz én nem tudom. Valami nagyurak lehetnek, hogy olyan irgalmatlan nagy a kalapjuk . . .

Hirtelen eszébe jutott: megvan-e a hajójegy? Nagy tempóval belenyuli a mellénye zsebébe. Megvan! Megnyugodott.

Közben egyre jobban közeledett a hajó indulásának az ideje. A parton mind nagyobb és nagyobb tömeg gyült össze, akik vagy utasok voltak vagy csak egyszerüen kiván csiak. Szabóékat észre sem vették. Az öreg, — a nagy tömegben maga is tájékozatlan, — kézenfogva vezette a fiát, aki a világ minden kincséért sem engedte volna el az apja kezét. Végre elérkezett a hajóraszállás ideje is. Az „Atlantic" kéményéből sürü gomolyagban ömlött kifelé a füst, miközben az utasok hosszu sorban vonultak át a hajóhidon. Pali nem mert a hidra lépni. Félt, hogy bele talál zuhanni a mélységesen mély vizbe s az apjának sokáig kellett kérlelnie, mig bátorságot vett a kis legény

Nem sok id mulva utban volt az Atlantic Amerika felé s ugyanekkor sulyos fordulat történt Szabó Pali fiatal életében.

II.

A magyar falu két meleg lelkü, barátkozó természetü szülöttje idegenül kóboroltak a hajó tekervényes folyosóin s azzal szórakoztak, hogy naphosszat bámulták a korlátba támaszkodva a tengert. Senki nem szólt hozzájuk egy szót sem. Egyszer ugyan akadt egy hőrihorgas beteges kinézésü német, aki szóba állott Szabó Pállal, de bizony ez egy szavát sem értette meg. Erre aztán a német hátatforditott és elment. Azóta se szólt hozzájuk senki.

Együtt beszélgettek. Az apa, meg a tizéves gyermek. Ugyan mit beszélgethettek egymással? A fiu kérdezett, az apja válaszolt, ha tudott. Legjobban akkor értették meg egy mást, mikor mind a ketten hallgattak. Pali ilyenkor a tiszántuli kis falura gondolt, a nádfedeles házra, a Miskára, aki most megy talán éppen az iskolába. Sose tudta a leckét. Minek jár az ilyen a tanitó urhoz? — Vagy magában csodálkozott a tengeren, a felhőkön és titokban tüdejére szivta nagy élvezettel a füstöt, amit az apja eresztett ki mellette öblös pipájából.

Idős Szabó Pál pedig a jövőt festegette. Hogy hogymint lesz a nagy Amerikában. Hej! csak tudná előre a jövendőt, dehát valahogy csak lesz. Majd dolgozni fog és szép kis vagyonkát gyüjt össze. Akkor talán visszamegy a falujába, házat vesz, földet, jóval nagyobbat, mint amit eladott, mint amit el kellett adni. Jobb lesz, mint volt, biztosan. Megnyugodva verte ki a hamut pipájából. Köhhintett egyet-kettőt. Az utolsó két nap alatt sokat köhögött. Érezte, hogy mindjárt a második nap este, ahogy a hajóra szállott, megfázott a hüvös levegőn. Mert hiszen itt a levegő is más, mint odahaza . . . Azóta, mindig jobban-jobban erőt vett rajta a köhögés.

— No, nem tesz semmit. Ez is elmulik.

De nem mult el. Vasárnapra már láz verte ki az arcát, fáradt volt, fájt a feje, lába, dereka és amikor lélegzetet vett, ugy sipolt a melle, mint egy kazán. Erre már maga is megijedt, de vele született ősi ellenszenve nem engedte, hogy orvoshoz forduljon. Pali is észrevette, hogy valami nincs rendjén, de nem szólt. Az apja nagyobb, öregebb, hát persze okosabb is, mint ő. Tudja, mit kell tenni. Ha meg semmit sem tesz, akkor biztosan igy van jól.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Magánkutató,
figyelő, informáló, nyomozó iroda. Veres utca 19. Telefon 85. 28

Házasságokat közvetít
ügynökség, Batthiány 13. szám, az udvarban. 4711—b

KIADÓ LAKÁS

Modern
négyszobás, parkettás lakás, teljes komforttal, — esetleg garageval és egész udvarral kiadó. Értekezhetni Kazinci-u. 10. 270

Uriembernek
különbejáratu, utcai butorozott szibo kiadó. Kazinci-u. 10. 271

Kiadó
butorozott szoba, ellátással 2 ur részére. Bercsényi 7. 262

Két szoba,
irodának, varrodának alkalmas, kiadó. Szent Anna-utca 7. 4747—a

Kiadó
azonnal 2 szobás lakás vágóhídi villamos megállóhoz közel jobb családnak. Értekezhetni — Gazdák Bankja, Kossuth-utca.

Lakás
öt szobás, utcai november 1-re kiadó. Piac-utca 58. 4752-d

Különbejáratu
szépen butirozott szoba julius 1-re kiadó. Magos-utca 17. 4740—b

Főutcán
rendelőnek, irodának 2 szoba kiadó augusztus 1-re. Hunyadi-utca 24. szám. 4737—b

Butorozott
utcai szoba központban julius elsejére kiadó. Hüveyes 6. 2169

Kiadó
szoba, konyha, spájz Vasvári-u. 14. tüzérlaktanya mögött. 2127

Kiadó
egy utcai konyha Nyil-utca 132. szám. 2123

Különbejáratu
butorozott szoba julius 1-re kiadó. Kossuth 58. 2177

Butorozott
szoba, előszobával azonnal kiadó. Kossuth-utca 16. Keresztépület. 228

Meszena u.
12. alatt 2 szobz s mellékhelyiségekből álló lakás — augusztus 1-től kiadó.

Sodronykerítések
legjutányosabban beszerezhetők Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Stuckatorsád
16 fillérért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Egy
szoba, konyha, spájz és ugyanott egy udvarra nyiló szoba gyermektelen házaspárnak házmesteri lakásnak kiadó. Tanitó-u. 13. — Julius 1-re. 2133

Női
fodrászüzlet, jómenetelü, — családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 4646—a

Utcai
szoba, konyha, spájz és kisszoba, előszobával kiadó. Eötvös 68. 2124

Kiadó
butorozott utcai szoba. — József kir. herceg-u. 44. 4727-a

Különbejáratu
szépen butorozott szoba ellátással kiadó. Rosenberg, Sas-u. 2. 2155

Árpádtér 5.
kettő szoba, konyha, spájz kiadó. 4719-a

Kettő-
szobás és pince lakások kiadók Verbőczi-utca 8. 2150

Különbejáratu
utcai butorozott szoba — azonnal kiadó. Vörösmarti utca 13. 2161

Egy
szoba, konyha kiadó azonnal, Bujdosó-utca 37. 2158

Fő-utcán
rendelőnek, irodának 2 szoba kiadó augusztus 1-re. — Hunyadi-utca 24. 2159

Kétszobás
és egyszobás lakások kiadók. Magyar fogmüterem 2154

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Vigkedvü Mihály-utca 49. 2156

Háromszobás
lakás, fürdőszobával, gáz, villany, augusztusra kiadó. Hunyadi-u. 14 2170

Két
utcai szoba, konyha, spájz, fáskamra, julius 1-re kiadó. Miklós-utca 48. Értekezhetni Arany János-utca 62. 4730—a

Most épült
3 nagy, 1 kis, elő-, fürdő- és cselédszobás lakás kiadó augusztus 1-re. Thaly Kálmán u. 4. 255

Két
szoba, konyha, spájz — augusztus 1-re kiadó. Tanitó utca 13. 2132

Kiadó
egy udvari szoba julius elsejére. Péceli-utca 8. 2144

ÜZLETEK

Üzlethelyiség
a mostani varrógép üzlethelyiség kiadó. Csapó-utca 41. szám. Értekezhetni lehet: Szent Anna-utca 7. szám alatt. 4746-a

Kiadó
üzlet. mühelynek, bárminek, jelenleg asztalos mühely. Árpád-tér 26. 2130

Füszer
és csemege üzlet, berendezéssel, lakással, fiatal párnak kiválóan alkalmas, átadó. Cim a kiadóban. 206

KERESLET

Egy
gyermekhez délutánra német vagy magyar kisasszonyt keresek. Werbőczy-utca 4., III. em. 5 . 4786-b

Gyermekszerető
bejárónő könyvvel keresteték. Tímár 17. harmadik lakás.

3 4000
pengővel vezető társat keresek. Leveleket „Biztos jövő" jeligére a kiadóba. 4715-a

Szovátára
utitársnőt keresek. Julius 1-én utazom. Biróné, Külsővásártér 18-a. 4664-a

Gazdatiszti.
ispáni állást keres 39 éves keresztény, födmüvesiskolát végzett, nagyobb gazdaságokban szerzett több évi gyakorlattal, jó bizonyitványokkal biró gazdatiszt. Cim: Balogh Antal Nyiregyháza, Postafiók 78.

Sodronykerítések
legjutányosabban beszerezhetők Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Péküzlethez
társat keresek 1000—1500 pengő tőkével. Ajánlatokat kérek „Péküzlet" címen a kiadóba. 2179

Keresek
egy bejáró lányt, aki kézimunkához és gépen varráshoz ért, havi 15 pengő fizetéssel. Cim a kiadóban 4748-a

ELHELYEZKEDÉS

Házmester
kis családdal felvétetik — Arany János 20. emeleten. Értekezni délután. 2232

15 17 éves
fiu kifutónak felvétetik a délelőtti órákra a kiadóban. Piac-utca 49. szám.

Ügyes
és varró kézileány magas fizetéssel felvétetik Nyiutca 3. szám. 2174

Leányt
12—15 évest gyermekek mellé felveszek. Hadházi-utca 27. em 17, sz. 2166

Jó
bizonyitvánnyal mindenes leányt vagy asszonyt elsejére felveszek. zHorovit divatáruház, Piac-u. 40. 4764-a

Soffőr
reggel 8-tól délután 2-ig terjedő időre állást keres. Cime a kiadóban. 4757-c

Süteményárusitókat
a dalosünnepélyre felveszek. Dénes sütőde, Árpádtér 13. 4782-b

Házmesternek
felvétetik gyermektelen házaspár takaritásért. József kir. sereg 25. 4771-a

Kocsis
felvétetik. Dénes sütőde, Árpádtér 13. 4756—b

Főzni tudó
tisztességes mindenes azonnal felvétetik. Vigkedvü M. 18. 266

Tanulónak
négy középiskolát végzett urileányt felveszek.

Gépész
ajánlkizik, cséplést vállal. Tudakozódni Klein-féle cselédintézetben, Csapó-utca 6. 4795-a

Füszerüzletbe
tanulót fizetéssel, vagy ellátással felvesz Lukács Márton, Saétrom-u. 8. 4804-b

Tanulót
fodrász üzletembe felveszek, Vadászy, Meszena 1. 2219

Heggesztő
gyakorlott munkaerő, ugyszintén tanoncokat lakatos és fényező iparra fizetéssel szerződtet vasbutorgyár. 645

Mindenes
bejárónőt, tisztességes, — rendes külsejü leányt vagy saszonyt alkalmaz gyermektelen házaspár. Késes-utca 10. 2194

Házmesternek
kis udvari lakásban virágos udvarhoz gyermektelen embert felveszek. Eötvös 70. 2197

Ügyes
kézi- és tanulólányokat felveszek. Szabó Kata női divatterme, Piac-u. 63., I. .e. 4791—d

Házmesteri
állást keres vizvezeték, villany, központi fütéshez értő ember jó bizonyitvánnyal. Cim a kiadóban. 4799-a

Máté Sándor
ny. m. kir. államp. tanácsos GFB ingatlan irodájának — (Piac-utca 30.) hirdetései:

Eladó házak:
Piac-utcán — kétemeletes bérpalota üzletekkel.

Csapó-utca 36. számu — nagyudvaru bérház.

Méliusz-tér 13. számu uriház ötszobás beköltözéssel.

Szent Anna-utca 31. számu emeletes bérház.

Miklós-utca 48. számu — nagytelkü ház beköltözéssel.

Belvárosban hárosmzobás családi uriház tizenkétezer pengőért.

Eladó nagyforgalmu vendéglő, házzal együtt tizenkétezer pengőért.

Szent Anna-utca 66. számu földszintes bérház üzletekkel

Nyugati-utca 32. számu peng ln - ber farf rafrfr bérház — huszonkettőezer pengőért.

Erőss Lajos-utca 8. számu családi négyszobás uri ház, — gyümölcsössel huszezer pengőért.

Emeletes bérház tizenháromezer pengő évi tiszta jövedelemmel, hatvanötezer pengőért.

Széchenyi-ut 26. számu adómentes ötszobás gyönyörü villa igen olcsón.

Károly Ferenc József-ut 17-c. számu ötszobás — parkettes villa.

István-ut 41. számu ház nyolcezer pengőért.

Faragó-utca 12. számu ház tizennyolcezer pengőért.

Eladó ház belterületen pékséggel, füszerüzlettel nyolcezerötszáz pengőért.

Nemes-utca 8-b. számu családi uriház, istállóval, kerttel kilencezer pengőért.

Jókai-utca 31. számu ház tizenegyezer pengőért.

Könyök-utca 6. számu ház igen olcsón.

Ezeken kivül 87 ház eladására és **36 kisebb-nagyobb terü'etü** (20 holdtól 1000 holdig) **földbirtok** eladására van megbizásom.

Iroda Piac-utca 30.

Negyednapra már nem tudott felkelni Szabó Pál. A betegszobába vitték, ahol az orvos nagyon komolyan csóválgatta a fejét és feketekeretes pápaszeme mögül rosszalóan nézett a beteg lázas arcára.

Szabó Pál ekkor már érezte azt, aminek el kell jönnie. Bánta, hogy előbb nem fordult doktorhoz. Maga miatt is, de különsképpen a Paliért. Mi lesz ebből az öklömnyi gyerekből? Itt a hajón is? De meg a vadidegenben, ahol egy lélek se ismeri? Elnyeli őt az utca, éhen pusztul vagy ki tudja, micsoda rossz történik vele. Az utolsó napon, amikor a fiát beengedték az ágyához, fejére tette csonttá soványodott kezét és olyan jóság, olyan szeretet volt két nagyranőtt, láztól csillogó szemében, hogy Pali — maga se tudta miért — keserves sirásra fakadt. A lázas szemekből is előszivárgott a könny.

— Fiam, — mondta erőtlen az apja, — ne sirj, hogy meg fogok halni. Szedd össze minden fiatal erődet és dolgozz, keress. Lehet, hogy szerencsésebb leszel, mint az apád volt.

A gyermek rémülten nyitotta tágra a szemeit. Az ő apja meghal! Hát lehet ez? Hát ő? Mi lesz most már vele? — De egy hang se jött ki a torkán.

— A cókmókok között találsz egy levelet. Balog Imre irta, aki Newyorkban van egy cigaretta-gyárban. Benne van a cime, keresd fel és mond meg az én nevemben, hogy helyettem most téged juttasson valami munkához.

Idős Szabó Pál aznap éjszaka meghalt. Szabó Pali egyedül volt, egészen egyedül a nagy emberáradatban. Nem tudta teljes mértékben felfogni ennek a változásnak a jelentőségét, de érezte, hogy most már magára van utalva, hogy ő is pont, egy ember. Megvolt a természetes esze, talán több is, mint a maga korabeli fiuké.

Ennek köszönhette, hogy amikor Newyorkba megérkezett, félnapig bolyongva az égigérő házak között, az emberek soha nem látott iszonyu tömegében, a rábizott levél segitségével mégis csak eltalált Balog Imréhez.

Munkát kapott a cigarettagyárban. Igaz, alig keresett annyit, amiből a mindennapi kenyeret megvehesse, de mégis volt valamije, nem kellett éhen halnia. Balog Imrénél lakott, ahol nem vettek elő tőle semmit a lakás ért. Egy szoba volt igy is, Szabó Pál meg jó koma volt valamikor. Miért ne adnanak hajlókot a fiának. És a feleségével, egy sápadt, törékeny asszonnyal ugy fogadták be magukhoz Szabó Palit, mintha a saját fiuk lenne.

— Folytatása következik. —

Vásároljon nálunk

készpénzért!

Ön fog jól kijönni a vásárlással

mert sok pénzt takarit meg.

Férfi szövet strapa öltöny	P	28-tól,
Kék és fekete öltöny	„	40 „
Buret „	„	24 „
Koverko vászon „	„	28 „
Nyers „ „	„	36 „
Tavaszi felöltők	„	37 „
Eső kabátok	„	18 „
Strand kabát	„	11 „
„ nadrág	„	6 „
Tennisz „	„	10 „
Kék munka ruha	„	9 „
Soffőr „	„	13 „
Orvosi müszerész és borbély	„	7 „

Mindenféle üzleti köppeny óriási választékban beszerezhető.

Gyermekruhák, nadrágok óriási választékban

k a p h a t ó k a

HAJDUSÁGI

férfiruha áruházban

Piac-utca 67. sz.

(M é g y e h á z z a l s z e m b e n.)

Tanulót
jó családból való fiut felvételre keres Király fűszerkereskedése. Dégenfeld-tér 11. szám. 261

Gyors-
és gépirni tudó fiatal tisztviselőt felveszünk Textilüzlet. Werbőczy-utca. 4767-a

Azonnali
belépésre keresek rövidáru segédet, helyi piacon bevezetettek előnyben. Barta rövidárunagykereskedés, Hatvan-utca. 4766-a

Bejáró
takaritónőt jó bizonyitványnyal fogadok. Hunyadi-u. 24 I. emelet. 2184

Pékségbe
tanulót 3 évre teljes ellátással felveszek. Klein Sándor sütőmester. Hajduhadház. 4734-c

Zsidó
étkezdébe szolid, jó megjelenésü urileány felvétetik. Borgida. Hatvan-utcac 11. 4777—a

Gyermekfelen
házaspár házmesternek felvétetik. Péterfia 65. 2157

Erős
asszony fekvő beteg mellé kerestetik. Cim a kiadóban. 2152

Könyvelésben
jártas pénztárnoknő felvétetik Mayer Antal János, — Piac-u. 18. 254

Sodronykerítések legjutányosabban beszerezhetők Neubauernél, Kétmalom utca 4.

AJÁNLAT

Szépen
kijavitott, használt butor olcsón kapható. Hatvan-utca 34. 4803-b

Dalosversenyre
vaji tej, tejszin elsőrangu kapható Szepes puszta. Telefon 6—82. 4773-a

Természettudományi
közlöny és egyéb kiadványok olcsón kaphatók — Batthyányi utca 10.. Trafik 2224

Délutáni
takaritást vállal tisztességegs, rendes asszony, — Véghné, Darabos 7. 263

Középiskolai
tanulók kitünő ellátást nyernek. Jókai-u. 20. 265

Korai
nyári rózsaburgonya kapható nagyban és kicsinyben a mindenkori piaci árakon alul. Telefon 14—31. Hunyadi-utca 18. Hoffer. 4779-c

Takaréktüzhely
használt, tornyos. fehér csempével kirakott, két sütővel, rézmelegitővel, jó állapotban jutányosan eladó. — Simonyi-ut 18-b. 4781-c

Redőnyös
boltajtók, kirakatok, ablakok, ajtók, cimtáblák, létrák legolcsóbban kaphatók: József kir. herceg-u. 7. 4802-b

Harisnyafejelést
talpalást és szemfelszedést selyemharisnyán is elkészitünk. Darabos-u. 50. 259

Majoros
cseléd város alatti tanyára, kinek 10—12 éves fia. — vagy leánya van. kommencióra azonnal felvétetik. Jelentkezhetnek Vár-u. 8.

Társulnék
elsőrangu nőiruhavarrónővel. ki szabni tud; belvárosi négyszobás modern lakásomban elegáns szalont nyitnánk. Választ „Elsőrangu" jeligére Független Ujság kiadója. 4759a

Dalisversenyre
bőrkeztyü szükségletét legolcsóbb árban szerezheti be. Keztyüüzem. Kossuth 58. 58

Takaréktüzhely
használt, tornyos, fehér csempével kirakott kétsütővel réz vizmelegitővel jó állapotban jutányosan eladó. Simonyi-ut 18-b.

Német,
francia, zongoraórák kezdőknek jutányosan tanerőtől. Cim a kiadóban. 4760c

Nyakkendő
ujdonságok már P 1.50-től pazar választékban Frank Imre kalapüzletében, — Arany Bika épület. 4761-a

FÉRFI INGET, ALSÓ NADRÁGOT
női fehérneműeket, ágyghuzatokat ujonnan készitek hozott anyagból. Készitek, uj ingelejeket, kézelőket és nyakat, használt ingekre, — esetleg házhoz is varni megyek. Cim Belényessyné, Darabos-utca 53. 4-ik ajtó.

Takaritásért
lakást és fütést adok. Biharutca 4. Vágóhid felé. 2137

Butorok
sikeres eladását kedvező feltételekkel vállaiom. — Széchenyi-u. 6. Klein asztalos. 4750-b

Jégszekrények
kisebb hentesüzemek, magánháztartások részére, magános butordarabok, — ágyak, szekrények, iróasztalok, Schőberágyak, összecsukós vaságyak, konyhakredencek, előszobafalak, kandeláberek, facsillárok, képek, festmények, vázák, debreceni emléktárgyak és mindennemü ingóságok — legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetitőnél. 2129

50 liter
napi uradalmi prima tejet ajánlok nagyállomásról. — Cim a kiadóban. 4658-a

Poloskairtást
ciangázzal vagy szabadalmazott szerrel feelősséggel vállalok. Poloskaszer és patkányirtószer kapható. 8—41. telefont tessék hivni. Kossuth-utca 47. Nánássy. 4680—c

Házak, házhelyek

A monostorpályi-uton, a gróf Vécsey-utcában, Tégláskert, Basahalom és Létai-utcában, a Boldogfalvai-kertben, Borzsovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőllők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik, eladók.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1 szoba, konyha, kamarás uj tégla épületek épitését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint uj épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezménnyel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágositást a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet rt. ad, Kossuth-utca 8.

ELADÁS

Eladó
Hajduböszörményben Gaál Sándornál, az állomással szemben 20 darab boroshordó. 650 literesek. 2225

Szalma
közvetlen a város alatt eladó. Pécsi. Batthiányi-utca 16. Telefon 965. 4765—b

Bor,
saját termésü, 25 litertől eladó. Markbreitnál, Rakovszky-u. 1. szám. 4783—b

Két
vaságy és egy jégszekrény eladó. Werbőczy-u. 4., II. 7. 4793-a

Regények,
kilencszáz kötet, nagyobbrészt kötve potomárért eladók. Bocskai-tér 12. 2207

Kerékpár
jókarban levő eladó. Vigkedvü Mihály-u. 63. utolsó ajtó. 2161

Wertheim-kassza,
kettős számu eladó. Megtekinthető: Deutsch Albert és Fia cégnél. 4731-c

Kiállításon
kitüntetett ebédlő, nagy szőnyeg, képek, üvegtál, női iróasztal, szekrények olcsón eladók, Széchenyi 6. 4751-b

360 liter
Rizling bor 1927. évi eladó. Arany János utca 31.

Jókarban
levő hosszu zongora eladó. Virág-utca 11. szám. 4701-c

Eladó
egy 18 literes, kisborjas tehén István-ut 15. Tócóskert. 4619—c

Sodronyágybetétek legjobb minőségben kaphatók Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Modern
villa, 3 szoba előszoba, felszerelt fürdőszoba minden mellékhelyiségekkel, Sestakert, Poroszay-ut 22. alatt, villamoshoz kizel, kiadó. 4659—a

Beköltözhető
modern, szép uj villa, 3 nagy szoba, előszoba, fürdő szoba, cselédszoba és mellékhelyiséggel. Poroszlai-ut 22. aatt kiadó. 2055

Stuckatornád
16 fillérért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Gyümölcsös - szőlő
1070 négyszögöl, szerény 2 szobás lakással eladó. — Virág- vagy zöldséges kertészetnek is alkalmas. — Hatvan-utcai kert, Diófa utca 12. 9901

Kesztyüüzem
ajánlja saját készitményü bőrkeztyüit legolcsóbb árban. Kossuth 58., keresztépület. 57

VEGYES

Értesités.

A Debreceni Autó Forgalmi rt. a m. kir. Postaigazgatóság által engedélyezett **központi taxitelefonrendszerét** üzembe helyezte.

Mától kezdve a telefonközpont

„AUTOTAXI"

hivásra kapcsolja a taxitelefont a nap minden szakában, ahol a megrendelések ugy a helybeli, mint a vidéki fuvarokra leadhatók.

Házaktól
trágyát egész éven át elhord. tunk. Farkas Gyula Fiai mükertészek.

Apróhirdetésekre
mindennemü felvilágositást a

348. szám ad.

Egyetemista
ellátásért tanitást vállal az 1929—30. anévre. Cim a kiadóban. 247

Nőiruhák
varrása 8 pengőtől. Obic divatszalon, Szent Anna 22. 4604-d

Fajborok
saját termésü édes **magasfoku ó és uj iterenként is napi áron. Arany János utca 30. Rázsó Gyula utca 2. délután 3—6-ig mindennap.**

Gimnáziumi
tanulókat bármilyen vizsgálatokra olcsón, sikeresen előkészit és egy kisebb tanulót tanitással, teljes ellátásra elfogad középiskolai tanár. Cim a kiadóban. 229

Sajátgyártmányu bőrkeztyük árban, minőségben utólérhetetlen. — Keztyüüzem, Kossuth 58., keresztépület. 59

Sportharisnyák
nadrág és harisnyatartók óriási választékban Frank Imrénél, Arany Bika épület. 4714

Stuckatornád
16 fillérért kapható Neubauernél, Kétmalom utca 4.

Király kávé
mégis a legjobbak. Olcsó kiadós, kiválóan zamatos. Vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. 64

VÉTEL

Motorkerékpárt
vennék havi 50 pengős részletre. Elsőrendü garanciával rendelkezem. — Ajánlatokat részletes leirással „Motorkerékpár" jeligére a kiadóhivatalba. 4739-a

Elegáns
csukott, üzemképes Fiat 6 üléses 3000 pengőért eladó. Hazai Mezőgazdasági, — Budapest, Andrássy-ut 98. 4772—a

Használt
varrógép eladó. Megtekinthető délutánonként Dombutca 20. Hátul az udvarban. 269

Diófa
ufrnéros ruhaszekrény két hintaszék eladó. Teleki 5.

Egy
nagy Singer szabógép olcsón eladó. Pacsirta-u. 46. 2199

Márványmosdó,
egy kőrisfaágy, éjjeli szekrény eladó. Bethlen u. 21. 4798

Asztal,
sparherd és egy Coburg marty-u. lrarof dofarofr ff vaskályha eladó. Vörösmarty-u. 20. Füszerüzlet. 4801—a

Hajtókocsi
négyüléses gumikerekekkel, pricsnyereg teljes felszereléssel eladó. Hatvanutca 4. 2237

Eladó
jókarban levő használt kutszivattyu Károly Ferenc József-u. 26. 267

Zongora
jó hangu, hosszu eladó. — Nyomtató-u. 2. Balra 3. ajtó. 2235

Vetőgép
ekék, kettős ekék is. Borona ócska. Hámok, jármok, ócska igás szekerek eladók. Hatvan-utcà 22. 275

Székek
márványasztalok, stráfszekér, egy uri kocsi eladó. — Hatvan-utca 22. 273

Kozmetikusoknak
fodrászoknak egy „Klinik" gép eladó. Piac-u. 34., II. 8. 4717—a

Vámospércsi
sajáttermésü fajborok eladók Rákóci-utca 57. 2160

Eladó
1 hálószoba, 1 gyermekrézágy, 1 gyermekasztal, 4 székkel, 1 csukható vaságy, 1 gázsütő. Püspöki palota, III. em. 26. Megtekinthető délelőtt 11—1-ig. 4610-b

Elegáns
teljes uri szobabutor. — **olyan, mint az uj, helyszüke miatt** jutányosan eladó. Butorozott lakás is kiadó. Mester-utca 28. 4668—b

INGATLAN

Eladó
egy jó ház, szoba, konyhás melléképületekkel. Nyilastéep, Honti-ut 4-a. 4720-b

Eladó
egy sütőde házzal, különbérelt üzlettel, rendes forgalommal. Cim a kiadóban. 4749—d

Eladó
Ondódon 4 és fél hold föld és Lorántffy-utca 10. számu ház. Értekezni Timárutca 13. 2151

Kiadó
a halápi állomás közelében 45 hold tanyásbrtok. Tanitó utca 7. 2053

Szép
villatelek eladó. Bárczy-u. 7. szám 4687-b

Októberre
kiadó 17 hold kaszáló. — Ugyanott — másfél mázsa szemes tengeri eladó. Kölcsei 13. 2091

Kossuth-utcán
nagytelkü bérház utca nyilásnál, százhatvan méteres utcai fronttal, faüzlettel eladó. Ingatlan Iroda, Batthiányi 15. 2148

Sodronyágybetétek legjobb minőségben kaphatók Neubauernél, Kétmalom utca 4.

FIGYELEM!
A hajduszováti községi cserépgyár bérlőjével vételi ügyben minden nap, — vasárnap kivételével a déli órákban lehet értekezhetni a Kisdebrecen vendéglőben. 71

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző
OFB. ingatlanforgalmi irodája
Füvészkert utca 16.
(Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:
Acél 2.
Agárdi utca 10.
András 6.
Andrássy 3. és 12.
Arnold 12.
Baross 7.
Basahalom 72-c.
Báthory 27.
Beke 24.
Bellegelő 483. és 484.
Buday Ézsaiás 6/a., 15. és külső 14.
Csapó utcán nagy házak.
Csonka 9.
Délisor 21.
Dévai 1., 8., 17., 30. és 37.
Eötvös 70.
Epreskert 17.
Erőss Lajos 13.
Füvészkert utcán nagy ház.
Géza 40.
Gilányi 19.
Gróf Leiningen 6.
Gróf Tisza István 10.
Gyár 12.
György 28.
Homok 117., 130. és 139.
Honti 3.
István 20.
Jánosi 32/a.
Jósika 12.
Kálmán 31.
Késes 76.
Király Ferenc 44/b., 45. és 51/b.
Kishegyesi 15.
Kisfaludy 3.
Klapka 5.
Komlóssy ut 16. alatt azonnal beköltözhető hatszobás kastély.
Komlóssy 72.
Kovács 8.
Kuruc 110. és 112. alatt több ház.
Kut 24.
Lahner 23.
Létai ut 12.
Létai ut 9. és 12.
Lónyai 11.
Malvin 10, 70. és 45.
Mátyás király 11.
Márton Kálmán 3. és 11.
Nagy József 5.
Német 26.
Nyil 15. és 132.
Oláh Károly 10.
Poroszlay 77. és 48.
Puskástelep 21.
Rakovszky 3.
Rásó Gyula 35.
Rákóci-utcán több ház,
Rigó 12/d.
Simonffy utcán.
Sámsoni ut 9., 19/b. és 21.
Sámsoni-uton villa.
Szabolcs 22.
Szabó Kálmán 43.
Száraz Ferenc 20.
Szegfü 10.
Szent Anna 54.
Szepesi 102.
Szeremley 11.
Széchenyi-uton több ház.
Szél 8.
Szép 11. és 17.
Szondi 14. és 17.
Táncsis Mihály 102.
Teleki 58.
Thaly Kálmán 14.
Toldi 23.
Thury András 6.
Vámospércsi uton
Veres 13.
Virág 13.
Zrinyi 29.

Házhelyek:
Acél-utcán,
Diófa-utcán,
Erdősoron,
Hadházi-utcán,
Isó utcán,
István uton,
Kardos-utcán,
Kinizsi-utcán,
Kishegyesi ut végén,
Komlóssy uton,
Kondor-utcán,
Köntöskertben,
Kuczik telepen,
Poroszlay uton,
Rásó Gyula-utcán,
Rigó-utcán,
Sámsoni uton,
Szegfü-utca 10.,
Szél-utcán,
Tégláskertben,
Vámospércsi uton.
Vénkertben,

Szőlők:
Andrássy uton,
Bagamérban,
Bocskaiban,
Hajdusámsonban,
Kondor-utcán,
Martinkán,
Sárándon,
Tokajban.

Földek:
Bánkon 33 hold,
Biharkeresztesen 28,
Fülesden 42.
Hajdubagoson 50.
Hajdúpon 20.
Haláp mellett 15,
Karcagon 40,
Kisujszálláson 53.
Létai uton 4 hold.
Mikepércsi ut mentén 6.
Nádudvaron 83,
Nyiracsádi uton 8,
Ondódon 3.
Penészleken 40,
Szepesen 100.
Tetétlenen 25,
Ujlétán 47 hold.

Lakások:
2—7 szobások a városban és kertekben.

Parcellázásra
keresek ingatlanokat s azok értékesitését vállalom.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes iroda,
Füvészkert-utca 16.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Józsi fő-u. 14. Kiadja Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvál